

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ

**«ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΜΕΛΕΤΗ
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ»**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΘΩΜΑΣ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΙΜΙΛΗ ΣΠΑΝΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ 2004

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	3
Εισαγωγή.....	4
Συνομογραφίες.....	6

ΜΕΡΟΣ Α΄ Γενικά περί Αθλητισμού και κατάσταση που επικρατεί στην Κύπρο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Γενικά περί του Αθλητισμού στην Κύπρο.....	7
1.2 Ο αθλητισμός και η σχέση του με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.....	11
1.3 Ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται η Οργάνωση και Διοίκηση του Κυπριακού Αθλητισμού.....	13
2.2 Το αθλητικό σύστημα στην Κύπρο.....	15
2.3 Παρουσίαση της κατάστασης που επικρατεί σήμερα στο Διοικητικό Σύστημα του Κυπριακού Αθλητισμού.....	17

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 Πρόγραμμα Αθλητισμός για Όλους.....	23
3.2 Αθλητισμός για Όλους και η Κοινωνική Προώθησή του.....	26
3.3 Τα οφέλη του Αθλητισμού για Όλους.....	26
3.4 Τα κοινωνικά προγράμματα προώθησης αθλητισμού στην Κύπρο.....	27
3.5 Η Κυπριακή εμπειρία.....	27
3.6 Οι μελλοντικές προκλήσεις.....	29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 Η λειτουργία της κοινωνικοποίησης και η σχέση της με τον κοινοτικό αθλητισμό.....	31
4.2 Η κοινότητα το κέντρο του αθλητισμού.....	33
4.3 Το προτεινόμενο μοντέλο.....	34
4.4 Στοιχεία του μοντέλου.....	35
4.5 Παραδείγματα και μοντέλα.....	36
4.6 Αναγκαία στοιχεία και αρχές για την προώθηση του αθλητισμού.....	37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1 Ο αθλητισμός αναπήρων γενικότερα.....	41
5.2 Αθλητισμός αναπήρων στην Κύπρο.....	42

ΜΕΡΟΣ Β΄ Δήμος Στροβόλου και Αθλητισμός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.1 Συνοπτικό σημείωμα για το Δήμο Στροβόλου (Ιστορία).....	45
6.2 Λειτουργία Δήμου-Υποδομή.....	46
6.3 Δραστηριότητες του Δήμου.....	47

6.3.1	Πολιτισμός.....	47
6.3.2	Δημοτικό Θέατρο.....	47
6.3.3	Παγκύπριο Γεωγραφικό Μουσείο.....	48
6.3.4	Δημοτική Βιβλιοθήκη.....	48
6.3.5	Αθλητισμός.....	49
6.3.6	Περιβάλλον.....	49
6.3.7	Κοινωνική Πρόνοια.....	49

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7.1	Επιτροπή Αθλητισμού και Νεολαίας.....	51
7.2	Αθλητικές εκδηλώσεις του Δήμου.....	51
7.3	Συμπέρασμα.....	52

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

8.1	Αναγκαιότητα ανάπτυξης του Μαζικού Αθλητισμού από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.....	53
8.2	Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο.....	55
8.2.1	Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προγράμματος Μαζικής Άθλησης στο Δήμο Στροβόλου.....	57
8.3	Ανάπτυξη Σχεδιασμού.....	58
8.3.1	Οργάνωση και ανάπτυξη αθλητικών προγραμμάτων.....	58
8.3.2	Οικονομικοί Πόροι.....	59
8.3.3	Αθλητικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός.....	61
8.3.4	Αξιολόγηση και επιλογή του υπαλληλικού προσωπικού.....	62
8.3.5	Προβολή και διαφήμιση του προγράμματος.....	63
8.3.6	Πρόβλεψη της συνέχειας και εξέλιξης του προγράμματος.....	64
8.4	Οργάνωση και ανάπτυξη προγράμματος Μαζικής Άθλησης.....	65
8.5	Πρακτική εφαρμογή.....	68
8.6	Συμπέρασμα.....	71

Γενικά Συμπεράσματα.....	72
Βιβλιογραφία.....	74
Παράρτημα.....	75

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο κύκλος σπουδών κλείνει και η εργασία αυτή αποσκοπεί στο να δώσει συνάμα το τέλος της τετραετούς φοίτησής μου στον κλάδο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στα τέσσερα αυτά χρόνια σπουδών, στο ΤΕΙ Καλαμάτας, η βοήθεια του εκπαιδευτικού προσωπικού με τις απαραίτητες γνώσεις παρείχαν τις δυνάμεις για να φέρω σήμερα εις πέρας την εκπόνηση της πτυχιακής μου εργασίας.

Το θέμα που επέλεξα "Αθλητισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση, μελέτη περίπτωσης του Δήμου Στροβόλου" πιστεύω ότι κατέχει τον πυρήνα του ενδιαφέροντος όλων μας.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η εργασία για το λόγο ότι οι Δήμοι και ο Αθλητισμός είναι δυο έννοιες που συνυπάρχουν. Η άθληση των δημοτών και ιδιαίτερα των νέων κατέχει σημαντική θέση στο ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων των Δήμων.

Θεωρώ χρέος μου να ευχαριστήσω όλους όσους με βοήθησαν στο να εκπονήσω την εργασία αυτή και ιδιαίτερα το υπαλληλικό προσωπικό του Δήμου Στροβόλου καθώς και τον καθηγητή κο Διονύσιο Θωμά για την παρακολούθηση και την επιστημονική καθοδήγηση του.

Αίμιλη Σπανού

Κύπρος 2004

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι λέξεις αθλητές και αθλητισμός είναι συνυφασμένες με την Ελληνική πραγματικότητα και πάντοτε η αναφορά αυτών αμέσως μας φέρνει στο μυαλό τους αρχαίους Έλληνες και τους Ολυμπιακούς αγώνες της Αρχαίας Ολυμπίας. Ο ορισμός του αθλητή ήταν «Ο επί άθλω» (βραβείο) αγωνιζόμενος και στην αρχαία Ελλάδα ονομάζονταν αθλητές οι μετέχοντες σε πάσης φύσεως αγώνες αλλά ιδιαίτερα ο όρος επικράτησε για τους συμμετάσχοντες στα αγωνίσματα στίβου.

Ορισμένα αγωνίσματα όπως οι δρόμοι, η κολύμβηση, οι ρίψεις, η πυγμαχία και η πάλη εμφανίστηκαν από την αρχή του πολιτισμού καθ' ότι ο πρωτόγονος άνθρωπος βρέθηκε στην ανάγκη να καταδιώξει τα θηράματά του, να εκσφενδονίσει πέτρες και ακόντια εναντίον τους ή να προβεί σε οργανωμένο κυνήγι. Έτσι βλέπουμε ότι στην αρχή της ιστορίας του ανθρώπινου γένους τα αγωνίσματα και οι αθλοπαιδιές αποσκοπούσαν περισσότερο στην εκγύμναση και προετοιμασία των αθλουμένων στις πολεμικές τέχνες και για κυνηγετικούς σκοπούς μάλλον παρά για σκοπούς αναψυχής. Σιγά – σιγά όμως η φιλοσοφική αντίληψη του αθλητισμού και του αθλητή εξελίχθηκε με αποκορύφωμα το πνεύμα του Ολυμπισμού και της Ολυμπίας που ένα και μοναδικό στόχο στοχεύει να ενισχύσει την πίστη στον ίδιο τον εαυτό μας, την πίστη μας στην σωματική αντοχή και δύναμη και στην δυνατότητα της ψυχικής και ηθικής μας τελείωσης, την πίστη μας στην δημοκρατία και στην Παγκόσμια αντίληψη και ειρήνη.

Στις μέρες μας ο αθλητισμός είναι μια κοινωνική λειτουργία στην οποία εμπλέκεται ο λαός και στην οποία η πολιτεία προσδίδει ξεχωριστή σημασία, γι' αυτό και η συμμετοχή των πολιτών είναι πολύ σημαντική στην προσπάθεια αναβίωσης του συνόλου των αθλητικών δραστηριοτήτων και του αθλητισμού ενασχόλησης. Έτσι για να είναι ο αθλητισμός περισσότερο ανταποδοτικός προς την κοινωνία, χρειάζεται ορθολογικό σχεδιασμό και οργάνωση.

Σε κάθε κεφάλαιο της εργασίας αναλύονται τα ακόλουθα:

Στο κεφάλαιο 1 έχω αναφερθεί γενικότερα για τον αθλητισμό στην Κύπρο καθώς και για τη σχέση και το ρόλο που έχει ο η Τοπική Αυτοδιοίκηση με τον αθλητισμό. Στο κεφάλαιο 2 παρουσιάζω το αθλητικό σύστημα στην Κύπρο και τις αρχές με τις οποίες στηρίζεται η οργάνωση και η διοίκηση του Κυπριακού Αθλητισμού όπως και την παρουσίαση της κατάστασης που επικρατεί σήμερα στο Διοικητικό Σύστημα.

Στο κεφάλαιο 3 ανάπτυξα για το Πρόγραμμα ΑγΟ, για την κοινωνική του προώθηση και για τα οφέλη που παρέχει. Επίσης ανέφερα για τα κοινωνικά προγράμματα αθλητισμού που προωθούνται στην Κύπρο όπως και για τις μελλοντικές προκλήσεις καθώς μπήκαμε στον 21^ο αιώνα.

Στο κεφάλαιο 4 αναφέρομαι για την λειτουργία της κοινωνικοποίησης και για τη σχέση που έχει με τον κοινοτικό αθλητισμό. Ακόμη κάνω αναφορά βάσει των στοιχείων που μου έχουν δοθεί για το προτεινόμενο μοντέλο δηλαδή για ένα αθλητικό κέντρο ανάπτυξης στο οποίο επίκεντρο θα είναι ο αθλητής.

Στο κεφάλαιο 5 έχω αναλύσει γενικά για τον αθλητισμό των αναπήρων καθώς επίσης και για το ποια η κατάσταση των αναπήρων στην Κύπρο.

Στο κεφάλαιο 6 αναφέρθηκα για την ιστορία του Δήμου Στροβόλου, την υποδομή του καθώς και για τις δραστηριότητες που αναπτύσσει .

Στο κεφάλαιο 7 παρουσιάζω την Επιτροπή Αθλητισμού και Νεολαίας η οποία είναι αρμόδια για υποθέσεις που έχουν να κάνουν με τον αθλητισμό και την νεολαία της περιοχής του Στροβόλου.

Τέλος στο κεφάλαιο 8 αναφέρομαι στην αναγκαιότητα ανάπτυξης Μαζικού Αθλητισμού από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ιδιαίτερη αναφορά δίδεται στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη προγράμματος Μαζικής Άθλησης από το Δήμο Στροβόλου.

Σημαντικό ρόλο στην εξεύρεση των στοιχείων που αναφέρονται στην παρούσα εργασία, έπαιξε η συμπλήρωση ερωτηματολογίου από αρμόδιους φορείς, δημοτικούς υπαλλήλους αλλά και δημότες-χρήστες των αθλητικών υπηρεσιών του Δήμου Στροβόλου. Επισυνάπτεται υπόδειγμα ερωτηματολογίου στο Παράρτημα.

Συντομογραφίες

ΚΟΑ	Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού
ΚΟΠ	Κυπριακός Οργανισμός Ποδοσφαίρου
ΚΟΚ	Κυπριακός Οργανισμός Καλαθόσφαιρας
ΚΟΧ	Κυπριακός Οργανισμός Χειροσφαίρισης
ΚΟΠΕ	Κυπριακός Οργανισμός Πετόσφαιρας
ΚΟΕΑΣ	Κυπριακή Ομοσπονδία Ερασιτεχνικού Αθλητισμού
ΚΟΕ	Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή
ΔΟΕ	Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή
ΑγΟ	Αθλητισμός για Όλους
ΑΣΠΑΚ	Αθλητικός Σύνδεσμος Παραπληγικών Κύπρου
Γ.Σ.Π	Γυμναστικός Σύλλογος τα Παγκύπρια
Γ.Σ.Ο	Γυμναστικός Σύλλογος Ολύμπια
Γ.Σ.ΠΡ.	Γυμναστικός Σύλλογος Πράξανδρος
Γ.Σ.Ε	Γυμναστικός Σύλλογος Ευαγόρα
Γ.Σ.Ζ	Γυμναστικός Σύλλογος Ζήνωνα
Γ.Γ.Α	Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Ελλάδα)
ΣΕΓΑΣ	Σύνδεσμος Ελληνικών Γυμναστικών Σωματείων
Ε.Ε	Ευρωπαϊκή Ένωση
Τ.Α	Τοπική Αυτοδιοίκηση
UEFA	Union De Associations European De Football Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου
FIFA	Federation International De Football Association Διεθνής Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου
IBSA	International Blind Sports Association Διεθνής Ομοσπονδία Τυφλών

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1. Γενικά περί του αθλητισμού στην Κύπρο

Ο αθλητισμός στην Κύπρο έχει βαθιές ρίζες. Οι Κύπριοι ως Έλληνες ήταν φυσικό να πιστέψουν στο αθλητικό ιδεώδες που καλλιεργήθηκε στους Πανελλήνιους και Ολυμπιακούς Αγώνες. Για το γεγονός αυτό αδιάψευστοι μάρτυρες και τα συγγράμματα, τα στάδια στις ανασκαφείσες αρχαίες πόλεις και τα ονόματα Κυπρίων αθλητών που διακρίθηκαν. Αλλά και οι παραδόσεις ενισχύουν την κοινή πεποίθηση για ισχυρό αθλητικό πνεύμα στην Κύπρο που διατηρήθηκε ακόμα και στα χρόνια της δουλειάς υπό μορφή πολλών εκδηλώσεων στους αυλόγυρους των εκκλησιών και στις πλατείες των χωριών και των πόλεων.

Οι εκδηλώσεις αυτές πήραν πιο συγκεκριμένη μορφή το 1896 όταν διοργανώθηκαν στη Λεμεσό οι πρώτοι Παγκύπριοι Αγώνες και στη συνέχεια το 1934 όταν καθιερώθηκε το Παγκύπριο Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου. Τα δυο αυτά γεγονότα είχαν σαν αποτέλεσμα τη δραστηριοποίηση των Γυμναστικών Συλλόγων και των Σωματείων και την περαιτέρω ανάπτυξη του αθλητισμού στο στίβο και τα ομαδικά παιχνίδια. Χρειαζόταν όμως κρατική μέριμνα και οικονομική αρωγή για συνεχή πρόοδο και αξιοποίηση του έμψυχου υλικού που η Κύπρος διέθετε άφθονο.

Η πρώτη προϋπόθεση δόθηκε σε μεγάλο βαθμό με τη σύνδεση του Κυπριακού Αθλητισμού με τον Ελλαδικό το 1947, όταν οι Γυμναστικοί Σύλλογοι εντάχθηκαν στη δύναμη του ΣΕΓΑΣ και εγκαθιδρύθηκαν στην Τοπική Επιτροπή ΣΕΓΑΣ Κύπρου (ΤΕΣΚ) και στη συνέχεια και η Τοπική Επιτροπή Αθλοπαιδιών Κύπρου (ΤΕΑΚ) για τα ομαδικά αθλήματα. Παράλληλα εντάχθηκε και ο Κυπριακός Οργανισμός Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) στις FIFA και UEFA.

Η ανάγκη ίδρυσης του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) που να έχει την ευθύνη για την ανάπτυξη του εξωσχολικού αθλητισμού και τον συντονισμό της αθλητικής ζωής του τόπου, άρχισε να φαίνεται από τη στιγμή που η Κύπρος έγινε ανεξάρτητο κράτος και ήταν υποχρεωμένη να μετέχει σε διεθνείς συναντήσεις για την προβολή της χώρας και την βελτίωση της θέσης της στη Διεθνή Αθλητική Κίνηση. Σε συνεργασία και με την βοήθεια της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού Ελλάδας ιδρύθηκε στο 1969 ο ΚΟΑ που άρχισε τις δραστηριότητες του κυρίως για βελτίωση αθλητικών χώρων και παροχή χρηματικών χορηγιών στις αθλητικές οργανώσεις και στη συνέχεια για ανέγερση νέων σταδίων σε όλες τις πόλεις και γυμναστηρίων στην ύπαιθρο. Αυτό έγινε κατορθωτό για την ίδια χρονιά (1969) η Ελλάδα έφερε στην Κύπρο το παιχνίδι του ΠΡΟ-ΠΟ του οποίου όλα τα χρήματα έμεναν στον ΚΟΑ για την ανάπτυξη του αθλητισμού στην Κύπρο.

Μέχρι τον Ιούλιο του 1974 είχαν ανεγερθεί το νέο στάδιο Πραξάνδρου στην Κερύνεια, τα στάδια Μόρφου, Λύσης, Άσσιας, αναμενόταν η αποπεράτωση του Τσιρείου σταδίου στη Λεμεσό και είχαν αρχίσει οι εργασίες για την ανέγερση του

Ολυμπιακού σταδίου στη Λευκωσία, που αργότερα μετονομάστηκε σε Μακάρειο Αθλητικό Κέντρο. Ακόμα εκπονήθηκαν τα σχέδια για την κατασκευή νέου σταδίου στην Αμμόχωστο.

Με την Τουρκική Εισβολή και την κατάληψη του 37% του εδάφους της Κύπρου εκτός του ότι περιήλθαν στα χέρια του εισβολέα μεγάλα και σημαντικά έργα, ο ΚΟΑ, όπως άλλωστε και όλες οι υπηρεσίες και η ζωή του τόπου, άρχισε μια προσπάθεια αθλητικής ανοικοδόμησης, κρίνοντας από τις ανάγκες ότι ήταν ακόμα πιο επιτακτική η τόνωση της κρατικής υπόστασης, η διεθνής προβολή της Κύπρου και η αύξηση της αγωνιστικότητας του λαού.

Μετά την εισβολή ο ΚΟΑ έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην παροχή βοήθειας στα Σωματεία και Συλλόγους, ιδιαίτερα στα προσφυγικά, ώστε να κρατηθούν στη ζωή και ταυτόχρονα προέβαινε σε βελτιώσεις υφιστάμενων χώρων και κατασκευή νέων αναγκαίων και οικονομικών γηπέδων. Σταδιακά αναλήφθηκαν νέα έργα όπως το Μακάρειο Αθλητικό Κέντρο που είναι σύγχρονο στάδιο με χορτοτάπητα, ηλεκτροφωτισμό και πλαστικό στίβο χωρητικότητας 16.000 θεατών με προοπτική αύξησης στο διπλάσιο. Ανεγέρθηκαν επίσης σύγχρονα στάδια στη Λάρνακα και στην Πάφο καθώς και αίθουσες πολλαπλής χρήσης και κολυμβητήρια στις διάφορες πόλεις. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στην πρόσφατη ανέγερση του υπερσύγχρονου νέου σταδίου του ΓΣΠ (Γυμναστικού Συλλόγου τα Παγκύπρια), του Ομοσπονδιακού γηπέδου της ΚΟΕΑΣ, του κλειστού αθλητικού κέντρου ΚΙΤΙΟΝ στη Λάρνακα και πολύ σύντομα του νέου κλειστού αθλητικού κέντρου στη Λεμεσό.

Παράλληλα με τα πιο μεγάλα έργα υποδομής ο ΚΟΑ χρηματοδοτούσε τις περισσότερες διεθνείς συμμετοχές στο εξωτερικό για τόνωση της κρατικής οντότητας του νησιού, γεγονός που είχε τόσο ανάγκη ο τόπος. Έτσι έχουμε στον τομέα αυτό την αναγνώριση της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής (ΚΟΕ) από την ΔΟΕ και την πρώτη επίσημη συμμετοχή της Κύπρου σε Ολυμπιακούς Αγώνες το 1980 στη Μόσχα. Ακολούθησε η συμμετοχή της Κύπρου το 1984 στο Λος Άντζελες, το 1988 στη Σεούλ, το 1992 στη Βαρκελώνη, το 1996 στην Ατλάντα και το 2000 στο Σίδνεϋ, με αρκετά καλή παρουσία. Εδώ θα πρέπει να τονιστεί ότι τότε άρχισε η ανεξαρτητοποίηση των Ομοσπονδιών Στίβου και Σκοποβολής οι οποίες ήταν Τοπικές των αντίστοιχων Ελληνικών. Παράλληλα δραστηριοποιούνται πάρα πολλές Ομοσπονδίες που ήταν μόνο στα χαρτιά, όπως Τοξοβολία, Ξιφασκία, Μπάτμιντον και αναγνωρίζονται επίσημα από τις αντίστοιχες διεθνείς και όλα αυτά οφείλονται στις προσπάθειες του ΚΟΑ.

Η αρτιότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων της Κύπρου αποδείχθηκε όταν τον Μάιο του 1989 η Κύπρος φιλοξένησε τους τρίτους ΑΜΚΕ (Αγώνες Μικρών Κρατών Ευρώπης), που ήταν η πιο μεγάλη αθλητική διοργάνωση που ανέλαβε μέχρι τότε. Με την ευκαιρία εκείνη ο ΚΟΑ προχώρησε στην κατασκευή του Ολυμπιακού Σκοπευτηρίου Λευκωσίας, του Ολυμπιακού Κολυμβητηρίου Λευκωσίας και του Διεθνούς Κέντρου Ιστιοπλοϊκών Αγώνων στον Αγ. Τοίχωνα. Ακόμα ανεγέρθηκαν αίθουσες αθλοπαιδιών και έγιναν σημαντικές βελτιώσεις στο Μακάρειο Αθλητικό Κέντρο και στο Λευκόθεο κλειστό γυμναστήριο. Αργότερα κτίστηκε το κλειστό γυμναστήριο ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ χωρητικότητας 6.000 θεατών ειδικά για τις ανάγκες της Παγκόσμιας Γυμνασιάδας, που διοργάνωσε η Κύπρος το 1994 με τη συμμετοχή 22 χωρών και 1800 αθλητών. Αυτή τη στιγμή

το κλειστό γυμναστήριο ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ έχει καταστεί χώρος σημαντικών τοπικών και διεθνών εκδηλώσεων όπως τα διεθνή καλλιστεία Miss Universe 2000, συναυλίες, συνέδρια κ.ά

Η Κύπρος συνέχισε την έντονη αγωνιστική αθλητική δραστηριότητα της με τη διοργάνωση του Παγκόσμιου Κυπέλλου Σκόπευσης 2000, του Παγκόσμιου Συνεδρίου Διεθνούς Ιστιοπλοϊκής Ομοσπονδίας 2000, του Πανευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Εφήβων Τζούντο 2000, των Βαλκανικών Αγώνων Κολύμβησης 2000, την καθιέρωση των Διεθνών αγώνων Τοξοβολίας, Τέννις και Ποδηλασίας στο Διεθνές Καλεντάρι των αντίστοιχων Ομοσπονδιών.

Παράλληλα το 1985 έθεσε σε λειτουργία το Πρόγραμμα "Αθλητισμός για Όλους". Βασικός στόχος είναι η ενεργοποίηση παιδιών, ανδρών και γυναικών στην άθληση με σκοπό τη βελτίωση της φυσικής κατάστασης και υγείας του κάθε ατόμου. Είναι μια κοινωνική υπηρεσία που έχει εξαπλωθεί σε ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο και λαμβάνουν μέρος 12.000 μέλη όλων των ηλικιών.

Συνεχίστηκε επίσης η στήριξη του Ομοσπονδιακού και Σωματειακού Αθλητισμού σε θέματα αθλητικής υποδομής και σε θέματα αγωνιστικών προγραμμάτων καθώς και το πρόβλημα επαρχιακής αθλητικής ανάπτυξης με τη δημιουργία ή βελτίωση χώρων σε Δήμους και Κοινότητες. Συγκεκριμένα ο ΚΟΑ εντοπίζοντας την ανάγκη της ανάπτυξης, βελτίωσης και εκσυγχρονισμού των αθλητικών εγκαταστάσεων, προχώρησε και αύξησε τις δαπάνες του, από 6 εκατομ. ΛΚ που ήταν τα έτη 1995-1996 σε 8 εκατομ. ΛΚ για τα έτη 1997-2000. Μέσα σε αυτή την τριετία κατασκευάστηκαν τα Ομοσπονδιακά γήπεδα αντισφαίρισης, που περιλαμβάνουν ένα σύγχρονο αγωνιστικό γήπεδο χωρητικότητας 1800 θεατών και δυο γήπεδα προπόνησης, το χιονοδρομικό καταφύγιο Χαράλαμπος Κουκουλαρίδης, το κλειστό γυμναστήριο ΚΙΤΙΟΝ στην Λάρνακα, την επέκταση των κερκίδων ΓΣΖ, το Δημοτικό στάδιο Παραλιμνίου, τη δημιουργία Ομοσπονδιακού Τοξοβολείου στη Λευκωσία.

Ο οργανισμός προσπαθώντας να προωθήσει τις σωστές διαδικασίες δημιουργίας δημοσίων κτιρίων, προώθησε το θεσμό των "Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών" βελτιώνοντας αισθητά το δομημένο περιβάλλον της Κύπρου. Ο πρώτος διαγωνισμός αφορούσε την ανέγερση των κεντρικών γραφείων του ΚΟΑ στην Έγκωμη, ακολούθησε το νέο στάδιο ΓΣΠ τοποθετημένο στην είσοδο της πρωτεύουσας που περιλαμβάνει ένα γήπεδο ποδοσφαίρου χωρητικότητας 25.000 θεατών που τίποτα δεν έχει να ζηλέψει από τα σύγχρονα στάδια στην Ευρώπη. Επίσης περιλαμβάνει το Ομοσπονδιακό γήπεδο στίβου χωρητικότητας 10.000 θεατών, καθώς και τρίτο γήπεδο προπονήσεων. Για την κατασκευή του χορτοτάπητα είχαν ακολουθηθεί οι πλέον σύγχρονες προδιαγραφές. Ακολούθησε ο διαγωνισμός του Παλαί ντε Σπόρ στη Λάρνακα χωρητικότητας 3.000 θεατών, αργότερα το Υψηλό Κέντρο Αθλητισμού στον Αγρό, ένα Πολυδύναμο Κέντρο που περιλαμβάνει τρεις Ομοσπονδιακές αίθουσες, ξεχωριστή αίθουσα καλαθοσφαίρας, κλειστό θερμαινόμενο κολυμβητήριο 25 μέτρων, στίβο και γήπεδο ποδοσφαίρου. Σε εξέλιξη βρίσκεται επίσης και ο Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός του παλαιού ΓΣΟ στη Λεμεσό.

Με την πάροδο των χρόνων ο ΚΟΑ εκδίδει βιβλία που αφορούν τόσο τις τοπικές όσο και τις διεθνείς σχέσεις και δραστηριότητες του οργανισμού,

συγκεκριμένα έχουν εκδοθεί τα ακόλουθα βιβλία «Λεύκωμα ΚΟΑ», «Doping 1 & 2», «Κύπρος – Ευρώπη – Αθλητισμός», «Νομοθεσία ΚΟΑ», «Διακήρυξη Αγώνων Δίκαιου Παιγνιδιού», «Η φωνή του αθλητισμού», «Ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων» κ.α.

Η Κύπρος ανήκει στα κράτη - μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και μετέχει ανελλιπώς δια του ΚΟΑ στα διάφορα συνέδρια των επιτροπών για την ανάπτυξη του αθλητισμού, των Υπουργών Αθλητισμού κλπ. Ταυτόχρονα συμμετέχει σε διεθνείς αθλητικές συναντήσεις και διεθνή συνέδρια. Ανταποκρίνεται πλήρως στις πρόνοιες του Ευρωπαϊκού Αθλητικού Χάρτη όσον αφορά την αθλητική συνεργασία μεταξύ κρατών και ταυτόχρονα υιοθέτησε και υλοποίησε τις συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης που αφορούν το Ντόπιγκ και τη Βία στους αθλητικούς χώρους.

Διμερείς κρατικές συνεργασίες ανέπτυξε ο ΚΟΑ με τη Ρωσική Ομοσπονδία, τη Βουλγαρία, τη Σλοβακία, τη Ρουμανία, την Κούβα, την Ιορδανία, την Πολωνία, την Ουγγαρία, τη Συρία, το Ισραήλ και την Ελλάδα.

Ιδιαίτερα στενές σχέσεις διατηρεί η Κύπρος στον τομέα του Αθλητισμού με την Ελλάδα. Από την Ελλάδα η Γ.Γ.Α και από την Κύπρο ο ΚΟΑ αναπτύσσουν πολύ στενές σχέσεις συνεργασίας και αλληλοβοήθειας, με επιτυχία τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ελλάδα σε όλα τα επίπεδα και σ' όλα τα αθλήματα. Οι αθλητικές σχέσεις με την Ελλάδα αναβαθμίστηκαν πέραν του καθαρά αγωνιστικού επιπέδου και σε επίπεδα επιστημονικής συνεργασίας και έρευνας.

1.2 Ο αθλητισμός και η σχέση του με την Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η άσκηση αποτελεί μια κοινωνική επιταγή, μια υποχρέωση του ατόμου προς τον εαυτό του, της οικογένειας προς τα μέλη της, της κοινωνίας και της πολιτείας προς τους πολίτες της, αν θέλει να αποφύγει δυσάρεστες καταστάσεις και ανώφελες δαπάνες περιθαλψής, αν αποβλέπει στη φροντίδα και στην πρόληψη με στόχο τη δημιουργία ενός υγιούς και παραγωγικού λαού.

Ο σύγχρονος τρόπος ζωής και η υποκινητικότητα οδηγεί τον άνθρωπο τα τελευταία χρόνια να προσθέσει στον ελεύθερο του χρόνο δραστηριότητες που έχουν σκοπό να τον βοηθήσουν να ξεφύγει από την καθημερινή ρουτίνα της εργασίας και να τον οδηγήσουν σε μια πιο δραστήρια αθλητική ζωή με όλες τις θετικές συνέπειες που την χαρακτηρίζουν.

Αρωγός της προσπάθειας αυτής του ανθρώπου είναι η ίδια η κοινωνία. Σε πολλά κράτη η ίδια η κοινωνία υποστηρίζει και προωθεί προγράμματα μαζικής άθλησης (ΑγΟ) δημιουργώντας έτσι συνθήκες καλύτερης ποιότητας ζωής αφού η ευχαρίστηση για αναψυχή, η άσκηση για υγεία και τα οικονομικά οφέλη είναι στοιχεία σημαντικά για καλύτερη ποιότητα ζωής.

1.3 Ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Τα τελευταία χρόνια εμφανίστηκε στην Ευρώπη μια διαφορετική προσέγγιση στην οργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων Άσκησης για Όλους. Τα πολλά προβλήματα και οι δυσκολίες επίλυσης τους (πληθυσμιακή αύξηση των πόλεων, δυσκολία οργάνωσης της μάζας από ένα γενικό φορέα) οδήγησε τις αρμόδιες κρατικές αρχές να μεταβιβάσουν τον έλεγχο της μαζικής λαϊκής άθλησης σε τοπικό επίπεδο. Οι ευρωπαϊκές τοπικές αυτοδιοικήσεις άρχισαν να προσφέρουν προγράμματα αθλητικής αναψυχής στους πολίτες τους ως κοινωνική υπηρεσία. Βασικές ενδείξεις προτεραιότητας των υπηρεσιών αυτών αποτελεί η ανάθεση συναφών αρμοδιοτήτων σε αντιδημάρχους αθλητισμού και η ίδρυση αθλητικών δημοτικών οργανισμών. Στην Ελλάδα το 1983 εφαρμόστηκε ένα πιλοτικό πρόγραμμα «Άσκησης για Όλους» από τον Δήμο Αθηναίων. Η επιτυχία της προσπάθειας αυτής οδήγησε στη δημιουργία, σε πανελλήνια κλίμακα, συγκεκριμένων προγραμμάτων όπου οι δήμοι και οι κοινότητες οργάνωναν προγράμματα μαζικής άθλησης για τους δημότες με τίτλο «Μαζικός Λαϊκός Αθλητισμός». Τα συγκεκριμένα προγράμματα που συνεχίζουν με επιτυχία μέχρι σήμερα ονομάζονται «Μαζικός Αθλητισμός» και επιδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.¹

Η Κύπρος ακόμη δεν έχει καταφέρει να προωθήσει την υπευθυνότητα των προγραμμάτων μαζικής άθλησης στους δήμους. Η κατάσταση έχει παραμείνει στο παρελθόν χωρίς τις απαραίτητες προσαρμογές στα νέα δεδομένα με αποτέλεσμα τα πολλά προβλήματα στη λειτουργία των προγραμμάτων. Το γεγονός αυτό είναι αρνητικό γιατί δυστυχώς η άθληση για την υγεία είναι υποβαθμισμένη και ανήκει εξ' ολοκλήρου στο άτομο, χωρίς κίνητρα και ενδιαφέρον, χωρίς να μπορεί το κράτος να επιτύχει ένα σωστά οργανωμένο προγραμματισμό, με αποτέλεσμα να επικεντρώνεται μόνο σε μικρές ηλικιακές

¹ Αυθίνος 1998

κατηγορίες. Η κατάσταση αυτή όμως μπορεί να χαρακτηριστεί και θετική αφού η Κύπρος μπορεί να μελετήσει την κατάσταση αυτή και να μιμηθεί τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες αφού εδώ και μερικά χρόνια τα οργανωμένα προγράμματα άσκησης και υγείας είναι υπό την σκεπή των αρμόδιων τοπικών-δημοτικών οργανισμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται η Οργάνωση και Διοίκηση του Κυπριακού Αθλητισμού

Η σημασία του αθλητισμού για την Κυπριακή κοινωνία

- Έχει αναγνωριστεί στον αθλητισμό η αποτελεσματική συνεισφορά του προς την Κυπριακή κοινωνία και το στίγμα του στην πολιτιστική ταυτότητα ώστε να προωθείται ο αθλητισμός σαν ένα σπουδαίο στοιχείο σχεδιασμού της κοινωνικής, της πολιτιστικής και της οικονομικής πολιτικής.
- Ο αθλητισμός χρηματοδοτείται για να μπορεί συνεχώς να συνεισφέρει τις υπηρεσίες του στον πολιτισμό, στην εθνική περηφάνια, την οικονομία και για να συνεχίσει την ειδική συνεισφορά του στη σωματική και την πνευματική ανάπτυξη των νεαρών και όχι μόνο Κυπρίων.
- Έχει πάρει ο αθλητισμός τον αρχηγικό του ρόλο στην προαγωγή των σπουδαίων αξιών του αθλητισμού για τον Κύπριο που δεν είναι άλλος από την αμεροληψία, την υπεροχή και στην επιμονή της ηθικής αξίας των κανόνων και των νόμων.

Ο αθλητικός σχεδιασμός είναι για την Κύπρο και στα μέτρα του Κύπριου πολίτη

- Ο σχεδιασμός για την ανάπτυξη του Κυπριακού αθλητισμού είναι τέτοιος ώστε να στηρίζει και να στηρίζεται στις προσδοκίες και τα οράματα, τις ηθικές αξίες και τους εθνικούς στόχους που τρέφει ο κάθε Κύπριος για τον αθλητισμό του τόπου του.
- Η συμμετοχή στον αθλητισμό είναι σε όλα τα επίπεδα μέσω μιας ισορροπημένης υποστήριξης και παροχών η οποία είναι συνεχής.
- Η σχεδίαση του αθλητικού συστήματος είναι κάθετη, ξεκινά από τις κοινότητες και καταλήγει στον ψηλό αγωνιστικό αθλητισμό βάσει των αναγκών των Κυπρίων αθλητών.
- Πρέπει να δοθεί η ευκαιρία στην κοινότητα σαν αθλητικός πυρήνας με τα κατάλληλα μέσα να δώσει με τη σειρά της την ευκαιρία στους νέους να έρθουν σ' επαφή με πολλά αθλήματα και ν' αποκτήσουν την πολύτιμη πολλαπλή αθλητική εμπειρία.
- Περιλαμβάνεται ο αθλητισμός σαν μέρος της εκπαίδευσης έτσι τα πλεονεκτήματα από τον αθλητισμό μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα τα έχουν οι νέοι.
- Έχει διευκρινιστεί η θέση και η σύνδεση του αθλητισμού με την υγεία πόσο ωφέλιμος είναι.
- Γίνονται συνεχώς προσπάθειες και επενδύσεις όσων αφορά τη βελτίωση της γνώσης των προσώπων που διευθύνουν τον αθλητισμό για να προετοιμαστούν κατάλληλα ούτως ώστε να οδηγήσουν τον αθλητισμό της Κύπρου σωστά και ασφαλισμένα στις προκλήσεις της νέας εποχής

Η ηθική και η κοινωνική ευθύνη στον αθλητισμό της Κύπρου

- Έχει γίνει προς όλους τους ενδιαφερόμενους κατανοητό ότι ο αθλητισμός πρέπει να ικανοποιεί και να είναι σύμφωνος με τα ανθρώπινα δικαιώματα βάση του χάρτη για τα δικαιώματα και των ελευθεριών όσον αφορά την αμεροληψία και την πρόσβαση στον αθλητισμό από οποιοδήποτε πολίτη.
- Καταβάλλεται συνεχώς προσπάθεια να προστατευθούν οι ηθικές αξίες και η ουσία του ερασιτεχνικού αθλητισμού παραμένοντας και επιμένοντας στο «δίκαιο παιχνίδι» (fair play) και την «καλή αθλητική συμπεριφορά» (sportsmanship) και όσο το δυνατό μακρύτερα από εμπορικές αξίες.
- Υπάρχουν σε εγρήγορση οι μηχανισμοί ώστε να τιμωρούν παραδειγματικά πάντοτε τους παραβάτες των ηθικών αξιών.

Ο τρόπος προώθησης του αθλητισμού

- Η διοργάνωση μεγάλων αθλητικών γεγονότων στην Κύπρο δίνει την ευκαιρία στα Κυπριακά talέντα να δείξουν το talέντο τους στους συμπολίτες, συγγενείς και στους φίλους τους.
- Είναι μια ευκαιρία για ν' αναγνωριστεί και να ανταμειφθεί η τόσο σημαντική συνεισφορά των εθελοντών στην ανάπτυξη του αθλητισμού και τη βελτίωση των Κύπριων αθλητών, όπως είναι των προπονητών και των άλλων αθλητικών παραγόντων του Κυπριακού αθλητικού συστήματος.

2.2. Το αθλητικό σύστημα στην Κύπρο

Το αθλητικό σύστημα της Κύπρου είναι αθλητοκεντρικό και το κύριο μέλημα του είναι οι αθλητές και οι ανάγκες τους. Χαρακτηριστικό του συστήματος αυτού είναι η ομαλή ανάπτυξη των αθλητών από το αρχικό στάδιο εισόδου τους στον αθλητισμό μέχρι το στάδιο ψηλής αγωνιστικής αθλητικής παρουσίασης με συντονισμένη πολιτική και προγράμματα προς όλους τους φορείς και οργανισμούς που υποστηρίζουν και στηρίζουν αυτή την υπόθεση του αθλητισμού.

Σ' ένα τέτοιο σύστημα (αθλητοκεντρικό), οι αθλητές γνωρίζουν ότι τα δικαιώματά τους τα οποία είναι εξασφαλισμένα από όλες τις απόψεις και δεν υπάρχουν διλήμματα ως προς την αναζήτηση της δικαίωσης τους για την προσφορά τους. Υπάρχει επίσης εξασφαλισμένη μέριμνα για την υγεία και την ασφάλεια τους καθώς επίσης και δίκαιη μεταχείριση όσον αφορά τη συμμετοχή τους στα κέντρα αποφάσεων για αποφάσεις σημασίας που αφορούν τους ίδιους (πχ Σύνδεσμος Ποδοσφαιριστών). Το δικαίωμα επίσης για ποιοτική εξάσκηση, ποιότητα στην προπόνηση τους και τίμιο συναγωνισμό στους αγώνες τους είναι σημαντικό επίσης στοιχείο το οποίο με σεβασμό διατηρείται και σέβεται το σύστημα το αθλητοκεντρικό. Επίσης παρέχει τέτοιο περιβάλλον το οποίο επιτρέπει στον αθλητή ελεύθερα να παίρνει τις αποφάσεις του χωρίς δεσμεύσεις και πιέσεις για τη νίκη με οποιοδήποτε κόστος.

Σ' ένα τέτοιο σύστημα (αθλητοκεντρικό), οι αθλητές γνωρίζουν ότι έχουν και ευθύνες όπως έχουν και δικαιώματα. Αυτές οι ευθύνες είναι ξεκάθαρα ορισμένες με αμοιβαίες συμφωνίες και ως εκ τούτου εφαρμόζονται με συνέπεια και συνέχεια. Οι αθλητές είναι υπεύθυνοι όταν κάνουν τις επιλογές τους και πάντοτε εκφράζονται με βάση την ηθική και τις ηθικές αξίες. Μ' αυτόν τον σκεπτικισμό, οι αθλητές έχουν το μερίδιό τους όσον αφορά τις ευθύνες τους για την ανάπτυξη ενός αθλητικού συστήματος με βάση τις ηθικές αξίες, με την προσωπική τους επαφή και προσέγγιση όσον αφορά τον αθλητισμό της Κύπρου.

Ο όρος "αθλητής" καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ανθρώπων. Αναφέρεται σ' αυτούς οι οποίοι λαμβάνουν μέρος στον αθλητισμό έτσι απλά για τη δική τους διασκέδαση και σ' αυτούς που φιλοδοξούν να έχουν πολύ ψηλή αγωνιστική παρουσία με προοπτική τη συμμετοχή τους σε διεθνείς αγώνες και προσδοκία γιατί όχι και τους Ολυμπιακούς.

Οι Κύπριοι αθλητές είναι στο σύνολό τους εγγεγραμμένοι σε συλλόγους και λαμβάνουν μέρος σε οργανωμένες δραστηριότητες μέσα από το αθλητικό σύστημα το οποίο είναι συνεχώς εν εξελίξει και πότε στάσιμο. Αυτό το πρόγραμμα περιλαμβάνει τα πάντα, από αθλητισμό για παρέες (μετά την εργασία τους), για φοιτητές (μέσα στα προγράμματα τους και μετά τα μαθήματα τους), για τουρνουά οργανωμένων συλλόγων (αποφοίτων, εργαζομένων, ατόμων με ειδικές ανάγκες, παλαιμάχων κλπ.), αγώνες για τα ποικίλα Κυπριακά πρωταθλήματα (Ποδοσφαίρου, Καλαθόσφαιρας, Πετόσφαιρας, Χειροσφαίρισης κλπ) μέχρι παγκόσμια αθλητικά γεγονότα.

Η συνεισφορά του αθλητισμού στον Κύπριο πολίτη

Ο αθλητισμός πάντοτε ήταν ένα ζωντανό και σοβαρό κύτταρο της κυπριακής κληρονομιάς. Είναι μέρος του πολιτισμού αυτού του τόπου, έχει προσφέρει στην υγεία, στην ευημερία και έχει αφήσει το στίγμα του στον πολίτη, την κοινότητα και την πολιτεία.

Για τον πολίτη ο αθλητισμός είναι μια δραστηριότητα μέσω της οποίας μπορεί να εκφράζεται ελεύθερα. Ο αθλητισμός και η άσκηση είναι κάτι παραπάνω από μια αθλητική εμπειρία, είναι μια πηγή συναισθήματος και άντληση πνευματικής δύναμης και ισορροπίας, πράγματα δυνατά μεν, που προσφέρουν όμως τη χαρά και την ευτυχία. Μέσα από τον αθλητισμό και την άσκηση δίνεται η ευκαιρία στον πολίτη να παρουσιάσει τον εαυτό του όπως πραγματικά είναι, να νιώσει την ασυνήθιστη εμπειρία της ευχαρίστησης που προσφέρει το παιχνίδι και μέσα από τη νίκη και μέσα από την ήττα, την ικανότητα της αυτοδύναμης πνευματικής ανάπτυξης, της προσωπικής επιτυχίας και τελικά της εμπιστοσύνης στον εαυτό του.

Ο αθλητισμός και η άσκηση στην Κύπρο, είναι επίσης ένας καλός τρόπος να δοκιμάσει ο πολίτης τον εαυτό του, να νιώσει τα όριά του, να μάθει να συναγωνίζεται και μέσα από τον ανταγωνισμό ν' αναπτύξει το αθλητικό πνεύμα. Ο αθλητισμός στην Κύπρο διδάσκει την αξία των ηθικών αξιών, του τιμίου παιχνιδιού (fair play), της ομαδικότητας και της συνεργασίας. Προετοιμάζει τους πολίτες για να καλυτερεύσουν τον τρόπο της ζωής τους, να παραμείνουν δραστήριοι ασκούμενοι εφ' όρου ζωής. Επίσης ο αθλητισμός διδάσκει στον Κύπριο την πειθαρχία, τον αυτοσεβασμό, το σεβασμό προς τους άλλους, την αγωνιστική ικανότητα και τη συμπεριφορά.

Ο αγωνιστικός αθλητισμός είναι μια ανθρώπινη φυσιολογική έκφραση της δικής μας φύσης, της αναζήτησης της χαράς και του παιχνιδιού, έκφραση που βγαίνει μέσα από τον τοπογραφικό χαρακτήρα του τόπου που ζούμε, τα χωράφια, τα βουνά, τα δάση, τα νερά και των ανθρώπων του.

Γι' αυτό και ο αθλητισμός αρχίζει από τις κοινότητες. Ο αθλητισμός είναι η βάση όλων των κοινωνικών επιδράσεων, το χτίσιμο των δεσμών της κοινότητας, της ανάπτυξης των πολιτιστικών δεσμών και όχι μόνο και της δημιουργίας της τοπικής περηφάνιας. Στις κοινότητες, ο αθλητισμός είναι μέρος της καθημερινής οικογενειακής ζωής. Απολαμβάνετε ο ελεύθερος χρόνος με οικογενειακές δραστηριότητες, οι συμμαθητές παίζουν μεταξύ τους, και οι φίλοι συναγωνίζονται.

Στο Κυπριακό κράτος με τα γνωστά πολιτικά και υπαρξιακά του προβλήματα, ο αθλητισμός προάγει την ενότητα και την περηφάνια του, καθώς εμείς οι πολίτες βλέπουμε τους καλύτερους Κύπριους αθλητές να συναγωνίζονται και να συμπεριφέρονται σαν πρεσβευτές της πατρίδας σε μεγάλες διοργανώσεις, όπως είναι οι Αγώνες Μικρών Κρατών της Ευρώπης, οι Κοινοπολιτειακοί, οι Πανεπιστημιακές, οι Ολυμπιακοί και άλλοι «μικροί» αγώνες.

Η δύναμη του αθλητισμού είναι πραγματική και μεγάλη. Σαν κράτος, μέσα από τις εμπειρίες του αθλητισμού έχουμε μάθει πολλά πράγματα τα οποία θεωρούσαμε ονειρικά και ίσως ουτοπία, όπως είναι: η κατανόηση, η

ανεκτικότητα, η αποδοχή, ο σεβασμός, η πολιτιστική ταυτότητα και το κυριότερο η ικανότητα να μοιραζόμαστε χωρίς να απεμπολούμε αυτά τα οποία μας κάνουν μοναδικούς.

Ο αθλητισμός στην Κύπρο έχει διεισδύσει και σε πολλές άλλες πολιτιστικές φόρμες. Είναι το επίκεντρο προγραμμάτων της τηλεόρασης και των εφημερίδων. Όλες οι πολιτικές εφημερίδες έχουν πολυσέλιδο αθλητικό ένθετο το οποίο διαβάζεται πρώτο από πάρα πολλούς αναγνώστες. Συχνά μετά από μεγάλα αθλητικά γεγονότα είναι το θέμα της ημέρας.

Ο αθλητισμός έχει παραγάγει πάρα πολλούς ήρωες, οι οποίοι έχουν ξεπεράσει σε δημοτικότητα τους πραγματικούς ήρωες και τους διάσημους της πολιτιστικής κουλτούρας, συναγωνίζονται και αυτούς τους καλλιτέχνες ακόμη. Ο αθλητισμός έχει διεισδύσει στην Κυπριακή ζωή σαν μέρος της κουλτούρας, της οικονομίας, της ψυχαγωγίας και του εκπαιδευτικού του συστήματος.

2.3. Παρουσίαση της κατάστασης που επικρατεί σήμερα στο Διοικητικό Σύστημα του Κυπριακού Αθλητισμού

Η ανάγκη για ίδρυση ενός οργανισμού που να έχει την ικανότητα, την ευθύνη της οργάνωσης, ελέγχου και ανάπτυξης του εξωσχολικού αθλητισμού, έγινε επιτακτική ανάγκη από τότε που η Κύπρος απέκτησε την ανεξαρτησία της (1960) και κατά συνέπεια, ήταν υποχρεωμένη να συμμετέχει, με κάποιες αξιώσεις, σε διεθνείς αθλητικές συναντήσεις. Οι προσπάθειες των υπευθύνων των γυμναστικών συλλόγων και των αθλητικών ομοσπονδιών, σωματείων, ναυτικών ομίλων και άλλων αθλητικών οργανώσεων για συγκρότηση ομάδων με αξιώσεις, προσέκρουαν σε πολλά εμπόδια, τα οποία δεν ήταν δυνατό να αντιμετωπιστούν με επιτυχία χωρίς την ουσιαστική βοήθεια από μια εξειδικευμένη στην αθλητική διοίκηση, αθλητική αρμόδια αρχή.

Ίδρυση και διάρθρωση του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού

Για την επίλυση του προβλήματος αυτού, ύστερα από μακρά συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας Κύπρου με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού της Ελλάδας, ιδρύεται το 1969, οργανισμός με την επωνυμία "Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού" (ΚΟΑ), με σκοπούς και επιδιώξεις, βάσει της Αθλητικής νομοθεσίας "οι περί Κυπριακού οργανισμού Αθλητισμού νόμοι του 1969".

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (ΚΟΑ) είναι νομικό πρόσωπο το οποίο έχει όλες τις ιδιότητες που απορρέουν από τον πιο πάνω νόμο. Ο οργανισμός είναι η ανώτατη αθλητική Αρχή της Δημοκρατίας της Κύπρου, υπάγεται δε στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εφόσον η αθλητική ανάπτυξη αποτελεί μέρος της πολιτιστικής ανάπτυξης της χώρας. Είναι ημικρατικός Οργανισμός και διοικείται από συμβούλιο το οποίο διορίζεται αριστίνδην κάθε τρία χρόνια από το Υπουργικό συμβούλιο και απαρτίζεται από πρόεδρο, αντιπρόεδρο, και επτά (7) μέλη. Το ανώτατο εκτελεστικό όργανο του ΚΟΑ είναι ο Γενικός Διευθυντής ο οποίος διορίζεται από το Δ.Σ με την έγκριση του Υπουργού. Αυτός μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων του Συμβουλίου, μπορεί να παρίσταται σε όλες τις συνεδριάσεις του Δ.Σ, να λαμβάνει μέρος στις συζητήσεις, να εκφράζει τη γνώμη του χωρίς όμως να έχει το δικαίωμα ψήφου. Ο

οργανισμός επίσης για την προώθηση των σκοπών του διατηρεί υπηρεσία με το αναγκαίο προσωπικό, που διορίζεται από Δ.Σ βάσει του άρθρου 14. Οι υπάλληλοι του Οργανισμού υπόκεινται σε διοικητικό και πειθαρχικό έλεγχο από το Διοικητικό Συμβούλιο. (βλ. σχ 1)

(Σχεδιάγραμμα 1: Λειτουργία Τομέων ΚΟΑ)

Σκοπός του Οργανισμού και διαμόρφωση της αθλητικής πολιτικής του

Βασικός σκοπός του είναι η προαγωγή της εξωσχολικής σωματικής αγωγής και γενικά του αθλητισμού της Νήσου, η καλλιέργεια και ανάπτυξη του Ολυμπιακού ιδεώδους και του φίλαθλου πνεύματος στο λαό. Προς επίτευξη των σκοπών του, ο Οργανισμός, καλλιεργεί και διδάσκει τον Μαζικό Αθλητισμό ή τον Αθλητισμό για Όλους (ΑγΟ).

Επίσης βασικός σκοπός του ΚΟΑ είναι η προώθηση και λήψη μέτρων για την πάταξη και τον εξωστρακισμό της βίας από τους αθλητικούς χώρους. Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια έχει εισβάλει στα γήπεδα το φαινόμενο βία.

Πιστεύω ότι το θέμα βία δεν είναι μόνο φαινόμενο του αθλητισμού, δεν το δημιουργεί ο αθλητισμός από μόνος του αλλά είναι η επέκταση της κοινωνίας στην οποία ζούμε. Γι' αυτό η πάταξη της βίας πρέπει να είναι έργο όλων των εμπλεκόμενων φορέων, δηλαδή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Αστυνομίας, των Σωματείων, των Δήμων και κυρίως των αθλητών. Η σωστή διαπαιδαγώγηση, η τίμια και σωστή διαιτησία, η εξάλειψη του φανατισμού, η πρόσληψη και η λήψη μέτρων, η σωστή συμπεριφορά αθλητών και παραγόντων μέσα και έξω από τους στίβους είναι τρόποι εξάλειψης της βίας.

Το πιο κάτω οργανόγραμμα παρουσιάζει το πλαίσιο μέσα στο οποίο διεξάγεται ο Κυπριακός αθλητισμός.

Ομοσπονδίες (δευτεροβάθμιες αθλητικές οργανώσεις)

Από το πιο πάνω οργανόγραμμα φαίνεται ότι το επίκεντρο της δραστηριότητας του εξωσχολικού αγωνιστικού αθλητισμού για τον (ΚΟΑ) είναι οι αθλητικές ομοσπονδίες. Αυτές είναι δευτεροβάθμιες αθλητικές οργανώσεις και φέρουν μεγάλη ευθύνη για την ορθολογική ανάπτυξη των αθλημάτων που αντιπροσωπεύουν. Ο ΚΟΑ είναι, βάσει του νόμου, οργανικά υπεύθυνος για τον εξωσχολικό αθλητισμό και έχει εξουσίες εποπτείας και αθλητικής αναγνώρισης των ομοσπονδιών. Παράλληλα, ενισχύει οικονομικά τις ομοσπονδίες που αναγνωρίζει και διασφαλίζει την εποικοδομητική και αποδοτική λειτουργία τους.

Ο ΚΟΑ μέχρι το 2003 είχε υπό την εποπτεία του 42 ομοσπονδίες διαφόρων αθλημάτων. Αυτές οι ομοσπονδίες έχουν ενεργοποιήσει μέσα στο 2002 35,408 αθλητές.

Αναλυτικά τα τελευταία πέντε χρόνια οι ενεργοποιημένοι αθλητές ήταν:

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕΣ				
	1998	1999	2000	2001	2002
42					
Σύνολο Αθλητών	30,286	29,446	32,246	32,687	35,408

Σύμφωνα με μελέτη στο αρχείο του ΚΟΑ, τους πιο πολλούς ενεργοποιημένους αθλητές έχει η Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) με ένα αριθμό που πλησιάζει τις 8,000. Άλλες Ομοσπονδίες με μεγάλο αριθμό ενεργοποιημένων αθλητών είναι η Καλαθόσφαιρα (ΚΟΚ) με 2,500 αθλητές περίπου, η Χειροσφαίριση (ΚΟΧ) με 2,300, η Πετόσφαιρα (ΚΟΠΕ) με 1,000 και ο κλασικός αθλητισμός (ΚΟΕΑΣ) με 900 αθλητές περίπου.

Πρωτοβάθμιες αθλητικές οργανώσεις

Οι πρωτοβάθμιες αθλητικές οργανώσεις, όπως είναι οι γυμναστικοί σύλλογοι, τα σωματεία, οι ναυτικοί όμιλοι, οι σύνδεσμοι και άλλες αθλητικές οργανώσεις αποτελούν τη βάση του αγωνιστικού αθλητισμού. Το κοινό χαρακτηριστικό όλων αυτών των οργανώσεων είναι ότι αποτελούν οργανισμούς στους οποίους εγγράφονται και ανήκουν οι αθλητές. Η επιτυχία μιας πρωτοβάθμιας αθλητικής οργάνωσης εξαρτάται κυρίως από τον αριθμό και την ποιότητα των αθλητών και των ομάδων της.

Οι πρωτοβάθμιες αθλητικές οργανώσεις είναι μέλη των δευτεροβάθμιων αθλητικών οργανώσεων, δηλαδή των ομοσπονδιών. Η εγγραφή τους στις αθλητικές ομοσπονδίες εξασφαλίζει ορισμένα δικαιώματα, όπως για παράδειγμα τη συμμετοχή τους σε Παγκύπρια πρωταθλήματα ή αθλητικές συναντήσεις του εξωτερικού, στις οποίες συμμετέχει και η Κύπρος μέσω των ομοσπονδιών.

Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΚΟΕ)

Κυριότερη συνομοσπονδία είναι η ΚΟΕ. Δημιουργήθηκε στις 10 Ιουνίου το 1974 σε ειδική σύσκεψη, η αναγνώρισή της από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ) καθυστέρησε για πέντε χρόνια λόγω της Τουρκικής εισβολής. Η ΚΟΕ έγινε πλήρες και ισοδύναμο μέλος της ΔΟΕ τον Απρίλιο του 1979 με όλα τα δικαιώματα που προνοεί ο Ολυμπιακός Χάρτης. Έτσι η Κύπρος κατάφερε να συμμετάσχει για πρώτη φορά το 1980 στους Ολυμπιακούς της Μόσχας.

Οι σκοποί και οι επιδιώξεις της ΚΟΕ σύμφωνα με τον Ολυμπιακό Χάρτη είναι:

1. Η ανάπτυξη και προστασία του Ολυμπιακού κινήματος.
2. Η εφαρμογή των κανόνων του Ολυμπιακού Χάρτη, που διέπουν τη λειτουργία όλων των Διεθνών Ολυμπιακών Ομοσπονδιών.

3. Η οργάνωση, προετοιμασία, επιλογή – σε συνεργασία με τις αρμόδιες ομοσπονδίες – αθλητών και ομάδων για συμμετοχή σε διεθνείς αγώνες κάτω από την αιγίδα της ΔΟΕ.
4. Η υποβολή εισηγήσεων προς τη ΔΟΕ σχετικά με τον Ολυμπιακό Χάρτη, το Ολυμπιακό κίνημα και γενικά την οργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων.
5. Ο σχεδιασμός και η προαγωγή μιας ορθολογικής πολιτικής, σε συνεργασία με ιδιωτικούς και κρατικούς αθλητικούς φορείς.
6. Η προστασία της απόλυτης αυτονομίας της και η αποτελεσματική αντίσταση σε πιέσεις, πολιτικές, θρησκευτικές και οικονομικές.

Συνομοσπονδίες (τριτοβάθμιες αθλητικές οργανώσεις)

Οι συνομοσπονδίες είναι τριτοβάθμιες αθλητικές οργανώσεις, που έχουν ως μέλη τους τις αθλητικές ομοσπονδίες και αθλητικούς φορείς. Οι συνομοσπονδίες είναι υπεύθυνες για τη διοργάνωση αθλητικών συναντήσεων, στις οποίες λαμβάνουν μέρος οι ομοσπονδίες μέλη τους. Παράλληλα, συντονίζουν τη συμμετοχή των ομοσπονδιών και φορέων μελών τους σε αθλητικές συναντήσεις που διοργανώνουν αντίστοιχες συνομοσπονδίες του εξωτερικού π.χ. (Ολυμπιακοί, Κοινοπολιτειακοί, Μικρών Κρατών Ευρώπης, Μεσογειακοί, Πανεπιστημιακές, Παγκόσμιοι στρατιωτικοί αγώνες κ.α.)

Πολιτική και δραστηριότητες του ΚΟΑ

Οι δραστηριότητες του οργανισμού καθορίζονται από τους σκοπούς για τους οποίους ιδρύθηκε, από τις συνθήκες στις οποίες διεξάγεται ο εξωσχολικός αθλητισμός και από τα μέσα που έχει στη διάθεση του για επίλυση των πολλαπλών προβλημάτων που παρουσιάζονται. Τα πρώτα χρόνια της σύστασής του ήταν δύσκολα γιατί είχε να επιτελέσει μεγάλο έργο με πολύ λίγα χρήματα. Την πρώτη χρονιά λειτουργίας του (1969) ο Οργανισμός περιόρισε τις δραστηριότητες του κυρίως στη βελτίωση των ήδη υφιστάμενων αθλητικών χώρων.

Στη συνέχεια η εισαγωγή του θεσμού του ΠΡΟ-ΠΟ (προγνωστικά ποδοσφαίρου), του οποίου όλα τα καθαρά έσοδα πήγαιναν στον ΚΟΑ και με την κρατική χορηγία, άρχισε να δυναμώνει οικονομικά ο Οργανισμός και να υλοποιεί τους διάφορους στόχους του μέσα από τους πενταετείς σχεδιασμούς. Στον πρώτο πενταετή σχεδιασμό, βασικός στόχος του ΚΟΑ ήταν η δημιουργία αθλητικών χώρων εκείνων των έργων υποδομής τα οποία θα έβαζαν τα θεμέλια για την ορθολογιστική ανάπτυξη του αθλητισμού. Η ανατροπή επήλθε με την τουρκική εισβολή τον Αύγουστο του 1974.

Η εισβολή ήταν μια πολύ σοβαρή τροχοπέδη για τα σχέδια του ΚΟΑ που αφορούσαν τα αναπτυξιακά του προγράμματα και όχι μόνο. Μειώθηκε η κρατική χορηγία προς τον Οργανισμό, διακόπηκε η λειτουργία το ΠΡΟ-ΠΟ που ήταν ένας από τους σημαντικότερους αιμοδότες των αναπτυξιακών προγραμμάτων με αποτέλεσμα την αναστολή του αναπτυξιακού προγράμματος. Εκτός αυτού ο κυπριακός αθλητισμός έχασε σπουδαία στελέχη και εκλεκτούς αθλητές οι οποίοι έπεσαν στα πεδία των μαχών καθώς επίσης και σε αθλητικούς χώρους όπως τα στάδια της Κερύνειας, της Αμμοχώστου, της Μόρφου, της Ασιας, της Λύσης.

Σιγά – σιγά ο ΚΟΑ άρχισε να ξαναζωντανεύει και τα οικονομικά του να επανέρχονται σε επίπεδα πριν από την εισβολή και έτσι άρχισε να θέτει σε εφαρμογή το δεύτερο πενταετές του πρόγραμμα με στόχο πάλι τους αθλητικούς χώρους που τόσο πολύ είχε ανάγκη ο αθλητισμός της Κύπρου.

Ο ρυθμός ανάπτυξης του κυπριακού αθλητισμού γίνεται όλο και μεγαλύτερος και οι στόχοι του ΚΟΑ όλο και ψηλότεροι. Ο Οργανισμός επιδιώκει την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη σε ότι αφορά τα έργα υποδομής (νέα στάδια, κολυμβητήρια, κλειστές αίθουσες και άλλους αθλητικούς χώρους), την οικονομική ενίσχυση των Ομοσπονδιών και τη θέσπιση και ανάπτυξη νέων προγραμμάτων όπως “αθλητισμός για όλους”, “αθλητισμός και γυναίκα”, “αθλητισμός και παιδί”, “αθλητισμός στην τρίτη ηλικία”. Προσπαθεί να συμπληρώσει και να βελτιώσει την αθλητική νομοθεσία, την καλύτερη οργάνωση των Ομοσπονδιών, την ανάπτυξη των τοπικών και διεθνών αθλητικών σχέσεων και την υπογραφή αθλητικών πρωτοκόλλων.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, προωθεί όλο το φάσμα των αθλητών αλλά δίδει μεγαλύτερη προσοχή στις ανάγκες των αθλητών ψηλής αγωνιστικής παρουσίας. Υπάρχουν 1,000 αθλητές οι οποίοι είναι ψηλής αγωνιστικής παρουσίας και είναι ένα ποσοστό μέσα από τις 35,408 αθλητές οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΚΟΑ. Αυτοί οι αθλητές της ψηλής αγωνιστικής παρουσίας επιλέγονται κάθε φορά ανάλογα για να εκπροσωπήσουν την Κύπρο σε διάφορους αγώνες όπως οι Ολυμπιακοί, Κοινοπολιτειακοί, Παγκόσμιοι φοιτητικοί, παγκόσμια πρωταθλήματα και άλλα μεγάλα αθλητικά γεγονότα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1. Πρόγραμμα “Αθλητισμός για Όλους”

Το 1975 το Συμβούλιο της Ευρώπης αναγνώρισε ως κοινωνική υπηρεσία το κίνημα “Αθλητισμός για Όλους”. Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού έθεσε σε λειτουργία το Πρόγραμμα το 1985. Ένα Πρόγραμμα που έχει σαν στόχο την υγιή ενασχόληση των ατόμων με τον αθλητισμό προσφέροντας τη χαρά, την ευεξία, τη ψυχαγωγία, την καλή φυσική κατάσταση και υγεία.

Στην ελεύθερη Κύπρο λειτουργούν τριακόσια (300) Αθλητικά Κέντρα και λαμβάνουν μέρος σε αυτά 11,000 μέλη όλων των ηλικιών. Ογδόντα προσοντούχοι καθηγητές Φυσικής Αγωγής επανδρώνουν τα κέντρα άθλησης Παγκύπρια. Η επιτυχία του προγράμματος στηρίζεται άμεσα στην επιστημονική κατάρτιση και στην παιδαγωγική προσέγγιση των καθηγητών. Μεγάλη είναι επίσης και η αξία του προγράμματος στο γεγονός ότι λειτουργεί και στα πιο απομακρυσμένα χωριά της Κύπρου δίνοντας έτσι την δυνατότητα άθλησης και συμμετοχής σ’ όλους.

Κύριος Πρωταγωνιστής του Προγράμματος είναι το Παιδί. Το παιδί που έχει την ευκαιρία μέσα από το Πρόγραμμα Γενικής Άθλησης, που διεξάγεται στους Αθλητικούς χώρους των Σχολείων, να γνωρίσει και να αγαπήσει τον αθλητισμό. Να διαπαιδαγωγηθεί δια μέσου του αθλητισμού και στο μέλλον σαν έφηβος και σαν ενήλικας να χαίρεται αυτήν την υγιή ενασχόληση.

Τα βασικά προγράμματα του ΑγΟ είναι:

- ❖ Αθλητισμός και Παιδί
- ❖ Αθλητισμός Γυναίκα και Άνδρα
- ❖ Αθλητισμός για άτομα Τρίτης Ηλικίας
- ❖ Αθλητισμός για άτομα με Ειδικές Ανάγκες

Αθλητισμός και Παιδί

Πρόγραμμα Γενικής Άθλησης

Διεξάγεται στους αθλητικούς χώρους όλων των δημοτικών σχολείων. Τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να ασχοληθούν με την καλαθόσφαιρα, το ποδόσφαιρο, την χειρόσφαιρα, την πετόσφαιρα, τα αγωνίσματα στίβου και να αποκτήσουν δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν να χαίρονται τον αθλητισμό.

Εξειδικευμένα Προγράμματα

Λειτουργούν τα αθλήματα εκείνα που δεν μπορούν να εφαρμοστούν στο πρόγραμμα "Γενικής Άθλησης" και διεξάγονται σε ειδικά διαμορφωμένους αθλητικούς χώρους.

Αναλυτικά λειτουργούν τα ακόλουθα προγράμματα:

1. Ρυθμική γυμναστική
2. Αντισφαίριση
3. Ταεκβοντό
4. Χορός
5. Τζούντο
6. Ενόργανη γυμναστική

Παιδί και Κολύμπι

Διεξάγεται τους καλοκαιρινούς μήνες Μάιο, Ιούνιο και Ιούλιο και επεκτείνεται σε όλες τις πόλεις και στην ύπαιθρο.

Αθλητισμός Γυναίκα και Άνδρα

Το πρόγραμμα καλύπτει μεγάλες αστικές περιοχές και επεκτείνεται και σε κέντρα της υπαίθρου.

Τα προγράμματα που λειτουργούν είναι τα ακόλουθα:

1. Αεροβική γυμναστική
2. Καλαθόσφαιρα
3. Κολύμβηση
4. Αντισφαίριση

Αθλητισμός για άτομα τρίτης ηλικίας

Άρχισε πρόσφατα τη λειτουργία του σε δοκιμαστική βάση και προγραμματίζεται να εξαπλωθεί σε όλες τις επαρχίες. Σκοπός του προγράμματος είναι η συνέχιση της φυσικής δραστηριότητας σε όλες τις ηλικίες.

Λειτουργούν σε συνεργασία με τους Δήμους και τις αντίστοιχες Λέσχες Ηλικιωμένων.

Πρόγραμμα για άτομα με ειδικές ανάγκες

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού υλοποιώντας τη φιλοσοφία του προγράμματος ΑγΟ για παροχή ίσων ευκαιριών άθλησης σε όλα τα άτομα, ανεξάρτητα φύλου, ηλικίας, κοινωνικής θέσης και προπαντός επιπέδου ψυχικής και σωματικής υγείας, λειτουργεί ειδικά προγράμματα για τα άτομα της Σχολής Τυφλών και τους μαθητές των Ειδικών Σχολών σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου.

Παρεχόμενα ωφελήματα προς τα μέλη του ΑγΟ

Τα πρώτα χρόνια το πρόγραμμα ήταν εντελώς δωρεάν αλλά σιγά σιγά επικράτησε η τάση όπου το πρόγραμμα γίνει αυτοσυντήρητο και έτσι τα τελευταία χρόνια οι αθλούμενοι καταβάλλουν ένα πολύ μικρό ποσό ως δικαίωμα συμμετοχής. Το πρόγραμμα επιστρέφει πίσω περίπου το 1/3 με την μορφή δώρων όπως μπλούζες, αθλητικές στολές κ.τ.λ.

Με βάση τις εισπράξεις από τα δικαιώματα συμμετοχής, όλα τα μέλη που λαμβάνουν μέρος στα προγράμματα έχουν τα ακόλουθα ωφελήματα:

1. Ασφαλιστική κάλυψη
2. Δωρεάν μεταφορά των παιδιών στις αθλητικές εκδηλώσεις του προγράμματος
3. Δώρο ΑγΟ

Συμπερασματικά απ' όλα τα πιο πάνω φαίνεται ότι πρόκειται για ένα αξιόλογο πρόγραμμα το οποίο συμβάλλει στην άθληση του λαού. Εκεί που πραγματικά υπάρχει πρόβλημα είναι η μη κινητοποίηση και μαζική συμμετοχή των ενηλίκων ανδρών και γυναικών και είναι εκεί που πρέπει κατά την άποψή μου να δοθεί ιδιαίτερη σημασία διότι ίσως θα πρέπει να είναι ο βασικότερος στόχος του Αθλητισμού για Όλους.

3.2. Αθλητισμός για Όλους και η Κοινωνική Προώθησή του

Ο Αθλητισμός για Όλους και η πρόκλησή του στον 21^ο αιώνα

Ο Αθλητισμός για Όλους, είναι το κοινωνικό φαινόμενο που γίνεται τόσο γρήγορα αποδεκτό σε όλο τον κόσμο.

Σκεφτόμενη αυτό, κάνω μια πρόβλεψη:

“Ο 20^{ος} αιώνας έχει βεβαιώσει την εξαιρετική αύξηση του Ολυμπιακού Κινήματος παγκοσμίως, όταν ο 21^{ος} αιώνας επέλθει τότε θα είναι ο αιώνας για τον Αθλητισμό για Όλους”. Και αυτό γιατί οι κυβερνήσεις και οι κοινότητες θα αναγνωρίσουν όλο και περισσότερο τα πολλά αποδεδειγμένα οφέλη της δια βίου φυσικής σωματικής δραστηριότητας και θα παράσχουν όλο και περισσότερους πόρους ενθαρρύνοντας έτσι τη συμμετοχή όλων των πολιτών σε τέτοια προγράμματα. Τα προγράμματα για τον αθλητισμό είναι για όλους κάτι περισσότερο από διασκέδαση και παιχνίδι μέσα από τις αναζητήσεις χρήσης του ελεύθερου χρόνου του καθενός γιατί παρέχουν την ουσιαστική υγεία και τα οικονομικά οφέλη στις κοινωνίες μας. Είναι καλό για την υγεία, για την ποιότητα ζωής των κοινωνιών και των μεμονωμένων πολιτών μας όπως επίσης και της οικονομικής διαχείρισης με υγιείς πολίτες.

3.3. Τα οφέλη του αθλητισμού για όλους

Κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ετών, έχει αποδειχθεί ότι τα οφέλη από τον αθλητισμό για όλους είναι:

Η προσωπική υγεία

Τα προσωπικά οφέλη όσον αφορά την υγεία ειδικότερα στην φυσική όσο και στην κοινωνική υγεία του ατόμου, έπειτα από μελέτες έδειξαν ότι η κανονική άσκηση έχει μια καταπραϋντική επίδραση στο άτομο όπου μπορεί να τον βοηθήσει να μειώσει την ανησυχία του (στρες) βελτιώνοντας την εμπιστοσύνη και την εκτίμηση (αυτοεκτίμηση) προς τον εαυτό του. Δεδομένου ότι όταν κάποιος μπαίνει στα χρόνια (γερνά), η κανονική δραστηριότητα γίνεται αυστηρά σημαντική στον τομέα της συνεισφοράς στον επιθυμητό στόχο που είναι τουλάχιστον η λειτουργική ανεξαρτησία και η κινητικότητα του ατόμου.

Η οικονομική υγεία

Ο αθλητισμός για όλους μέσα από τα προγράμματα του ουσιαστικά, πληρώνει τα μερίσματα στην κοινωνία ως μια σχετικά ανέξοδη επένδυση στην προληπτική υγεία. Οι κυβερνήσεις που επενδύουν ακόμη και σήμερα, μέτρια χρηματικά ποσά στα προγράμματα στον αθλητισμό για όλους θα σώσουν τελικά πολλές φορές εκείνη την έστω μικρή επένδυση στο μέλλον μέσω των μειωμένων δαπανών υγειονομικής περίθαλψης.

Η κοινωνική υγεία

Όλο και περισσότερο, εκτιμάται πόσο σημαντικά είναι τελικά τα κοινωνικά οφέλη όσον αφορά την υγεία που απορρέει μέσα από τα προγράμματα του αθλητισμού για όλους-οφέλη που έχουν επιπτώσεις άμεσα στην ποιότητα της ζωής και τη λειτουργική αποτελεσματικότητα στην κοινωνικοποίηση των

διαφόρων κοινωνικών φορέων όπως είναι η οικογένεια, η γειτονιά και η κοινότητα γενικά. Αυτές οι κοινωνικές παροχές, φυσικά τελικά προσκρούουν στην προσωπική υγεία και την οικονομική υγεία της κοινότητας.

3.4. Τα κοινωνικά προγράμματα προώθησης αθλητισμού στην Κύπρο

Οι χώρες του αποκαλούμενου "αναπτυγμένου κόσμου", έχουν αναγνωρίσει από καιρό τα προγράμματα του αθλητισμού για όλους και έχουν προωθήσει τις κοινωνικές παροχές και τη σωματική δραστηριότητα όπως την παρέχουν τα προγράμματα του ΑγΟ. Βασισμένο σε αυτή την εμπειρία (των αναπτυγμένων χωρών), δεν είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς ότι τέτοια προγράμματα έχουν έναν ισοδύναμο, εάν όχι και μεγαλύτερο λόγο που έχει στις αποκαλούμενες "λιγότερο αθλητικά αναπτυγμένες χώρες" στη συμβολή παροχής κοινωνικών αθλητικών παροχών.

Στις προηγμένες αθλητικά χώρες, πολλές ομάδες υγείας και κοινωνικής ευημερίας συνεργάζονται σήμερα για να αντιμετωπίσουν τα σημαντικά κοινωνικά ζητήματα χρησιμοποιώντας τη σωματική δραστηριότητα (ΑγΟ) για να φτάσουν στις ανάγκες των ατόμων αλλά και των ομάδων.

Ο ΚΟΑ ειδικότερα έχει να διαδραματίσει έναν σημαντικό ρόλο στην προώθηση αυτών των μοναδικών προγραμμάτων, να οδηγήσει στη δημόσια ευαισθητοποίηση τους και των οφελών τους, και την ανάπτυξη της υλικής υποδομής και των πόρων ούτως ώστε να τα υποστηρίξει και να τα στηρίξει.

Κάποια από τα προβλήματα που μαστίζουν την κοινωνία μας μπορούν να επιλυθούν μέσω του προγράμματος ΑγΟ.

Για παράδειγμα:

1. "Παιδιά στους δρόμους"- η νεολαία σε κίνδυνο (ναρκωτικά, έγκλημα)
2. "Κληρονομικότητα στην οικογένεια"- οστεοπόρωση στην οικογένεια
3. "Υγιείς ενεργός διαβίωση"- δραστηριότητα και κοινωνικά προγράμματα για τους πρεσβυτέρους
4. "Στρες στους χώρους εργασίας"- καταπολεμώντας την πίεση μέσω της δραστηριότητας.

3.5. Η Κυπριακή εμπειρία

Ερευνητές σε πολλές χώρες έχουν προσθέσει επιστημονικά στοιχεία σχετικά με τα πολλά κοινωνικά οφέλη των προγραμμάτων του ΑγΟ.

Στην Κύπρο, έρευνες στηρίζουν τα πιο κάτω ωφελήματα:

1) Ο αθλητισμός για όλους μπορεί να βοηθήσει να μειώσει την αποξένωση, τη μοναξιά και την αντικοινωνική συμπεριφορά.

- Νεαροί και ηλικιωμένοι που ζουν μόνοι, αποξενώνονται από την κοινότητα. Μέσω του κατάλληλου προγράμματος του αθλητισμού

για όλους, μπορούν να δημιουργηθούν κατάλληλες συνθήκες και ευκαιρίες έτσι ώστε να επανεναχθούν στην κοινωνία.

- Ο αθλητισμός για όλους μέσω των προγραμμάτων του μπορεί να χρησιμεύσει "να γεφυρώσει το χάσμα" μεταξύ των ενηλίκων που ζουν σε ιδρύματα και την εγκληματικότητα της νεολαίας. Με αυτόν τον τρόπο μειώνουμε τις κοινοτικές δαπάνες για την αστυνόμευση και τις άλλες υπηρεσίες επέμβασης.

2) Ο αθλητισμός για όλους μπορεί να βοηθήσει να προωθήσει την εθνική και πολιτιστική αρμονία.

- Ο διαπολιτισμικός αθλητισμός για όλους βοηθά τις διαφορετικές φυλές να καταλάβουν καλύτερα και να εκτιμήσουν ο ένας τον άλλον, ιδιαίτερα αποτελεσματικός είναι όταν έχει σαν στόχο του τις νεώτερες ηλικίες.
- Η κοινωνική αλληλεπίδραση μέσω του αθλητισμός για όλους έχει την δυνατότητα να διαχωρίσει την άγνοια και την απομόνωση, επιτρέποντας στους ανθρώπους να μοιραστούν και να δοκιμάσουν τις πολιτιστικές τους διαφορές παίζοντας και μεγαλώνοντας από κοινού.

3) Ο αθλητισμός για όλους μπορεί να προσφέρει ολοκληρωμένες και προσιτές ευκαιρίες ελεύθερου χρόνου για ανάπηρους ή σε άτομα με ειδικές ανάγκες.

- Ο αθλητισμός για όλους μπορεί να είναι ένα σημαντικό συστατικό στην ποιότητα της ζωής των ατόμων, ιδιαίτερα εάν η ουσιαστική συμμετοχή τους στην κοινωνία περιορίζεται από μια ανικανότητα.
- Όλο και περισσότερο η κοινωνία εκτιμά ότι τα άτομα που έχουν περιθωριοποιηθεί (ανάπηροι) προηγουμένως είναι σε θέση να επανεναχθούν στην κοινωνική ζωή. Ο αθλητισμός για όλους μπορεί να παρέχει την ευκαιρία σε άλλα αρτιμελή άτομα να γνωρίσουν τον ειδικό αθλητισμό και τους ανάπηρους, να τους υποστηρίξει και να τους συμπαρασταθεί, ενώ αναπτύσσουν τις βασικές δεξιότητες χρήσιμες για τη νέα τους ζωή.

4) Ο αθλητισμός για όλους μπορεί να συμβάλει στο χτίσιμο μιας ισχυρής οικογένειας, που είναι το ουσιαστικό συστατικό μιας υγιούς κοινωνίας.

- Οι οικογένειες που παίζουν ή δημιουργούν μαζί τείνουν να είναι πιο στενές, πιο συνεκτικές και προσπαθούν να βελτιώσουν τις πιθανότητες συμβίωσης τους από κοινού.
- Ο αθλητισμός για όλους παρέχει πολυάριθμες ευκαιρίες για την οικογενειακή ενότητα και τη συνοχή, προωθώντας στενότερες σχέσεις μέσα στην οικογένεια – δεσμοί που είναι ουσιαστικοί στη διανοητική και κοινωνική υγεία.
- Ο αθλητισμός για όλους μπορεί να παρέχει τις ευκαιρίες ανάπτυξης ηγετικών προσόντων.

- Η δυνατότητα βελτίωσης της ηγεσίας μπορεί να προσδιοριστεί, να αναπτυχθεί και να παγιωθεί μέσω του αθλητισμού για όλους.
- Οι εθελοντικές ευκαιρίες ηγεσίας μέσω του αθλητισμού για όλους είναι το κλειδί στην ανάπτυξη δεξιοτήτων ηγεσίας και τελικά καλύτερα προγράμματα και ισχυρότερες κοινότητες.

5) Ο αθλητισμός για όλους μπορεί να συμβάλει στην κοινοτική συμμετοχή, την κοινή ευθύνη και την κοινοτική υπερηφάνεια.

- Οι κοινοτικές ομάδες μαθαίνουν συχνά να εργάζονται μαζί και να συνεργάζονται μέσω του αθλητισμού για όλους – δεξιότητες που έπειτα συχνά χρησιμοποιούνται για να απκριθούν σε άλλες κοινωνικές ανησυχίες, οι οποίες συχνά μειώνουν την ανάγκη για τις οικονομικά ακριβές θεσμικές απαντήσεις (π.χ κοινωνικές υπηρεσίες, αστυνόμευση).
- Η κοινοτική υπερηφάνεια μπορεί βεβαίως να παραχθεί μέσω του αθλητισμού για όλους – υπερηφάνεια ότι και οι δύο περιορίζουν τα προβλήματα που συνδέονται με την αλλοτρίωση και τη δυσπιστία, και μπορεί να υιοθετηθεί ως βάση για να αντιμετωπίσει ακόμα μεγαλύτερες προκλήσεις στο μέλλον.

3.6. Οι μελλοντικές προκλήσεις

Δεδομένης της ανάγκης για προσωπική υγεία, και των κοινωνικών και οικονομικών οφελών από τη σωματική δραστηριότητα μέσω του αθλητισμού για όλους μόνο μια μικρή μερίδα των συμπολιτών μας είναι τακτικά ενεργοί και συμμετέχουν συχνά σε αθλητικές δραστηριότητες. Το γεγονός είναι ότι μπήκαμε στον 21^ο αιώνα απροετοίμαστοι, οι περισσότεροι από μας αντιμετωπίζουμε τις μεγάλες αυτές προκλήσεις αδιάφορα, όπως:

- Η γενική έλλειψη δημόσιας κατανόησης για τα οφέλη της φυσικής σωματικής δραστηριότητας και του αθλητισμού για όλους.
- Η τάση της μειωμένης συμμετοχής από εμάς τους νέους καθώς μεγαλώνουμε.
- Τα χαμηλά επίπεδα σωματικής δραστηριότητας μεταξύ των γυναικών.
- Η μείωση στη λειτουργική δυνατότητα και την ανεξάρτητη διαβίωση καθώς οι άνθρωποι γερνούν.
- Τα κοινωνικά και οικονομικά εμπόδια που αποτρέπουν πολλούς ανθρώπους από το να συμμετάσχουν τακτικά στην υγιή σωματική δραστηριότητα.

Από έρευνες που έγιναν, στις περισσότερες χώρες, η πλειοψηφία των ανθρώπων που προσελκύστηκαν ήδη στον αθλητισμό για όλους θα μπορούσε να οριστεί ως η υψηλότερα μορφωμένες και υψηλότερα κοινωνικά οικονομικές τάξεις. Οι φτωχοί άνθρωποι, οι άνεργοι, οι λιγότερο μορφωμένοι και οι ενήλικοι είναι γενικά λιγότερο παρακινημένοι από τον παραδοσιακό αθλητισμό για όλους.

Η έρευνα επίσης επιβεβαιώνει ότι αρκετά προσωπικά οφέλη υγείας – σωματικά, ψυχολογικά και κοινωνικά οφέλη υγείας, μπορούν να επιτευχθούν με σχετικά μέτρια επίπεδα κανονικής σωματικής δραστηριότητας.

Αυτό είναι ένα καλό μήνυμα που πρέπει να δοθεί για να προετοιμαστεί η κοινωνία και ο τόπος μας για την αύξηση του ενδιαφέροντος στον αθλητισμό για όλους στον 21^ο αιώνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1. Η λειτουργία της κοινωνικοποίησης και η σχέση της με τον κοινοτικό Αθλητισμό

Ο αθλητισμός σαν θεσμός αποτελεί ένα υποσύστημα, το οποίο αγκαλιάζει όλους, όσους σχετίζονται με αυτόν. Κάθε άτομο που ασχολείται με τον αθλητισμό, δέχεται τις κοινωνικοποιητικές επιδράσεις του δεδομένου συστήματος γιατί με την πάροδο του χρόνου αφομοιώνει πολιτικά στοιχεία, αξίες και κανόνες που κυριαρχούν σε αυτό το χώρο.

Είναι κοινά αποδεκτό ότι ο αθλητισμός μέσα από την άσκηση και την προπόνηση καλλιεργεί και διαπλάθει το σώμα τόσο στο σύνολο, όσο και στα διάφορα μέρη και συστήματα ανάλογα με το άθλημα. Η τάση για επίδοση και επικράτηση δραστηριοποιεί τις δυνάμεις του ατόμου και επιστρατεύει όλο το Είναι του. Έτσι επηρεάζεται η εργατικότητα, η αντοχή, η ικανότητα της αυτοσυγκέντρωσης και η ετοιμότητα του ατόμου για δράση. Ο ανταγωνιστικός αθλητισμός ιδιαίτερα προβάλλει τα βασικά στοιχεία της ανθρώπινης ικανότητας για επίδοση, γιατί δείχνει ότι η υγεία, η σωματική επάρκεια και η αυτοπεποίθηση πρέπει και μπορούν να βελτιώνονται συνεχώς.

Ακόμη ο αθλητής αποκτά σωματικές δεξιότητες και ικανότητες υψηλής στάθμης, που τον διαφοροποιούν από τους μη ασκούμενους και επιβεβαιώνουν έναντι των ανθρώπων του παρελθόντος το ανεβασμένο πολιτιστικό του επίπεδο, γιατί οι σημερινές αθλητικές επιδόσεις και τα ρεκόρ είναι δυνατά μόνο με τη συμβολή της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Ο αθλητισμός ενισχύει και σταθεροποιεί την ικανότητα και την ετοιμότητα για κοινωνικά καθορισμένη δράση. Ο αθλητισμός θεωρείται σαν σύστημα με δικούς του κοινωνικούς κανόνες, αξίες και ρόλους. Αυτές οι αντιδράσεις λαμβάνουν χώρα σε συγκεκριμένα στενά πλαίσια δραστηριότητας, όπου η παράβαση των κανόνων και η απόκλιση της συμπεριφοράς τιμωρούνται.

Στον αθλητισμό το άτομο μαθαίνει τον τρόπο της κοινωνικής συμπεριφοράς, όπως προσαρμογή στις απαιτήσεις της ομάδας, αλληλεγγύη προς τους συναθλητές, συνεργασία και ευγένεια. Ο αθλητισμός γενικά λαμβάνει χώρα σε συνεργασία με άλλες ομάδες. Έτσι με την αθλητική δραστηριότητα καλλιεργούνται οι διαπροσωπικές και συντροφικές ιδιότητες, όπως η συναδελφικότητα και ευγένεια και μάλιστα μέσα σε επιχειρησιακή δράση, οι οποίες είναι τόσο χαρακτηριστικές για την κοινωνική συνύπαρξη.

Ο αθλητισμός μπορεί και λειτουργεί έτσι, ώστε να αντισταθμίζει και να εξαλείφει ελαττώματα και αρνητικές συνέπειες, που απορρέουν από την αποτυχία της ευρύτερης κοινωνίας. Έτσι κατορθώνει να κοινωνικοποιεί και να επανεντάσσει το άτομο στη μεγάλη κοινωνία κατά τα δικά της πρότυπα. Ακόμη επιτυγχάνει να απαλείψει ή να εξισορροπήσει αρνητικές επιπτώσεις της μη ένταξης σε ορισμένες ομάδες της κοινωνίας. Δηλαδή, ελαττώματα που έχουν σαν συνέπεια πχ. τον περιορισμό της κινητικής έκφρασης, λόγω της έλλειψης αυτοπεποίθησης στις ατομικές ικανότητες ή την έντονη επιθετικότητα, λόγω της

υποκειμενικής αντίληψης του ατόμου, ότι δεν ανήκει στη συγκεκριμένη κοινωνία ή ότι η κοινωνία του συμπεριφέρεται εχθρικά.

Συγχρόνως ο αθλητισμός νοείται σαν ένας θεσμός, ο οποίος μπορεί να βοηθήσει εκείνα τα άτομα που στην ανάπτυξη τους παρουσιάζουν δυσκολίες στη διαδικασία της κοινωνικοποίησης. Ο αθλητισμός επιτυγχάνει να διαμορφώσει ουσιαστικά την προσωπικότητα του ατόμου και να συμβάλει στην ενίσχυση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του ιδιοτήτων. Έτσι ο αθλητισμός προσφέρει τη δυνατότητα, όσο κανένας άλλος χώρος κοινωνικής δραστηριότητας, να καθιερώσει κανείς δικές του αξίες και ταυτόχρονα να τις επιτύχει με προσωπική προσπάθεια.

Στον αθλητισμό είναι κανείς υποχρεωμένος να υπερισχύει διαρκώς κάποιου ανταγωνιστή, για να έχει επιτυχία, αλλά συγχρόνως να μπορεί να αποδέχεται την ήττα του. Η επίδοση σαν χαρακτηριστικό στοιχείο του αθλητισμού ενισχύει τον προσανατολισμό και την ετοιμότητα για επίδοση. Ο αθλητισμός επιβάλλει στο άτομο προγραμματισμό στη ζωή του, εμμονή και υπομονή για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου. Ο αθλητισμός θεωρείται σαν χώρος δραστηριότητας που ευνοεί την ανάπτυξη της κοινωνικής επικοινωνίας.

Ο αθλητισμός ενισχύει μέσω της προπόνησης και του αγώνα την πνευματική ικανότητα η οποία δε στηρίζεται μόνο στην ευφυΐα και στη μνήμη, αλλά και στην εργατικότητα, αντοχή και αυτοσυγκέντρωση. Δηλαδή, ιδιότητες που καλλιεργούνται στον αθλητισμό. Αποτέλεσμα λοιπόν όλων αυτών των επιδράσεων του αθλητισμού είναι η διαμόρφωση και ανάπτυξη των σωματικών, πνευματικών, ηθικών και κοινωνικών ιδιοτήτων του ατόμου, που τόσο είναι αναγκαίες για τη δράση και την επιβίωση του ανθρώπου μέσα στην κοινωνία.

Στον αθλητισμό δραστηριοποιείται κανείς σε ατομικά και ομαδικά αθλήματα και αγωνίσματα. Εντούτοις τόσο ο άλτης του ύψους, όσο και σφαιροβόλος που αγωνίζονται καθαρά σε ατομικά αγωνίσματα δρουν σε ομαδικά πλαίσια, γιατί σε αγώνες δεν παίρνει ποτέ μέρος το ανώνυμο άτομο, αλλά το σωματείο, ή η ομάδα. Έτσι και οι αθλητές των ατομικών αγωνισμάτων λειτουργούν μέσα στην ομάδα. Στο ομαδικό παιχνίδι εμφανίζονται όλοι εκείνοι οι σημαντικοί παράγοντες και μηχανισμοί που κοινωνικοποιούν το άτομο που συμμετέχει. Μέσα στο ομαδικό παιχνίδι το άτομο διαμορφώνει τον ολοκληρωμένο του «εαυτό», σχηματίζει δηλαδή το «Εμένα και Εμείς» που είναι ο κοινωνικά διαμορφούμενος εαυτός, εκείνος που θεμελιώνεται στις στάσεις και στις απαιτήσεις του κοινωνικού συνόλου και αναγνωρίζεται από το σύνολο αυτό, και όχι το «Εγώ».

Το ομαδικό παιχνίδι δεν είναι μόνο ένα σύνολο ρόλων. Είναι ένα σύνολο οργανωμένων ρόλων. Το ομαδικό παιχνίδι έχει κανόνες. Στο ομαδικό παιχνίδι το άτομο είναι υποχρεωμένο να καθορίζει κάθε στιγμή τη στάση του, παίρνοντας υπόψη του τη στάση του καθενός και όλων μαζί των παιχτών, που συνθέτουν την ώρα του παιχνιδιού μια ενότητα, η οποία είναι ένας «άλλος» που συνίσταται από την οργάνωση των στάσεων όσων συμμετέχουν στην ίδια διαδικασία. Σε σύγκριση προς τους άλλους θεσμούς της κοινωνίας ο αθλητισμός έχει πολύ πιο συγκεκριμένους κανονισμούς που απαιτούν πιστή τήρηση. Εκτροπή λοιπόν από τους κανονισμούς του αγώνα επισύρουν την τιμωρία, ενώ η πειθαρχηση

αμείβεται. Ο παράγοντας λοιπόν του «εναρμονισμού με τον κανονισμό» ενυπάρχει στον αθλητισμό.

Στον αθλητισμό αγωνίζονται πολλοί για τη νίκη, αλλά ελάχιστοι κερδίζουν. Έτσι ο αθλητής αντιμετωπίζει περισσότερες απογοητεύσεις, παρά επιτυχίες. Ως εκ τούτου υποχρεώνεται να αφομοιώνει με κόσμιο τρόπο το συναίσθημα της πικρίας και της απογοήτευσης.

Ο περιορισμένος αριθμός των νικητών αντιστοιχεί στον αθλητισμό, όπως ανέφερα πιο πάνω, σ' ένα πολύ μεγαλύτερο πλήθος χαμένων. Από την άλλη μεριά οι κανονισμοί του αθλητισμού είναι σαφείς και δεν επιτρέπουν αποκλίσεις. Έτσι εδώ παρουσιάζεται πρόβλημα, για το πώς ένας χαμένος, θα μπορούσε να αντιπαραθέσει τις προσωπικές, υποκειμενικές του αντιλήψεις και ικανότητες για να δημιουργήσει καλύτερες ευκαιρίες για επιτυχία.

4.2. Η κοινότητα – το κέντρο του αθλητισμού

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού έχει δημιουργηθεί από ανάγκη για ένα κοινό εθνικό αθλητικό σύστημα για όλους τους Κύπριους. Αυτό συνιστούσε μια πιο επαγγελματική προσέγγιση στον αθλητισμό ούτως ώστε να κρατήσει επαφή με τη διεθνή πρόοδο, με εστιασμένη την προσοχή στο επίπεδο των εθνικών ομάδων. Αυτό το μοντέρνο, οργανωμένο και ανταγωνιστικό – ερασιτεχνικό αθλητικό σύστημα έχει δημιουργήσει ένα ενιαίο διαχειριστικό πρόγραμμα κυρίως για το ψηλό αθλητικό επίπεδο.

Άλλες χώρες έχουν ακολουθήσει διαφορετική προσέγγιση. Κατά κάποιο τρόπο αυτοί δίνουν έμφαση στη διοικητική δομή και στην εξυπηρέτηση των εθνικών και των επαρχιακών οργανισμών. Έχουν αναπτύξει τέτοιες δομές ώστε να έχουν άμεση πρόσβαση στα αθλητικά προγράμματα και ιδιωτικοί ή και κοινοτικοί αθλητικοί οργανισμοί όπως είναι τα Γερμανικά πολυπροπονητικά κέντρα, τα Αυστραλέζικα εθνικά και πολιτειακά ινστιτούτα, τα Αγγλικά προπονητικά και κοινοτικά αθλητικά κέντρα. Αυτές οι δομές, σε πολλές περιπτώσεις, προχωρούν και πιο βαθιά, εκτείνονται και μέσα στο αθλητικό σύστημα αρκετά ικανοποιητικά κάτω από την ομπρέλα του εθνικού αθλητικού προγράμματος.

Το συμβούλιο του ΚΟΑ, προάγει και στηρίζει πολλά αθλήματα καθώς και τα πρωταθλήματα και καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια ώστε να δώσει τις ίδιες ευκαιρίες για άθληση για όλους τους πολίτες. Αυτό ίσως οδηγήσει στην αναπόφευκτη φιλοσοφική διαμάχη μεταξύ του υψηλού αγωνιστικού αθλητισμού και του ψυχαγωγικού αθλητισμού. Το πραγματικό μήνυμα όμως που πρέπει να δοθεί είναι ότι δεν έχει καθοριστεί ακόμη εκείνο το σύστημα, το ολοκληρωμένο, το οποίο θα εξυπηρετήσει τις ανάγκες όλων των Κυπρίων για συμμετοχή στον αθλητισμό με το δικό τους τρόπο και γίνεται προσπάθεια για προώθησή της σε τοπικό επίπεδο ή ελπίζουν με προσδοκία να υπάρξει μια τυχαία έλξη κατά κάποιο τρόπο προς τον κοινοτικό αθλητισμό, ούτως ώστε να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο αθλητικό σύστημα ευκαιριακά.

Για να υπάρξει κάθετη ενοποίηση του αθλητικού συστήματος θα πρέπει να συζητηθούν οι ανάγκες για εναρμόνιση της εθνικής και τοπικής πολιτικής. Τέτοια

κάθετη ενοποίηση δεν θα πρέπει να συμβεί εις βάρος του εθνικού μοντέλου για χάριν του τοπικού επιπέδου. Ο αθλητισμός στην Κύπρο βρίσκεται κυρίως σε εθνικό επίπεδο (φορέων) υπό την καθοδήγηση του ΚΟΑ. Πρέπει να προωθηθεί η ανάπτυξη του αθλητικού μοντέλου με βάση την κοινότητα η οποία πρέπει να χρησιμοποιεί για τις ανάγκες της πολλές εταιρείες και άλλες χρηματικές πηγές από την κοινότητα. Το αθλητικό μοντέλο με βάση την κοινότητα μπορεί να διευθύνει από μόνο του τις πολλές του ανάγκες με συνεχείς και προσεκτικές μελέτες οι οποίες προσδιορίζουν και την ταυτότητα του αθλητισμού στις κοινότητες.

Η ανάπτυξη αυτού του μοντέλου για να γίνει χρειάζεται τη συμμετοχή περιεκτικών στοιχείων τα οποία και τελικά θα οδηγήσουν σε ένα εμπλουτισμένο μοντέλο με βάση την κοινότητα στην ήδη υπάρχουσα εθνική αθλητική υποδομή. Το κύριο μήνυμα όμως το οποίο πρέπει να διέπει το κυπριακό αθλητικό σύστημα είναι ότι το επίκεντρο του σχεδιασμού πρέπει να είναι ο αθλητής, ο οποίος θα εργάζεται μέσα από προγράμματα με βάση την κοινότητα, πιο απλά ένα αθλητοκεντρικό πρόγραμμα με βάση την κοινότητα.

4.3. Το προτεινόμενο μοντέλο: το αθλητικό κέντρο ανάπτυξης.

...υπάρχουν αρκετοί τρόποι, για να ανακαλύψει κάποιος τις ανάγκες της κοινότητας. Αυτές υποδιαιρούνται, σύμφωνα με την ηλικία, το εισόδημα, την κοινωνική θέση, τη γειτονιά, την τεχνολογία, την απόσταση, τη γλώσσα και την κουλτούρα, με κύρια κοινά στοιχεία τα οποία ενώνουν όλους τους δημότες μαζί, τα αισθήματα και η αγάπη που τρέφουν οι δημότες για το δήμο τους.²

Σαν αποτέλεσμα όλων αυτών (ο αθλητής το κέντρο, και η κοινότητα η βάση), ο ΚΟΑ πρέπει να εισηγηθεί ένα μοντέλο αποτελούμενο από τέτοιες αρχές οι οποίες θα ανταποκρίνονται και θα καλύπτουν τις ανάγκες αυτών των κοινοτικών αθλητικών κέντρων, με την ονομασία αθλητικά κέντρα ανάπτυξης. Το μοντέλο αυτό θα παρέχει τρόπους προσέγγισης μέσω της συνεργασίας και μέσα από τα απαιτούμενα όρια δικαιοδοσίας του κάθε φορέα.

Τα αθλητικά κέντρα ανάπτυξης θα πρέπει να εστιάζουν το σχεδιασμό τους στη στήριξη μεταξύ των δημοτικών συμβουλίων, τα δημοτικά τμήματα, τα σχολεία, τα κολέγια και τους αθλητικούς οργανισμούς, οι οποίοι στη συνέχεια θα παρέχουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες και διευκολύνσεις. Σε αυτό το περιβάλλον, τα μέλη της κοινότητας και οι αθλητές θα μπορούν να διαλέξουν ένα άθλημα που τους αρέσει βάσει των εμπειριών τους προσαρμοσμένο όμως στην ικανότητα, την ηλικία και τα ενδιαφέροντα τους. Θα μπορούν να λαμβάνουν μέρος, υποστηριζόμενοι από ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών με επίκεντρο τις ανάγκες ανάπτυξης και το επίπεδο της επιλογής τους.

Τα αθλητικά κέντρα ανάπτυξης θα πρέπει να είναι σε συγκεκριμένες τοποθεσίες και με συγκεκριμένα συντονισμένα συστήματα. Μπορεί να είναι ένα ήδη υπάρχον κτίριο υπηρεσιών ή σύμπλεγμα κτιρίων τα οποία είναι κατανομημένα σε όλη την κοινότητα, με ένα κεντρικό σημείο παροχής πληροφοριών.

² The book, Home Game, by Ken Dryden and Roy Macgregor

Ένα αθλητικό κέντρο μέσα στην κοινότητα ή εντός των δημοτικών ορίων θα πρέπει να συντονίζει τον προγραμματισμό και τα προγράμματα των υπαρχόντων αθλητικών διευκολύνσεων και των άλλων αθλητικών υποδομών και να καταστήσει αυτή (την αθλητική υποδομή), διαθέσιμη προς όλα τα μέλη της κοινότητας.

Μέσα από την αποτελεσματική χρήση των αθλητικών διευκολύνσεων είναι εύκολη η παροχή και η πρόσβαση σε ποικιλία αθλημάτων σε περισσότερο κόσμο. Τέτοιες αθλητικές διευκολύνσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν αμφιθέατρα, ψυχαγωγικά κέντρα, πισίνες, συλλόγους, σχολεία, στίβους κλασσικού αθλητισμού, πάρκα, μονοπάτια περιπάτου, γήπεδα αθλοπαιδιών και παιδικές χαρές. Αυτά τα κέντρα θα πρέπει να περιλαμβάνουν υπηρεσίες από επαγγελματίες, προπονητές ή διπλωματούχους προπονητές, καθηγητές φυσικής αγωγής, ειδικούς στην καθοδήγηση για την υγιεινή διαβίωση και διατήρηση της αθλητικής φόρμας, ειδικούς για την αύξηση των διαθέσιμων χρηματικών πόρων, ειδικούς για την προώθηση και τη διαφήμιση των αθλητικών γεγονότων και ειδικούς στην αθλητική διαχείριση.

Το δημοτικό συμβούλιο ή ενδιαφερόμενες ομάδες πολιτών από την κοινότητα θα μπορούν να δημιουργήσουν κέντρα αθλητικής ανάπτυξης. Όλοι οι τοπικοί συνέταιροι και οι αθλητικές διευκολύνσεις θα πρέπει να είναι μέρος ενός πιο αποτελεσματικού συστήματος προσαρμοσμένου στις κοινοτικές ανάγκες, με το κάθε μέρος να διατηρεί τη δική του ταυτότητα και εισόδημα. Το ανθρώπινο δυναμικό και οι οικονομικές πηγές θα μπορούσαν να παραμείνουν ίδιες με τις παρούσες πηγές: χρήματα από τη χρήση του χώρου, χρηματοδοτήσεις από σπόνσορες ή την κυβέρνηση, αύξηση των χρηματοδοτήσεων, εθελοντές και άλλους οργανισμούς εξυπηρέτησης.

Σε αυτό το μοντέλο η κοινότητα έχει την ικανότητα να επιλέξει τα αθλήματα που επιθυμεί να παρέχει στους δημότες της. Πρέπει να καλούνται αθλητικά σώματα κατάλληλα καταρτισμένα για αθλητικά θέματα, όποτε χρειαστεί από τις κοινότητες για να βοηθηθούν οι αθλητικοί παράγοντες της κοινότητας. Το μοντέλο θα πρέπει να προωθείται μεταξύ εκπαίδευσης, αθλητισμού και ψυχαγωγίας. Στην ουσία, η όλη ουσία της υπόθεσης (για την κοινότητα), θα πρέπει να είναι η ανάπτυξη ενός σχεδίου και ο συντονισμός του σε σχέση με την προσέγγιση στον αθλητισμό και στις αθλητικές υπηρεσίες. Η κοινότητα θα πρέπει να χρησιμοποιεί τις αθλητικές διευκολύνσεις, τα προγράμματα και το ανθρώπινο δυναμικό, με συνεργατική προσέγγιση βασισμένη στη βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού και αξιοποίησης των αρχών και των αξιών της κοινότητας. Θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν όλες οι υπηρεσίες που έχει στη διάθεσή της και όλες αυτές που έχει στη δικαιοδοσία του το Κυπριακό αθλητικό σύστημα.

4.4. Στοιχεία του μοντέλου:

Εστίαση στον αθλητή: τα αθλητικά κέντρα ανάπτυξης πρέπει να εστιάζουν τον προσανατολισμό τους για αθλητισμό στις πολύ μικρές ηλικίες πρώτα και μετά στις διαφορετικές κοινωνικές ομάδες (γυναίκα, φυλακισμένος, άνεργος, τρίτη ηλικία, εργαζόμενος, φοιτητής). Ακόμα τα παιδιά θα πρέπει να έχουν πρώτα τις ευκαιρίες για συμμετοχή στον αθλητισμό και δεύτερο την ανάπτυξη των βασικών

τους δεξιότητων. Επίσης θα πρέπει να ενθαρρύνονται στο να δοκιμάζουν διαφορετικά αθλήματα μαθαίνοντας παράλληλα πληροφορίες για το κάθε άθλημα.

Εστίαση στον προπονητή: στις προπονητικές ομάδες θα πρέπει να εργάζονται διπλωματούχοι προπονητές μερικής απασχόλησης. Καταξιωμένοι αθλητές οι οποίοι έχουν αποχωρήσει από τις αγωνιστικές τους δραστηριότητες μπορούν με το πλούσιο αθλητικό και κοινωνικό τους έργο να ενθαρρύνουν τους υπόλοιπους είτε σαν προπονητές είτε σαν εκπαιδευτές.

Υπηρεσίες στήριξης: οι υπηρεσίες στήριξης είναι αναγκαίες για τη βελτίωση των αθλητών και των προπονητών σε όλες τις φάσεις του αθλητισμού. Αυτές οι υπηρεσίες πρέπει να περιλαμβάνουν θέματα που έχουν σχέση με την υγεία και την ασφάλεια του αθλητή.

Επιλογή του αθλήματος: κάθε κοινότητα πρέπει να επιλέγει αθλήματα κατάλληλα σύμφωνα με τις παραδόσεις, την αθλητική υποδομή και το ενδιαφέρον των κατοίκων της.

Χρήση των αθλητικών χώρων: η κοινότητα θα πρέπει να αναλαμβάνει την υποχρέωση της κατασκευής νέων αθλητικών χώρων όπου χρειάζονται και οι οποίοι να συμβαδίζουν με τα τελευταία σύγχρονα δεδομένα. Στους αθλητικούς χώρους θα πρέπει να έχουν πρόσβαση όλες οι ομάδες της κοινότητας.

Στόχοι της κοινότητας: τα κοινοτικά αθλητικά κέντρα πρέπει να προσεγγίσουν με απαιτήσεις υποστηρικτές οι οποίοι να έχουν πρόσβαση έτσι ώστε να βοηθούν στον αθλητισμό με το αζημίωτο. Σε αυτούς τους υποστηρικτές μπορούν να συμπεριληφθούν τα σχολεία, δημόσια και ιδιωτικά, τα δημοτικά ψυχαγωγικά κέντρα, οι τραπεζικοί οργανισμοί και άλλα.

Συμπερασματικά, ο κοινοτικός αθλητισμός δεν έχει να ωφεληθεί πολύ από την τεράστια βελτίωση στην εξειδίκευση και στην ανάπτυξη του ψηλού αγωνιστικού αθλητισμού. Η ανάπτυξη στα κοινοτικά αθλητικά κέντρα θα πρέπει να σχεδιαστεί και να οικοδομηθεί με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε η κοινότητα να είναι εκλεκτική στις προσφερόμενες υπηρεσίες από τους εθνικούς αθλητικούς οργανισμούς και τους τοπικούς αθλητικούς οργανισμούς και να τους βλέπει σαν κοινοτικούς εταίρους.

Αυτός μπορεί να είναι ένας καλός τρόπος ανάπτυξης και σε τελευταία ανάλυση συνεισφορά σε καλύτερη κοινοτική άθληση και σε ένα πιο ολοκληρωμένο κυπριακό αθλητικό σύστημα κινούμενο από το τοπικό προς το εθνικό επίπεδο.

4.5. Παραδείγματα και μοντέλα

Τα πιο κάτω παραδείγματα και μοντέλα πρέπει να υπάρχουν στην Κύπρο για το καλύτερο αύριο του αθλητισμού του τόπου τα οποία βρίσκονται στα όρια των κοινοτήτων.

Αθλητικά σχολεία: τα αθλητικά σχολεία θα πρέπει να συνδυάζουν την αθλητική απασχόληση και τις ακαδημαϊκές απαιτήσεις των αθλητών μαθητών. Το σχολικό πρόγραμμα πρέπει να είναι εύκαμπτο και να καθιστά ικανό τον ελπιδοφόρο

αθλητή να παραμένει στο σχολείο και να ακολουθεί και την αθλητική του καριέρα ταυτόχρονα. Επίσης τα αθλητικά σχολεία πρέπει να διαφέρουν στο σχήμα και στη διάταξη, θα πρέπει να έχουν δυο κοινά γνωρίσματα: της ολόπλευρης ανάπτυξης του μαθητή αθλητή και της συνεργασίας μεταξύ της ακαδημαϊκής και της αθλητικής κοινότητας.

Προγραμματισμός διάθεσης των αθλητικών χώρων: για τη διάθεση των αθλητικών χώρων πρέπει να γίνονται συμφωνίες μεταξύ των τοπικών διοικήσεων των σχολείων (σχολικές εφορίες) και των υπευθύνων για τα ποικίλα δημοτικά ψυχαγωγικά προγράμματα. Κυρίως όμως θα πρέπει να είναι δυνατή η χρησιμοποίηση των χώρων για αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες. Βάσει των συμφωνιών τα σχολεία θα έχουν πρόσβαση στους δημοτικούς χώρους κατά τη διάρκεια της σχολικής ημέρας και τα σχολεία θα δίνουν τους δικούς τους αθλητικούς χώρους για τη λειτουργία των ψυχαγωγικών προγραμμάτων τα βράδια και τα Σαββατοκύριακα.

Με την όσο το δυνατό καλύτερη εκμετάλλευση και χρήση των υπαρχόντων αθλητικών χώρων έχει να κερδίσει σημαντικά πλεονεκτήματα τόσο ο πολίτης όσο και η κοινότητα.

Πολυπροπονητήρια: μέρος του οράματος παραμένει η δημιουργία σειράς πολυπροπονητηρίων σε όλη την Κύπρο. Η αθλητική ανάπτυξη στηρίζεται κατά ένα μεγάλο μέρος στην ποιότητα της προσφερόμενης αθλητικής υποδομής. Τα πολυπροπονητήρια τα οποία μπορούν να περιλαμβάνουν και υπηρεσίες διαμονής, αθλητικής επιστήμης και ιατρικών υπηρεσιών, διευκολύνουν τη διασύνδεση και τις κοινές υπηρεσίες μεταξύ των αθλημάτων με αθλητές με διαφορετική προπονητική πορεία σε μια κοινή τοποθεσία. Αυτό δημιουργεί ένα καταλληλότερο περιβάλλον για αθλητική υπεροχή.

4.6. Αναγκαία στοιχεία και αρχές για την προώθηση του αθλητισμού

Επιπρόσθετα των παρεχομένων μοντέλων ο ΚΟΑ πρέπει να παρέχει τις πιο κάτω αρχές για να καθοδηγήσουν την ανάπτυξη των αθλητικών κοινοτικών κέντρων.

Η θετικότητα της ενασχόλησης με τον αθλητισμό από την μικρή ηλικία:

Ο ΚΟΑ θα πρέπει να συνιστά και να παρέχει τα πιο κάτω:

- Ευκαιρίες για βασικές αθλητικές ασκήσεις στο δημοτικό σχολείο μέσα από το σχολικό πρόγραμμα ή και εκτός. Εισαγωγή στα αθλήματα μέσω «μίνι» παιχνιδιών τα οποία οδηγούν στις πραγματικές διαστάσεις του παιχνιδιού. Ατομικά είναι πιο εύκολο να συνεχίσει κάποιος τον αθλητισμό εάν έχει θετικές εμπειρίες και βιώματα από την μικρή ηλικία. Αυτές οι εμπειρίες να παρέχονται από κατάλληλους προπονητές και προσοντούχους εκπαιδευτές (γυμναστές) οι οποίοι θα χρησιμοποιούν αποδεκτές αρχές για την καλλιέργεια και τη βελτίωση των ασκούμενων

σωματικά και ψυχικά δίνοντας μεγάλη έμφαση στις αξίες του Ολυμπισμού και της ηθικής.

- Εθνικοί και τοπικοί αθλητικοί οργανισμοί και οι άλλοι αθλητικοί φορείς πρέπει να ενθαρρύνουν τα μικρά παιδιά να γνωρίσουν ένα ευρύτερο φάσμα από αθλήματα και δραστηριότητες. Αυτό σημαίνει την αποφυγή της εξειδίκευσης στις μικρές ηλικίες. "Ανταγωνιστικοί αγώνες πρέπει να διεξάγονται μόνο για σκοπούς απόδοσης των εννοιών του παιχνιδιού. Έμφαση πρέπει να δίνεται στην ατομική βελτίωση κατά την εκτέλεση της άσκησης"³ Ανάμεσα σε άλλες δραστηριότητες, πρέπει να δίνεται έμφαση στα βασικά αθλήματα όπως είναι ο κλασσικός αθλητισμός, η γυμναστική και η κολύμβηση. Μαζί με ευκαιρίες για εκμάθηση καθημερινών χρήσιμων επιδεξιοτήτων.
- Ικανοί για τον δεδομένο σκοπό, γυμναστές και προπονητές από την κοινότητα πρέπει να επιστρατευτούν για να μεταδώσουν στους ασκούμενους την ποιοτική προπόνηση και ενασχόληση.

Η εκπόνηση των αθλητικών προγραμμάτων βάσει των αναγκών των αθλητών:

Ο ΚΟΑ θα πρέπει να συνιστά και να παρέχει τα πιο κάτω:

- Εθνικοί και τοπικοί αθλητικοί οργανισμοί και οι άλλοι αθλητικοί φορείς πρέπει να ενθαρρύνουν τον σχεδιασμό και προώθηση του αθλητισμού με μοντέλα τα οποία να έχουν σαν βασικό σκοπό την βελτίωση του αθλητή στη βάση ενός αποδεκτού προγράμματος με αρχές. Η κυκλοφορία αυτού του υλικού και των εμπειριών μπορεί να βοηθήσει τις κοινότητες οι οποίες θα εργάζονται πάνω σε ολοκληρωμένα και κατάλληλα προγράμματα για τα διάφορα αθλήματα που καλλιεργούν.
- Οι αθλητικοί φορείς να ενθαρρύνουν το σχεδιασμό αθλητικών προγραμμάτων τα οποία να αποδίδουν τις πραγματικές ανάγκες των αθλητών και την προστασία των αξιών του αθλητισμού.

Η συνεργασία και η σωστή προσέγγιση των αθλητικών φορέων μεταξύ τους:

Ο ΚΟΑ θα πρέπει να συνιστά και να παρέχει τα πιο κάτω:

- Ο Κοινοτικός Αθλητισμός καθώς και οι υπεύθυνοι ψυχαγωγίας θα πρέπει να συζητούν και να δρουν αρμονικά και σε συνεργασία με τους άλλους φορείς του ΚΟΑ, στο πώς να σχεδιάζουν και να κατανέμουν τον αθλητισμό, ώστε και ποιοτικός αλλά και κατάλληλος να είναι, με σκοπό πάντοτε να επιφέρει βελτιώσεις στο κοινοτικό αθλητικό επίπεδο.

³ Sports, vol. 11, no.2, 1990

- Οι τοπικοί αθλητικοί οργανισμοί και η κυβέρνηση πρέπει να ενθαρρύνουν και να προωθούν τις δυναμικές κοινότητες που αγαπούν και διαδίδουν τον κοινοτικό αθλητισμό και να τους παρέχουν προγράμματα για τα αθλητικά τους κέντρα όπως και συμμετοχή στον καταμερισμό των εξόδων λειτουργίας τους. Αυτό δεν θα συμβαίνει με τις αδιάφορες κοινότητες.

Η γνώση μέσα από τις εμπειρίες των άλλων:

Ο ΚΟΑ θα πρέπει να συνιστά και να παρέχει τα πιο κάτω:

- Ότι η γνώση πρέπει να προέρχεται μέσα από τα ήδη υπάρχοντα μοντέλα του κοινοτικού αθλητισμού και στο πώς να εμπλουτίζεται μέσα από την καλύτερη και συχνότερη επικοινωνία και της πραγματικής συνεργασίας από κοινού με τους άλλους φορείς του Κυπριακού αθλητικού συστήματος.
- Ότι οι κοινότητες πρέπει να ενθαρρύνονται στο να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν πιλοτικές έρευνες που θα αφορούν αυτόν το τομέα (αθλητικό), σε συνεργασία με τους άλλους φορείς του Κυπριακού αθλητικού συστήματος.
- Ότι αξίζει τον κόπο να εξετάζονται συστηματικά και διεξοδικά προγράμματα άλλων χωρών που πρωτοπορούν στον τομέα αυτό και τα οποία έχουν σαν βάση την κοινότητα.
- Προγράμματα τα οποία είναι επιτυχημένα στον τομέα του κοινοτικού αθλητισμού (πχ. κολύμβηση, γυμναστική, αντισφαίριση κλπ.) πρέπει να εξετάζονται για να βρεθούν οι λόγοι που οδήγησαν αυτά τα αθλήματα στην επιτυχία μέσω των προγραμμάτων τους.

Θα υπάρξει αμφισβήτηση και προκλήσεις μέχρι να επιτύχει εάν επιτύχει η ορθότητα της σκέψης για την σπουδαιότητα των αθλητικών κέντρων ανάπτυξης. Υπάρχουν μηχανισμοί οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να γεφυρώσουν τυχόν διαφορές και να συντονίσουν τόσο τις κοινότητες όσο και τις κοινοτικές ομάδες, με την αθλητική υποδομή. Ορισμένοι ίσως δουν το αθλητικό μοντέλο το οποίο έχει σαν επίκεντρο την κοινότητα, σαν ένα επιπρόσθετο κόστος το οποίο θα επιβαρύνει τον κοινοτικό προϋπολογισμό στην προσπάθεια για τον συντονισμό και την εύρυθμη λειτουργία της υποδομής των διαφόρων προγραμμάτων. Ο παραδοσιακός διαχωρισμός του εκπαιδευτικού συστήματος από το ψυχαγωγικό και το αθλητικό είναι άλλη μια πρόκληση.

Αυτές οι προκλήσεις είναι έμφυτες και συνυπάρχουν στη συμπεριφορά και στα πιστεύω των ανθρώπων που ελέγχουν τέτοιες καταστάσεις (Δήμαρχοι, Δημοτικά Συμβούλια κλπ.) και στις κοινότητες σήμερα. Μπορούν όμως μέσω του διαλόγου και της προσπάθειας, πάντοτε στα πλαίσια με την έννοια της καλής θέλησης, να καταστούν δημιουργικοί και κοινωνικοί της καλής προσπάθειας. Εάν οι άνθρωποι πιστέψουν ότι οι εργαζόμενοι μαζί με χωρίς προκαταλήψεις και υστεροβουλία θα έχουν την ευκαιρία και την δυνατότητα να προάξουν τον

κοινοτικό αθλητισμό με συνέπεια και συνέχεια και να τον ανεβάσουν εκεί που πραγματικά αξίζει, γιατί στο κάτω κάτω είναι για το καλύτερο δυνατό μέλλον των παιδιών τους που θα προσπαθήσουν.

Υποδείξεις

Ο ΚΟΑ πρέπει να προτείνει για το συμφέρον και τη σωστή λειτουργία των κοινοτικών αθλητικών κέντρων της Κύπρου τα πιο κάτω:

- > Η κυβέρνηση και άλλοι αθλητικοί οργανισμοί πρέπει να εξετάζουν τα μοντέλα με βάση των σχεδιασμό για την συνεργασία μεταξύ των κοινοτήτων πάνω σε αθλητικά θέματα συμπεριλαμβανομένου και της μελέτης των επιτυχημένων αθλητικών κέντρων τόσο στον Κυπριακό χώρο αλλά και σε άλλες χώρες.
- > Οι αθλητικοί παράγοντες να καταρτιστούν σε σώμα με σκοπό την φιλελεύθερη και ευρεία εκπροσώπηση του κοινοτικού αθλητισμού και όχι μόνο (πχ. ψυχαγωγικού αθλητισμού), με σκοπό να προάξουν την ιδέα του κοινοτικού αθλητικού μοντέλου, μέσω του οποίου υπάρχει η βάσιμη υποψία, ότι θα υπάρξει βελτίωση και ανάπτυξη του αθλητισμού στη βάση:
  - Του συνεταιρισμού των αθλητικών χώρων, των προγραμμάτων και των οικονομικών πόρων
  - Του καταμερισμού των υπηρεσιών στήριξης
  - Του καταμερισμού του προπονητικού δυναμικού
  - Του συντονισμού των σχεδιασμών και της διαχείρισης
- > Βάσει των αποτελεσμάτων των πιο πάνω, να γίνει προσπάθεια για την προαγωγή ενός νέου μοντέλου κέντρου ανάπτυξης το οποίο θα έχει σαν βάση τα πιο κάτω:
  - Την εξασφάλιση θετικών και ποικίλων αθλητικών εμπειριών από την νεαρή ηλικία στα Κυπριόπουλα
  - Την πλήρη ελεύθερη και δωρεάν διακίνηση και χρήση των αθλητικών προγραμμάτων και χώρων αθλητικής υποδομής
  - Το ενδιαφέρον για αμεροληψία, πρόσβαση, αξίες και ήθος στον αθλητισμό.
- > Η κυβέρνηση μέσω του ΚΟΑ να προτείνει ένα μικρό αριθμό πιλοτικών μοντέλων από κοινοτικά αθλητικά κέντρα που θα έχουν σαν κύριο σκοπό τους την απόδοση για ένα χρονικό διάστημα. Εάν επιτύχει το εγχείρημα, τότε να γίνει ολική κοινοτική ανάπτυξη. Αυτό θα γίνει με τη συμμετοχή και τη συνεργασία τόσο των εθνικών αλλά και των άλλων τοπικών αθλητικών οργανισμών, σαν οι πλέον κατάλληλοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1. Ο αθλητισμός αναπήρων γενικότερα

Όπως αρχικά ανέφερα, ο αθλητισμός είναι η ευρύτερα ασκούμενη ανθρώπινη δραστηριότητα. Έναντι αμοιβής ή για ευχαρίστηση, τακτικά ή περιστασιακά, εκατομμύρια άνθρωποι στην Ευρωπαϊκή Ένωση λαμβάνουν μέρος σε κάποια μορφή αθλητικής δραστηριότητας. Μερικοί προτιμούν τις ατομικές δραστηριότητες όπως το ψάρεμα, το τρέξιμο ή την ποδηλασία. Άλλοι προτιμούν τις ομαδικές, όπως το ποδόσφαιρο, το μπάσκετ κα.

Ο αθλητισμός είναι σε θέση να βελτιώσει τη σωματική ευεξία του ατόμου και συντελεί στην ανάπτυξη πολλών ατομικών δεξιοτήτων που είναι χρήσιμες στην καθημερινή ζωή, όπως της αντοχής και της ομαδικότητας. Χάρης στον αθλητισμό πολλοί άνθρωποι έρχονται σε επαφή με οργανώσεις και ενώσεις, όπου συμμετέχουν ενεργά σε πολιτιστικά δίκτυα και ασκούν δημοκρατικά καθήκοντα. Γεφυρώνει δε τις εθνικές και πολιτιστικές διαφορές, συντελεί στην κοινωνική ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες και φέρνει κοντύτερα τους ανθρώπους, τόσο ως αθλούμενους όσο και ως θεατές. Εν συντομία, αποτελεί έναν εξαιρετο τρόπο προώθησης της διεθνούς κατανόησης η οποία επιδιώκεται από την Ε.Ε.

Ο αθλητισμός για άτομα με ειδικές ανάγκες αντανακλά σαφώς την πεποίθηση τόσο της Ε.Ε αλλά και άλλων φορέων σίγουρα, ότι όλοι οι πολίτες τους θα πρέπει να έχουν τις ίδιες ευκαιρίες, ανεξάρτητα από το ιστορικό και τις δυνατότητες τους. Περίπου το 10% του πληθυσμού της Ένωσης (πάνω από 36 εκατομμύρια άτομα), παρουσιάζει κάποια μορφή αναπηρίας, σωματικής, πνευματικής ή αισθητήριας.

Το φάσμα των δραστηριοτήτων που υποστηρίζονται από την Ε.Ε μέσω των διαφόρων προγραμμάτων της, μαρτυρεί το πνεύμα, την αφοσίωση και τις δεξιότητες των ατόμων που, αφού ξεπέρασαν την προσωπική τους τραγωδία, προσπαθούν να τα καταφέρουν σε μια ποικιλία αθλημάτων.

Στις μέχρι σήμερα πλέον σημαντικές αθλητικές εκδηλώσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες περιλαμβάνονται οι Ειδικοί χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες, το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Καλαθοσφαίρισης για Κινητικά Αναπήρους, το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Στίβου για Τυφλούς και οι Ειδικοί Ολυμπιακοί Αγώνες της Ατλάντα και του Σίδνεϋ χωρίς να σταματήσουν να ενθαρρύνονται και άλλες δραστηριότητες.

5.2. Αθλητισμός αναπήρων στην Κύπρο

Η συμβολή του αθλητισμού μπορεί να χαρακτηριστεί και σαν θεμελιακή στην υποχρέωση που έχει η πολιτεία απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Σε εκείνους δηλαδή τους ανθρώπους που αποτελούν μέρος της εικόνας της σημερινής κοινωνίας που έχει τις ευθύνες της για την κατάσταση τους και σε εκείνους που έχουν ειδικές ανάγκες.

Οι άνθρωποι με αναπηρίες πέρασαν από τον Καιάδα και την Δεισδαιμονία για να φθάσουν στις σημερινές διακηρύξεις για ισότητα στην κοινωνία ώστε να μπορούμε σήμερα να μιλούμε και στον τόπο μας για άθληση ατόμων με ειδικές ανάγκες. Οι κρατικοί φορείς κατεχόμενοι και αυτοί από άγνοια και προκατάληψη, έκλειναν τα μάτια τους, και άφηναν να διαιωνίζεται μια κατάσταση που βύθιζε τα άτομα αυτά στην κοινωνική μειονεξία και απομόνωση. Το σημερινό κράτος δεν αγνοεί πλέον και δεν χωρίζει τους πολίτες του σε κατηγορίες, σύμφωνα με την σωματική τους ακεραιότητα. Γνωρίζει τις υποχρεώσεις και αναλαμβάνει τις ευθύνες του.

Οι κύριες αναγνωρισμένες αναπηρίες για σκοπούς αθλητισμού είναι οι ακόλουθες:

1. Παραπληγία και Τετραπληγία (άτομα σε τροχοκάθισμα)
2. Κινητική αναπηρία (άτομα με ακρωτηριασμούς ή άλλου είδους κινητική αναπηρία)
3. Σπαστική παράλυση (άτομα με ημιπαράλυση λόγω εγκεφαλικού προβλήματος αλλά με πλήρη διανοητική ικανότητα)
4. Τύφλωση
5. Κώφωση
6. Ελαφρά νοητική στέρηση

Οι αναπηρίες αυτές αντιπροσωπεύονται διεθνώς από την αντίστοιχη Διεθνή Ομοσπονδία. Η κάθε μια από τις πιο πάνω διεθνείς Ομοσπονδίες διοργανώνει μια φορά το χρόνο το δικό της διεθνές πρωτάθλημα στο οποίο δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλες οι Εθνικές Ομοσπονδίες μέλη τους π.χ στο διεθνές πρωτάθλημα της IBSA, δικαίωμα συμμετοχής έχει η Ομοσπονδία Τυφλών. Σήμερα σε κάθε χώρα υπάρχουν 6(έξι) εθνικές Ομοσπονδίες, μια για κάθε αναπηρία, οι οποίες είναι μέλη της αντίστοιχης διεθνούς. Η κάθε εθνική Ομοσπονδία συμμετέχει στο διεθνές πρωτάθλημα της αντίστοιχης διεθνούς. Όταν όμως θελήσουν να συμμετάσχουν με αθλητές τους σε οποιονδήποτε διεθνή αγώνα ή εξειδικευμένο πρωτάθλημα π.χ κολύμβησης στον οποίο συμμετέχουν πάνω από μία αναπηρίες, όπως π.χ Παγκόσμια πρωταθλήματα ανά δύο έτη, Παγκόσμιοι, Πανευρωπαϊκό ή και Παρολυμπιακούς Αγώνες⁴, τότε οι εθνικές

⁴ Όταν διοργανώθηκαν οι πρώτοι Παρολυμπιακοί Αγώνες το 1960, "Παρολυμπιακοί", σήμαινε, οι Ολυμπιακοί των παραπληγικών. Όταν σ' αυτούς εντάχθηκαν και οι υπόλοιπες αναπηρίες, η ετυμολογία άλλαξε, έτσι σήμερα σημαίνει "Μαζί με τους Ολυμπιακούς", "Παράλληλα με τους Ολυμπιακούς". Στην Κύπρο υιοθετήθηκε η λέξη "Παραολυμπιακοί". Επειδή και στην Ελλάδα υιοθέτησαν την λέξη "Παρολυμπιακοί", συνταυτίστηκε και στην Κύπρο για να μην υπάρχει διγλωσσία.

ομοσπονδίες είναι υποχρεωμένες τους αθλητές τους να τους δηλώσουν μέσω της Παρολυμπιακής Επιτροπής.

Οι ανάπηροι αθλητές στην Κύπρο είναι λίγοι, όπως λίγες είναι και οι Ομοσπονδίες τους. Για να διοργανώσουν εθνικό πρωτάθλημα είναι υποχρεωμένες οι Ομοσπονδίες να συνεργασθούν, διαφορετικά οι ανά άθλημα αθλητές τους θα αγωνίζονται μόνοι τους.

Είναι καλό για τον ειδικό αθλητισμό εάν γίνει προσπάθεια διαφώτισης για ευαισθητοποίηση του κοινού και ιδιαίτερα των οικογενειών με παιδιά με ειδικές ανάγκες για το πώς θα επωφεληθούν μέσω αυτού του αθλητισμού ώστε να εμπλουτισθεί με νέα παιδιά και να δοθούν κίνητρα τα οποία μπορεί να είναι οδοιπορικά αθλητών, προπονήσεων ή αγώνων, χρηματική αμοιβή βάσει της θέσης ή των επιδόσεων του στο πρωτάθλημα, διευκολύνσεις για εργοδοτούμενους από την εργασία τους για σκοπούς προπόνησης αλλά και να αυξηθεί γενικά ο αριθμός των αθλητών.

Στην χώρα μας ο ΚΟΑ, είναι ο φορέας που έχει ως αντικείμενο την υποστήριξη του αθλητισμού σε όλα τα επίπεδα. Η υποστήριξη αυτή παρέχεται με προγράμματα, με οικονομική ενίσχυση των αθλητικών φορέων και των αθλητών και με την δημιουργία των κατάλληλων υποδομών δηλαδή των αθλητικών εγκαταστάσεων.

Σήμερα που ο αθλητισμός έχει εξελιχθεί σε μια κοινωνική δραστηριότητα και ανάγκη που αγκαλιάζει ένα πολύ μεγάλο μέρος του κόσμου, η ανάγκη για δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων που θα ανταποκριθούν στις διογκούμενες απαιτήσεις έχει δραστηριοποιήσει την Τοπική Αυτοδιοίκηση και έτσι πλέον αθλητικές εγκαταστάσεις δημιουργούνται σε όλη τη χώρα και από τους Δήμους με δικά τους κονδύλια ή και με την οικονομική στήριξη του κράτους.

Ένα σοβαρό ερώτημα που προκύπτει εδώ είναι, αν οι αθλητικές εγκαταστάσεις στην Κύπρο είναι προσβάσιμες για τους ανάπηρους.

Ο αθλητισμός αναπήρων στην Κύπρο ξεκίνησε το 1985 με τη δημιουργία του Αθλητικού Συνδέσμου Παραπληγικών Κύπρου (ΑΣΠΑΚ) ιδρυτής και πρόεδρος του οποίου ήταν ο παραπληγικός Χριστάκης Αντωνίου, παλαιός αθλητής τοξοβολίας.⁵

Η Κύπρος έχει να επιδείξει σημαντικές επιτυχίες στον αθλητισμό αναπήρων. Όλες οι αναπηρίες συνήλθαν σε Ιδρυτική Συνέλευση στις 7 Μαΐου το 1998 και ιδρύθηκε έτσι η Παρολυμπιακή Επιτροπή Κύπρου. Στη συνέχεια η ΠΑΕΚ αποτάθηκε και έγινε μέλος της Διεθνούς Παρολυμπιακής Επιτροπής και έτσι τώρα είναι το επίσημο μέλος της Κύπρου στην IPC.

---

⁵ Ο Χριστάκης Αντωνίου ήταν ανάρτης της ΕΟΚΑ στον Πενταδάκτυλο και τραυματίστηκε στην σπονδυλική στήλη μετά από πτώση του κρυσφυγέτου του. Πήγε Αγγλία για θεραπεία και εκεί ασχολήθηκε με το άθλημα της τοξοβολίας. Στους διεθνείς αγώνες τοξοβολίας που έγιναν στο Στόουκ Μάντεβιλ το 1959 κέρδισε αργυρό μετάλλιο. Ήταν το πρώτο μετάλλιο που κέρδισε η Κύπρος σαν ανεξάρτητο κράτος.

Συνοπτικά σήμερα υπάρχουν οι πιο κάτω Ομοσπονδίες/ Σωματεία αναπήρων στην Κύπρο:

Ομοσπονδίες / Σωματεία Αναπήρων	Αρ. Αναπήρων Ατόμων
Αθλητική Ομοσπονδία Κωφών	18
Κυπριακή Ομοσπονδία Κινητικά Αναπήρων Αθλητών	24
Αθλητικός Σύνδεσμος Παραπληγικών	6
Παγκύπρια Οργάνωση Τυφλών	15
Αθλητικός Σύνδεσμος Παραπληγικών Κολύμβησης	4

Συμπερασματικά οι αθλητικές εγκαταστάσεις για τους ανάπηρους δεν είναι ακόμα πλήρως προσβάσιμες στην Κύπρο. Τον τελευταίο καιρό και συγκεκριμένα το έτος 2003 ήταν η αρχή των αλλαγών. Κολυμβητήρια, στάδια, πάρκα και γενικά πολλοί χώροι άθλησης, άρχισαν να διαμορφώνονται σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Κάποια στάδια πρόσθεσαν μπάρες ειδικά διαμορφωμένες για τους ανάπηρους, στα πάρκα αλλάχτηκαν τα δάπεδα σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά πρότυπα και όλα αυτά γιατί με την πλήρη ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλουν όλες οι αθλητικές εγκαταστάσεις και όχι μόνο να πληρούν τις προδιαγραφές της Ε.Ε.

Ειδικά τώρα που η Κύπρος θα φιλοξενήσει αθλητές για προετοιμασία στους εν λόγω Ολυμπιακούς Αγώνες, οι χώροι των αθλητικών εγκαταστάσεων δεν είναι επαρκή. Έτσι είναι λίγοι αυτοί που θα προτιμήσουν να έρθουν για προετοιμασία στην Κύπρο. Αυτό συνεπάγεται και μειωμένος τουρισμός.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.1. Συνοπτικό σημείωμα για το Δήμο Στροβόλου

Ιστορία:

Ο Στρόβολος κηρύχτηκε σε Δήμο με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο εκδόθηκε με βάση τον Περί Δήμων Νόμο και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερ. 18/3/1986, αφού στις 23/2/1986 προηγήθηκε δημοψήφισμα με το οποίο οι εκλογείς της τότε περιοχής Βελτιώσεως Στροβόλου αποφάσισαν την αναβάθμιση της σε Δήμο.

Βρίσκεται νότια της Λευκωσίας και είναι ο πρώτος μεγαλύτερος Δήμος στη Λευκωσία, και ο δεύτερος της Κύπρου μετά το Δήμο Λεμεσού, με πληθυσμό γύρω στα 60.000 κατοίκους.

Αναφορές στο Στρόβολο ή Στρόβιλο υπάρχουν από τα μεσαιωνικά χρόνια από το γνωστό μεσαιωνικό χρονικογράφο Λεόντιο Μαχαιρά και από τον Φλώριο Βουστρώνιο λίγο αργότερα. Σύμφωνα με τις πηγές αυτές ο Στρόβολος κατά την περίοδο της φραγκοκρατίας υπήρξε βασιλικό φέουδο. Κατά την περίοδο της ενετοκρατίας δεν υπάρχουν οποιαδήποτε στοιχεία για το Στρόβολο. Στην όλη εξέλιξη της ιστορίας του Στροβόλου, καθοριστικό ρόλο διαδραμάτισε ο Εθνομάρτυρας Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός, ο οποίος κατά τη διάρκεια της ελληνικής επανάστασης του 1821 συνέβαλε τα μέγιστα στη διάσωση του ελληνικού πνεύματος και της χριστιανοσύνης. Ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός και οι άλλοι αρχιερείς και πρόκριτοι της Κύπρου απαγχονίστηκαν από τους Τούρκους την 9^η Ιουλίου του 1821.

Σήμερα ο Στρόβολος είναι μια σύγχρονη πόλη. Μοντέρνο οδικό δίκτυο, σύγχρονες οικιστικές μονάδες, πάρκα, αθλητικοί χώροι, είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της πόλης. Είναι μια μεγάλη πόλη απλωμένη σε μια έκταση 25 τετρ. χλμ και χωρίζεται σε έξι ενορίες:

1. Χρυσελεύσας
2. Αγ. Δημήτριος
3. Απ. Βαρνάβας και Αγ. Μακάριος
4. Αγ. Βασίλειος
5. Εθνομάρτυρας Κυπριανός
6. Σταυρός

Λειτουργούν επίσης εννέα ενοριακές εκκλησίες, έντεκα δημόσια και τέσσερα ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους εκπαίδευσης, έξι γυμνάσια, τέσσερα λύκεια και μια τεχνική σχολή. Ακόμα λειτουργούν πέντε ιδιωτικές σχολές μέσης εκπαίδευσης, δύο κολλέγια, η μοναδική Παγκύπρια Σχολή για τυφλούς, η Ιερατική Σχολή και το Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου για άτομα με Ειδικές Ανάγκες.

Ο Στρόβολος αναπτύχθηκε και πήρε τη σημερινή του μορφή μετά τα τραγικά γεγονότα του 1974, όταν η Τουρκία εισέβαλε στην Κύπρο και κατέλαβε το 38% του εδάφους της νήσου. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα πολλοί πρόσφυγες να εγκατασταθούν στην περιοχή του Δήμου.⁶

Τα τελευταία χρόνια ο Στρόβολος μετατράπηκε σε κέντρο εμπορικών και οικονομικών δραστηριοτήτων. Στην περιοχή του έχουν κτίσει τα κεντρικά τους γραφεία τα μεγαλύτερα τραπεζικά συγκροτήματα της νήσου, ημικρατικοί οργανισμοί και μεγάλες εμπορικές επιχειρήσεις. Επίσης στεγάζονται αρκετές κυβερνητικές υπηρεσίες και ιδιωτικοί οργανισμοί.

6.2. Λειτουργία Δήμου – Υποδομή

Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι 27μελές και απαρτίζεται από τον Δήμαρχο, τον Αντιδήμαρχο και 25 Δημοτικούς Συμβούλους.

Ο Δήμαρχος προεδρεύει των συνεδριάσεων του Συμβουλίου, είναι το εκτελεστικό όργανο του Δήμου και προϊστάται της Υπηρεσίας.

Για διευκόλυνση του έργου του Δημοτικού Συμβουλίου έχουν εγκαθιδρυθεί οι πιο κάτω Δημοτικές Επιτροπές σύμφωνα με το άρθρο 45(1) του Περί Δήμων Νόμου:

- Διαχειριστική Επιτροπή
- Τεχνική Επιτροπή
- Επιτροπή Δημόσιας Υγείας και Καθαριότητας
- Επιτροπή Προσωπικού
- Επιτροπή Πολιτιστικών Θεμάτων
- Επιτροπή Περιβάλλοντος
- Επιτροπή Αθλητισμού και Νεολαίας
- Επιτροπή Δημοσίων Σχέσεων
- Επιτροπή Ευρωπαϊκών Θεμάτων
- Επιτροπή Κοινωνικής Πρόνοιας
- Επιτροπή Οδικής Ασφάλειας
- Επιτροπή Προσφυγικών Θεμάτων
- Επιτροπή Προσφορών
- Επιτροπή Προγραμματισμού και Μελετών

Η Δημοτική Υπηρεσία αποτελείται από 82 υπαλλήλους και 132 εργάτες. Της Υπηρεσίας προϊστάται ο Δήμαρχος, ενώ τη Γενική Διεύθυνση έχει ο Δημοτικός Γραμματέας. Η Υπηρεσία διαχωρίζεται στις ακόλουθες Υπηρεσίες/Κλάδους, των οποίων προϊστάται αντίστοιχοι Προϊστάμενοι:

- Διοικητική Υπηρεσία
- Οικονομική Υπηρεσία
- Τεχνική Υπηρεσία
- Κλάδος Κατασκευών
- Κλάδος Αδειών Οικοδομής και Διαίρεσης Γης

⁶ Περίπου εγκαταστάθηκαν 22.000 πρόσφυγες.

- Κλάδος Μελετών και Διεύθυνσης Έργων
- Κλάδος Κήπων και Πρασίνου
- Κλάδος Δημόσιας Υγείας
- Κλάδος Καθαριότητας
- Κλάδος Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων
- Γραφείο Εξυπηρέτησης Δημοτών

Η Δημοτική Υπηρεσία στεγάζεται από τον Αύγουστο του 2001, σε ένα σύγχρονο κτίριο στη Λεωφόρο Στροβόλου 100. Το κτίριο ανταποκρίνεται στις ανάγκες ενός σύγχρονου οργανισμού και παρέχει στο προσωπικό την ευχέρεια να εργάζεται σε ένα ευχάριστο περιβάλλον, δίνοντας του την ευκαιρία να ανταποκρίνεται στις πολλές ανάγκες των δημοτών του Στροβόλου.

Πρόκειται για τριώροφο κτίριο με υπόγειο, ισόγειο, μεσοπάτωμα και δυο άλλους ορόφους. Το κτίριο διαθέτει υπόγειους και εξωτερικούς χώρους στάθμευσης, αποθηκευτικούς χώρους, χώρο υποδοχής, καφετέρια, αίθουσα εκδηλώσεων, αίθουσα συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου, αίθουσες συνεδριάσεων Επιτροπών, γραφεία στέγασης των Υπηρεσιών και Κλάδων του Δήμου καθώς και αίθουσες για μελλοντική χρήση. Στα Βόρεια του κτιρίου διαμορφώθηκε η πλατεία, πλαισιωμένη με χώρους πρασίνου, για διοργάνωση υπαίθριων εκδηλώσεων. Η πλατεία ενώνεται οργανικά με το υπόλοιπο κτίριο και διαχέεται μέσω ημιυπαίθριας στοάς προς το Γραμμικό Πάρκο και τον Πεδιαίο ποταμό.

6.3. Δραστηριότητες του Δήμου

Μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του έχει αδελφοποιηθεί με τους Δήμους Ιαλυσού Ρόδου, Βέροιας και Πεύκης με τους οποίους ανάπτυξε και διατηρεί πολύ στενή συνεργασία τόσο σε επίπεδο Δημοτικών Συμβουλίων και προσωπικού όσο και σε επίπεδο κοινωνικών φορέων και πολιτών ιδιαίτερα των νέων.

6.3.1. Πολιτισμός:

Ο Δήμος Στροβόλου από την ίδρυση του έχει δώσει μεγάλη σημασία και στον πολιτιστικό τομέα. Έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν Δημοτική Βιβλιοθήκη, Γεωγραφικό Μουσείο, Δημοτική Χορωδία, Παιδική Χορωδία, Παιδικά Θεατρικά Εργαστήρια και Φωτογραφικός Όμιλος, ενώ το 2003 έχει ολοκληρωθεί και άρχισε τη λειτουργία της η αίθουσα θεάτρου και μουσικής του Δήμου, ένα πολύ σημαντικό έργο που αποτελεί ορόσημο στην ιστορία του σύγχρονου πολιτισμού καλύπτοντας ένα μεγάλο κενό στην πολιτιστική ζωή του Στροβόλου αλλά και της Κύπρου.

6.3.2. Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου:

Το Δημοτικό Θέατρο και η Αίθουσα Μουσικής του Δήμου Στροβόλου έχει σχεδιαστεί για να μπορεί να φιλοξενήσει ένα ευρύ πεδίο καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων όπως συναυλίες, όπερα, μπαλέτο, θέατρο. Έχει χωρητικότητα 870 περίπου ατόμων περιλαμβανομένων και θέσεων για άτομα με ειδικές ανάγκες. Ο σχεδιασμός του χώρου έχει γίνει με υψηλές προδιαγραφές, ιδιαίτερη

δε σημασία δόθηκε στη μελέτη και εφαρμογή των ακουστικών απαιτήσεων και που η μέχρι σήμερα λειτουργία του απέδειξε τα πολύ καλά ακουστικά αποτελέσματα.

Το όλο συγκρότημα διαθέτει μεγάλο χώρο υποδοχής που συνδέεται με το χώρο υποδοχής του Δημοτικού Μεγάρου, άνετα και σύγχρονα καμαρίνια με χώρους υγιεινής, σύγχρονη αίθουσα δοκιμών, κυλικείο για τους καλλιτέχνες, γραφεία και αποθηκευτικούς χώρους. Ο πύργος της σκηνής είναι εξοπλισμένος με όλα τα απαραίτητα μέσα για τις ανάγκες πάσης φύσεως σκηνικού εξοπλισμού. Το δωμάτιο ελέγχου φωτισμού – ήχου είναι πλήρες εξοπλισμένο με όλα τα ηλεκτρονικά μέσα, απαραίτητα για την άρτια παρακολούθηση των παραστάσεων και αποτελεί ουσιαστικά το κέντρο του νευρικού συστήματος του συγκροτήματος.

Το έργο αυτό σηματοδοτεί την έναρξη μιας ελπιδοφόρας εποχής στα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου και διανοίγει νέους ορίζοντες για την αναβάθμιση του πολιτισμού, της ποιότητας ζωής των δημοτών και της ευρύτερης κοινωνίας.

6.3.3. Παγκύπριο Γεωγραφικό Μουσείο:

Το Παγκύπριο Γεωγραφικό Μουσείο ιδρύθηκε τον Μάιο του 1993 από τον Δήμο Στροβόλου και τον Παγκύπριο Γεωγραφικό Όμιλο. Πρόεδρος του Ιδρύματος είναι ο Δήμαρχος του Στροβόλου κος Σάββας Ηλιοφώτου. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εννέα μέλη. Επτά μέλη προέρχονται από τον Δήμο και δυο από τον Παγκύπριο Γεωγραφικό Όμιλο.

Το Μουσείο στεγάζεται σε υποστατικά που ενοικιάζονται από την Εκκλησιαστική Επιτροπή της Εκκλησίας Χρυσελευούσης Στροβόλου τα οποία βρίσκονται στο κέντρο του παλαιού πυρήνα του Στροβόλου, και αποτελείται από τρεις αίθουσες:

- Αίθουσα χλωρίδας και πανίδας
- Αίθουσα γεωλογίας
- Αίθουσα χαρτογραφίας

Όλες οι αίθουσες φιλοξενούν εκθέματα από τον κυπριακό χώρο μόνο, όπως χαρακτηριστικά πετρώματα και ορυκτά, ταριχευμένα πουλιά και ζώα καθώς και ενδημικά είδη πεταλούδων. Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 1998 μέχρι σήμερα έχουν επισκεφτεί το Μουσείο 9.000 μαθητές σχολείων στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Μουσείου πραγματοποιούνται πολιτιστικές και μορφωτικές δραστηριότητες όπως διαλέξεις από ειδικούς σε θέματα σχετικά με το αντικείμενο του Μουσείου.

6.3.4. Δημοτική Βιβλιοθήκη:

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Στροβόλου λειτουργεί από το 1993. Άρχισε τη λειτουργία της με 4152 τόμους βιβλία. Σήμερα έχει φθάσει τις 14500 τόμους βιβλίων περίπου. Επιπλέον υπάρχει μικρός αριθμός αντιτύπων που βρίσκονται σε χαρτοκιβώτια και χρειάζεται να καταχωρηθούν στο Μητρώο της Βιβλιοθήκης

και στον ηλεκτρονικό υπολογιστή και αυτά προέρχονται από διάφορες δωρεές δημοτών. Στον ηλεκτρονικό υπολογιστή είναι καταχωρημένοι 10500 τίτλοι βιβλίων.

Τα μέλη της Βιβλιοθήκης είναι περίπου 2500 αλλά ενεργά είναι αυτή τη στιγμή μόνο 1890. Από αυτά μεγαλύτερος αριθμός είναι μαθητές του Δημοτικού, Γυμνασίου και ενήλικες. Ο δανεισμός των βιβλίων κυμαίνεται στις 12.000-13.000 βιβλία τον χρόνο.

6.3.5. Αθλητισμός:

Με βάση το γνωμικό «Νους υγιής εν σώματι υγιές» και με την πεποίθηση ότι ο αθλητισμός αποτελεί μια υγιή απασχόληση, ο Δήμος έστρεψε την προσοχή του στο να παροτρύνει τους δημότες του και ιδιαίτερα τη νεολαία να ασχοληθούν με τον αθλητισμό. Έτσι για την ανάπτυξη του αθλητισμού, τομέας στον οποίο ο Δήμος έχει μακρά παράδοση και βαθιές ρίζες, δημιούργησε το Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο, στο οποίο περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων γήπεδα καλαθόσφαιρας, ποδοσφαίρου και αντισφαίρισης. Αναλυτικότερα για το Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο στη συνέχεια της εργασίας.

6.3.6. Περιβάλλον:

Έχουν δημιουργηθεί χώροι για την ψυχαγωγία των δημοτών. Καταπράσινα πάρκα που δίνουν μια αλλιώςτική όψη σε ολόκληρη την περιοχή. Έχουν δημιουργηθεί ή διαμορφωθεί πέραν των 100 χώρων πρασίνου. Υπάρχουν σήμερα 42 οργανωμένοι χώροι πρασίνου με αμφιθέατρα, λίμνες, συντριβάνια, παιδότοποι.

Μεταξύ των έργων που εκτελέστηκαν κατά την περίοδο 2002-2003 το κυριότερο είναι το Γραμμικό Πάρκο Πεδιαιίου (πεζόδρομος – ποδηλατόδρομος). Το πάρκο έχει συνολικό μήκος 4.5 χλμ. Δημιουργήθηκε κατά μήκος του Πεδιαιίου ποταμού δίνοντας έτσι την ευκαιρία σε εκατοντάδες άτομα να περπατήσουν ή να ποδηλατήσουν με ασφάλεια ξεφεύγοντας από τις σκοτούρες της καθημερινότητας με ένα από τους πιο διαδομένους πλέον τρόπους άθλησης. Κατά μήκος του πεζόδρομου/ ποδηλατόδρομου φυτεύθηκαν 14.000 δέντρα και θάμνοι. Ο πεζόδρομος σε όλο το μήκος του έχει ηλεκτροφωτιστεί ώστε να μπορεί να χρησιμοποιείται με ασφάλεια κατά τις βραδινές νυκτερινές και πρωινές ώρες.

6.3.7. Κοινωνική Πρόνοια:

Ο Δήμος Στροβόλου πρωτοστατεί επίσης και σε άλλους τομείς, όπως στον κοινωνικό. Δημιούργησε το Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο ένα πρωτοποριακό Ίδρυμα για τα κυπριακά δεδομένα. Συγκεκριμένα το Ίδρυμα αυτό είναι ανεξάρτητη υπηρεσία/φορέας από το Δήμο αλλά και εξαρτημένη συγχρόνως γιατί διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο πρόεδρος του οποίου είναι ο εκάστοτε Δήμαρχος και γραμματέας αυτού ο Δημοτικός Γραμματέας. Επίσης το Ίδρυμα παίρνει επιχορήγηση από το Δήμο Στροβόλου.

Κάτω από την προστασία του Κέντρου λειτουργούν τρία ξεχωριστά προγράμματα κοινωνικής πολιτικής που στοχεύουν στην καλύτερη δυνατή

ευημερία των δημοτών κάθε ηλικίας που συμμετέχουν σε αυτά. Τα τρία προγράμματα καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα προσφοράς κοινωνικών υπηρεσιών προς

- ❖ Τους ηλικιωμένους
- ❖ Τα παιδιά σχολικής ηλικίας και
- ❖ Σε άτομα που αντιμετωπίζουν διάφορα ψυχοκοινωνικά προβλήματα.

Σε πρώτο στάδιο λειτούργησε η Λέσχη Ηλικιωμένων στην οποία τα άτομα της τρίτης ηλικίας περνούν ευχάριστα και δημιουργικά τις ώρες τους, συμμετέχοντας σε μια σειρά δραστηριοτήτων, όπως γυμναστική, χειροτεχνία, εκδρομές και άλλα ενδιαφέροντα. Σήμερα είναι εγγεγραμμένα ως μέλη της Λέσχης 160 άτομα τρίτης ηλικίας.

Από το 1995 μέχρι και σήμερα λειτούργησαν 9 (εννέα) Κέντρα Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών, όπου παιδιά εργαζομένων γονιών ή και παιδιά που αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα (όπως μαθησιακά, κοινωνικά, οικονομικά) βρίσκουν προστασία, φροντίδα, βοήθεια στα μαθήματα τους και δημιουργική απασχόληση.

Το Ίδρυμα διευρύνοντας τον κύκλο των υπηρεσιών του προς τους δημότες και σε συνεργασία με τα Υπουργεία Υγείας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δημιούργησε το 1998 το Συμβουλευτικό Κέντρο Στροβόλου. Σκοπός της δημιουργίας είναι η προσφορά στους δημότες μιας πρωτοβάθμιας συμβουλευτικής υπηρεσίας σε κοινωνικά θέματα και προβλήματα που αφορούν τόσο τη σωματική όσο και τη ψυχική υγεία.

Το Ίδρυμα διοργανώνει επίσης διάφορες εκδηλώσεις για οικονομική ενίσχυση και προσφορά βοήθειας σε πάσχοντες δημότες. Τις ημέρες των εορτών των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς και του Πάσχα, ο Δήμαρχος και μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου επισκέπτονται ευαγή ιδρύματα της περιοχής Στροβόλου και προσφέρουν δώρα και γλυκά.

Στον τομέα της υγείας μεταξύ άλλων έχει εφαρμοστεί ολοκληρωμένο πρόγραμμα προληπτικής ιατρικής για τους μαθητές των σχολείων στοιχειώδους εκπαίδευσης.

Τα έσοδα του Δήμου προέρχονται από δημοτικές φορολογίες, ανταποδοτικά τέλη και την κρατική χορηγία. Οι πόροι αυτοί είναι περιορισμένοι και δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση των αναγκών του Δήμου.

Πάγιο αίτημα του Δήμου είναι η αύξηση της κρατικής χορηγίας ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η υλοποίηση των απαραίτητων αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Ένα από αυτά τα απαραίτητα αναπτυξιακά προγράμματα είναι "Ο Σχεδιασμός και Ανάπτυξη προγράμματος Μαζικής Άθλησης στο Δήμο", κεφάλαιο της πτυχιακής εργασίας στο οποίο δίδεται ιδιαίτερη σημασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7.1. Επιτροπή Αθλητισμού και Νεολαίας

Την Επιτροπή Αθλητισμού και Νεολαίας, αποτελούν 5(πέντε) Δημοτικοί Σύμβουλοι οι οποίοι ανήκουν σε αυτοτελή κόμματα.

Οι αρμοδιότητές τους αφορούν θέματα που έχουν να κάνουν πάντοτε με τον αθλητισμό και τη νεολαία. Είτε αυτές είναι εκδηλώσεις είτε προτάσεις για δημιουργία κι άλλων αθλητικών εγκαταστάσεων κτλ. Τις αποφάσεις της Επιτροπής επικυρώνει πάντα το Δημοτικό Συμβούλιο.

Εφόσον το Δημοτικό Συμβούλιο ανάθεσε στην Αθλητική Επιτροπή το έργο της μελέτης των αθλητικών προγραμμάτων και προβλημάτων, δεν υπάρχει αμφιβολία πως με τη δραστηριοποίηση που τη διακρίνει θα πετυχαίνει πάντοτε τα έργα της.

Ο Δήμος Στροβόλου στα πλαίσια της προσπάθειας του για προώθηση του μαζικού αθλητισμού στην περιοχή του, διοργανώνει κάθε χρόνο αθλητικές εκδηλώσεις σε συνεργασία πάντα με την Επιτροπή Αθλητισμού και Νεολαίας.

7.2. Αθλητικές εκδηλώσεις του Δήμου

Τουρνουά αντισφαίρισης

Το τουρνουά αντισφαίρισης έχει καταστεί πλέον θεσμός στο Δήμο λόγω της αγάπης με την οποία το κοινό αγκάλιασε αφού οι συμμετοχές πλησιάζουν στα 200 περίπου άτομα αγόρια και κορίτσια από όλο το Στρόβολο. Διεξάγεται το μήνα Απρίλιο/Μάιο στο Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι οι δημότες Στροβόλου. Για συμμετοχή οι δημότες πληρώνουν ένα μικρό ποσό. Το ποσό που συλλέγεται προσφέρεται από τον Δήμο για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Σκοπευτικοί Αγώνες

Διεξάγονται με τους υπόλοιπους Δήμους της μείζονος Λευκωσίας κάθε Οκτώβριο.

Αγώνας δρόμου και αγώνες στίβου για την επέτειο της Ανεξαρτησίας της Κύπρου

Κάθε χρόνο την 1^η Οκτωβρίου διοργανώνεται αγώνας δρόμου και αγώνες στίβου στο Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο για να τιμηθεί η επέτειος της Ανεξαρτησίας της Κύπρου. Στους αγώνες αυτούς λαμβάνουν μέρος δεκάδες άτομα όλων των ηλικιών.

Βράβευση Αθλητών και Σωματείων Στροβόλου

Ο Δήμος Στροβόλου βραβεύει τους άριστους αθλητές δημότες Στροβόλου καθώς και τα Αθλητικά Σωματεία της περιοχής του που είναι στο σύνολο τους 24 τα οποία διακρίθηκαν στα διάφορα πρωταθλήματα που συμμετέχουν. Ο θεσμός της βράβευσης άρχισε από το 1986 και συνεχίζεται κάθε χρόνο. Μέσα από τις

οικονομικές του δυνατότητες ο Δήμος επιχορηγεί με συμβολικά χρηματικά ποσά τα Σωματεία της περιοχής του που ασχολούνται ενεργά όμως με τον αθλητισμό.

Περπατώ και τρέχω για το συνάνθρωπό μου

Πρόκειται για μια φιλανθρωπική αθλητική εκδήλωση η οποία διοργανώνεται με σκοπό την ευαισθητοποίηση του κοινού για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν ορισμένες ομάδες συνανθρώπων μας, καθώς και την οικονομική ενίσχυση και προβολή των Συνδέσμων στους οποίους ανήκουν τα άτομα αυτά.

Η εκδήλωση αποτελείται από τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος το οποίο είναι τελετουργικό, απευθύνονται χαιρετισμοί. Στο δεύτερο μέρος το οποίο είναι αγωνιστικό, οι συμμετέχοντες διαγωνίζονται σε αγώνα δρόμου απόστασης 5 χλμ, καθώς και σε πεζοπορία 2 χλμ στην οποία μπορούν να λάβουν μέρος όλοι, μικροί και μεγάλοι. Το ψυχαγωγικό είναι το τρίτο μέρος της εκδήλωσης στο οποίο διεξάγεται καλλιτεχνικό πρόγραμμα, απονομή επάθλων και πώληση ζεστών φαγητών, γλυκών, χυμών κλπ. Για τη συλλογή των χρημάτων διενεργούνται οδικοί έρανοι στις κυριότερες οδικές αρτηρίες του Δήμου. Τα χρήματα πηγαίνουν πάντα στα φιλανθρωπικά ιδρύματα της περιοχής.

Ο Δήμος σε συνεργασία και με άλλους αθλητικούς φορείς διοργανώνει κάποια τουρνουά όπως:

Τουρνουά Φιλίας: σε αυτό το τουρνουά διεξάγονται ποδοσφαιρικοί αγώνες παλαιμάχων και αγώνας δρόμου μήκους 6 χλμ. Συμμετέχουν Αθλητικά Σωματεία και δημότες Στροβόλου.

Τουρνουά Αντισφαίρισης: διεξάγεται μεταξύ των δημοτών και έχει μεγάλη απήχηση από τους δημότες.

Μέσα από τέτοιες εκδηλώσεις, επιδίωξη του Δήμου είναι η μάθηση στα παιδιά για το αίσθημα του δίκαιου ανταγωνισμού και της ευγενής άμιλλας. Επίσης μέσα από τέτοιες διοργανώσεις, δημιουργούνται καινούργιες φιλίες και οι εμπειρίες που αποκτά κανείς, είναι τεράστιες.

7.3. Συμπέρασμα

Ο αθλητισμός σήμερα έχει επικρατήσει Παγκόσμια σαν κοινωνικό φαινόμενο και έχει αποκτήσει τέτοιες διαστάσεις που στην κοινωνική πτυχή του δεν μπορεί κανένας Κυβερνητικός ή άλλος αθλητικός φορέας να ανταποκριθεί από μόνος του. Χρειάζεται λοιπόν η συμμετοχή και η βοήθεια όλων των κοινωνικών φορέων και ιδιαίτερα των Δήμων. Ο ρόλος του Δήμου στην διάδοση και ανάπτυξη του αθλητισμού σε ολόκληρο τον κόσμο και ιδιαίτερα στην Ευρώπη, συνεχώς αυξάνεται σε σημείο να είναι πια καθοριστικός. Και είναι καθοριστικός γιατί οι Δήμοι αλλά και οι Κοινότητες γνωρίζουν καλύτερα από κάθε άλλο τις ανάγκες της κοινότητας τους. Πέρα αυτού η κοινωνική διάσταση του αθλητισμού αγγίζει και τις υποχρεώσεις των Δήμων, ιδιαίτερα για την νεολαία κάθε περιοχής και γι' αυτό θα πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό παράγοντα στις προγραμματισμένες εκδηλώσεις τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

8.1. Αναγκαιότητα ανάπτυξης του Μαζικού Αθλητισμού από την Τοπική Αυτοδιοίκηση

Χωρίς την παραμικρή αμφιβολία βιώνουμε σήμερα μια κοινωνία με εξαντλητικούς ρυθμούς και πολλαπλούς «πειρασμούς» αποπροσανατολισμού και παθητικότητας. Κάτω απ' αυτά τα δεδομένα η άθληση μπορεί να προσφέρει δημιουργική και υγιή διέξοδο σε κάθε ηλικία, να διαμορφώσει θετικούς χαρακτήρες, να κοινωνικοποιήσει όλους εμάς με ιδανικά.

Το σημαντικό αυτό ρόλο δεν μπορούν σήμερα να τον παίξουν οι Σύλλογοι οι οποίοι ενδιαφέρονται για την εξέλιξη του αθλητή με βάση τη νίκη (κέρδος) γιατί ακόμα απευθύνονται σε περιορισμένο αριθμό ανθρώπων με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, δυνατότητες και βλέψεις.

Ο αθλητισμός σήμερα από όποια οπτική γωνιά τον αντικρίσουμε καταλήγουμε αβίαστα στο συμπέρασμα ότι αποτελεί μια σημαντική κοινωνική δραστηριότητα που μπορεί κάτω από κάποιες προϋποθέσεις και συνθήκες να βοηθήσει στη συντήρηση και βελτίωση της υγείας του ατόμου. Είναι δραστηριότητα που μπορεί να αξιοποιηθεί στην ψυχαγωγία και την σωστή διαπαιδαγώγηση.

Στην εποχή μας του λιγοστού μέχρι και ανύπαρκτου ελεύθερου χρόνου, του υπέρτατου κυνηγητού, της απόλυτης επαγγελματικής αποκατάστασης και ανέλιξης, του ανεξέλεγκτου και υπέρμετρου καταναλωτισμού, της υποκουλτούρας και της παθητικής παρακολούθησης των κονσερβοποιημένων σαπουνόπερων και των τηλεοπτικών προγραμμάτων των Μ.Μ.Ε. πηγάζει και η μεγάλη αναγκαιότητα της ανάπτυξης νέων υπαλλακτικών προτάσεων ενασχόλησης και ψυχαγωγίας.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να μελετήσει σοβαρά και σε βάθος αυτό το σημαντικό κεφάλαιο γιατί ας μην ξεχνάμε ο μαζικός αθλητισμός και γενικά η άθληση είναι τομείς που εμπίπτουν στις δραστηριότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ιδιαίτερα των Δήμων. Γι' αυτό και στόχος πρέπει να είναι η ανάπτυξη μιας μακρόχρονης και πολυεπίπεδης δράσης με απώτερο στόχο να δώσει κίνητρα και προϋποθέσεις συμμετοχής των δημοτών σε διάφορα προγράμματα αθλητικού περιεχομένου, ούτως ώστε όσο το δυνατό πιο πολλοί δημότες να ασχολούνται καθημερινά με τον αθλητισμό.

Ο Δήμος θα πρέπει να καταστήσει στην πράξη και όχι στην θεωρία την ανάγκη για την δια βίου άσκηση και άθληση. Για να επιτευχθεί αυτό το σχέδιο πρέπει πρώτα να επιτευχθούν κάποιες σημαντικές αποφάσεις για να υπάρξει ένας σωστός προγραμματισμός και μια κατάλληλη υποδομή.

- Δημιουργία μικρών αθλητικών χώρων στις συνοικίες

Ο Δήμος θα πρέπει να επεξεργαστεί όλες τις προϋποθέσεις για την κατασκευή μικρών γηπέδων και χώρων στις συνοικίες και στους

προσφυγικούς συνοικισμούς που να μπορούν να δίνουν τη δυνατότητα άθλησης των κατοίκων στον τόπο της διαμονής τους χωρίς να χρειάζεται όπως σήμερα να μεταβαίνουν σε περιοχές άλλες και για να αθληθούν.

- Συνεργασία και στήριξη του σχολικού αθλητισμού

Ο Δήμος θα πρέπει επίσης να μελετήσει σοβαρά τρόπους ενίσχυσης του θεσμού του σχολικού αθλητισμού. Σε συνεργασία με το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας και τα σχολεία, να μπορούν να διοργανωθούν διάφορα προγράμματα συζητήσεις – αναλύσεις – εκδηλώσεις που να προάγουν τα πραγματικά και αθάνατα ιδανικά του αθλητισμού – ολυμπισμού, την ανάγκη της εμπέδωσης της αθλητοπρέπειας και του αγώνα κατά της βίας και της άκρατης και καταστροφικής εμπορευματοποίησης του αθλητισμού σε όλα τα επίπεδα.

- Εξεύρεση πόρων για την κάλυψη αυτής της εναλλακτικής πρότασης

Στην θεωρία τα πράγματα μπορεί να φαντάζουν ότι μπορούν εύκολα ή δύσκολα να πραγματοποιηθούν και να προχωρήσουν στην πράξη όμως χρειάζονται πολλά να γίνουν. Κυρίως να εξευρεθούν τα οικονομικά μέσα, από την Κυβέρνηση, το Υπουργείο Παιδείας, τον ΚΟΑ και τον Οργανισμό Νεολαίας οι οποίοι θα μπορούσαν να βοηθήσουν οικονομικά αυτή την προσπάθεια.

- Εμπειρίες από άλλους Δήμους του εξωτερικού

Θα ήταν σωστό αν λαμβανόταν σοβαρά υπόψη και οι εμπειρίες άλλων Δήμων του εξωτερικού και της Ελλάδας. Έτσι ο Δήμος Στροβόλου θα μπορούσε βάσει των εμπειριών αυτών είτε αυτές είναι θετικές είτε αρνητικές να βάλει τις στέρεες βάσεις για ανάπτυξη προγραμμάτων.

- Ο Δήμος Στροβόλου θα πρέπει να βάλει τις βάσεις για μια νέα αθλητική πολιτική

Ο Δήμος θα πρέπει να σταθμίσει τις ανάγκες του και να εκπονήσει μια μακροπρόθεσμη πολιτική όσον αφορά το Μαζικό Αθλητισμό που να είναι σε αντιπαράθεση με τον εμπορευματοποιημένο αθλητισμό. Να μπορεί να δίνει διέξοδο και τρόπους ενός αποφασιστικού κτυπήματος της ναρκοκουλτούρας, να αντιμετωπίζει και να καταπολεμά τη βία που μαστίζει τον αθλητισμό.

8.2. Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο

Σήμερα ο Δήμος Στροβόλου διαθέτει ένα Αθλητικό Κέντρο. Βρίσκεται παρά το Πάρκο Αγίου Δημητρίου στην οδό Κορυτσάς (μεταξύ Μακάρειου Νοσοκομείου και Αγγλικής Σχολής).

Το Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο Στροβόλου λειτούργησε το 1991.

Διαθέτει:

- γήπεδο ποδοσφαίρου
- στίβο για κλασσικό αθλητισμό
- γήπεδο καλαθόσφαιρας
- γήπεδο πετόσφαιρας και
- τέσσερα γήπεδα αντισφαίρισης

Στο χώρο του κέντρου το οποίο έχει ηλεκτροφωτιστεί κατάλληλα έχουν ανεγερθεί υποστατικά που κάνουν πιο εύρυθμη τη λειτουργία του. Αυτά είναι το κυλικείο, το δωμάτιο διοίκησης, τα αποχωρητήρια κ.α. Λειτουργεί με βάση Κανονισμούς που έχει εγκρίνει το Δημοτικό Συμβούλιο, καθημερινά υπό την επίβλεψη δύο φροντιστών από τις 9.00 πμ μέχρι τις 9.00 μμ εκτός από τα πρωινά της Τρίτης και της Πέμπτης.

Το υπαλληλικό προσωπικό του αθλητικού κέντρου είναι 2 άτομα, ένας φροντιστής του χώρου και ένας βοηθός.

Η δαπάνη για την ανέγερση των πιο πάνω εγκαταστάσεων ανήλθε στο ποσό των 210.000,00€ περίπου 350.000€. Μέρος του ποσού καταβλήθηκε από τον ΚΟΑ ως επιχορήγηση.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο στίβος είναι ελεύθερος για χρήση από το κοινό χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε δικαιώματος.

Τα έσοδα του Δημοτικού Αθλητικού Κέντρου είναι κυρίως:

- ❖ Από τις διάφορες εταιρίες οι οποίες διαφημίζονται στον περιφραγμένο χώρο του γηπέδου
- ❖ Από ομάδες ή και μεμονωμένα άτομα οι οποίοι ενοικιάζουν τα γήπεδα καλαθόσφαιρας, ποδοσφαίρου και αντισφαίρισης για σκοπούς άσκησης και ψυχαγωγίας. Οι χρεώσεις είναι ανάλογα με τις ώρες π.χ αν είναι πρωινές ώρες ή βραδινές όπου χρειάζεται να ανοίγονται οι προβολείς του γηπέδου
- ❖ Από διάφορες αθλητικές δραστηριότητες/ εκδηλώσεις

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις παρέχονται στα φιλανθρωπικά ιδρύματα δωρεάν καθώς και στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού ο οποίος παρέχει το πρόγραμμα ΑγΟ.

Τα έξοδα του αθλητικού κέντρου είναι:

- ❖ Οι μισθοί των δυο υπαλλήλων
- ❖ Το ηλεκτρικό ρεύμα
- ❖ Η υδροδότηση
- ❖ Η αγορά του αθλητικού εξοπλισμού π.χ σκυτάλες, μπάλες, φιλέ κτλ

Ακόμη τις εγκαταστάσεις του Αθλητικού Κέντρου χρησιμοποιούν κατά καιρούς και ορισμένα δημόσια εκπαιδευτήρια που στερούνται αθλητικών χώρων.

Σκοπός:

Βασικός σκοπός της δημιουργίας του Αθλητικού Κέντρου είναι η προσφορά των κατάλληλων ευκαιριών και διευκολύνσεων για την προαγωγή υγιούς κοινωνικής ζωής μέσω της καλλιέργειας των αθλητικών και κοινωνικοπολιτικών ενδιαφερόντων κατά προτεραιότητα των δημοτών Στροβόλου και κατ' επέκταση των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας.

Επιμέρους στόχοι του Αθλητικού Κέντρου είναι:

- η συμμετοχή και ψυχαγωγία των δημοτών σε διάφορες εκδηλώσεις αθλητικού, πολιτιστικού και κοινωνικού περιεχομένου,
- η παροχή ευκαιριών προετοιμασίας αθλητικών φορέων και ατόμων για βελτίωση και συμμετοχή σε διάφορες αθλητικές εκδηλώσεις,
- η δημιουργία των απαιτούμενων προϋποθέσεων και ευκαιριών για ανάπτυξη κοινωνικής συναναστροφής και συνεργασίας μεταξύ των ατόμων όλων των κοινωνικών στρωμάτων του Δήμου, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους.

8.2.1 Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προγράμματος Μαζικής Άθλησης στο Δήμο Στροβόλου

Ο Δήμος Στροβόλου με βάσει τις υπάρχουσες αθλητικές εγκαταστάσεις και αθλητικούς χώρους θα πρέπει να δώσει τις βάσεις για σχεδιασμό και ανάπτυξη προγράμματος μαζικής άθλησης. Ο σχεδιασμός θα περιλαμβάνει εισηγήσεις για αθλητικές εγκαταστάσεις και χώρους, τα οποία θα μπορούν να αναπτυχθούν στο άμεσο μέλλον για αθλητική δραστηριότητα η οποία θα έχει απήχηση στο Κυπριακό κοινό.

Από ένα επιστημονικό συμπόσιο που πραγματοποιήθηκε δόθηκαν συνοπτικά γνώσεις της ιατρικής επιστήμης για το ρόλο της μη άσκησης στην ανάπτυξη των ασθενειών και την επίδραση που έχει η άσκηση στη βελτίωση της υγείας του ατόμου.

Συνοπτικά μερικά συμπεράσματα καταλήγουν:

- η καθημερινή άσκηση μειώνει τον κίνδυνο ανάπτυξης καρδιοαναπνευστικών και μεταβολικών παθήσεων
- υπάρχει περίπου διπλάσιος κίνδυνος για στεφανιαία καρδιακή πάθηση όταν τα λιγότερο ενεργητικά άτομα συγκρίνονται με την πιο ενεργητική τους περίοδο
- η άσκηση έχει την πιθανότητα να αναβάλει ή να αποτρέψει πιθανές μυοσκελετικές αδυναμίες
- η μείωση των κινητικών ικανοτήτων δεν προέρχεται λόγω μόνο του γήρατος αλλά της μη επαρκούς άσκησης.
- η άσκηση έχει θετική επίδραση στη μέτρια κατάθλιψη

Στην Κύπρο, σύμφωνα με το Υπουργείο Υγείας η μεγαλύτερη αιτία θανάτου είναι οι καρδιακές παθήσεις.

Ο Δήμος προσφέροντας ευκαιρίες για συμμετοχή στην άσκηση προσθέτει ποιότητα στη ζωή και υγεία των πολιτών του και κατ' επέκταση στην ευημερία και οικονομία της χώρας.

Σκοποί και στόχοι από την Ανάπτυξη Προγράμματος Μαζικής Άθλησης

Βασικός σκοπός της ανάπτυξης προγράμματος μαζικής άθλησης είναι η δημιουργία συνθηκών και ευκαιριών για την βελτίωση της φυσικής κατάστασης και την προαγωγή υγιούς κοινωνικής ζωής των πολιτών του Στροβόλου, μέσω της παροχής κατάλληλου αθλητικού εξοπλισμού εγκαταστάσεων και λειτουργίας αθλητικών προγραμμάτων.

Μέσα στα πλαίσια αυτά ο σχεδιασμός μαζικής άθλησης στοχεύει στο:

1. να προσφέρει μοναδικές ευκαιρίες ψυχαγωγίας και άθλησης
2. να προσφέρει ίσες ευκαιρίες άθλησης σε όλους τους πολίτες
3. να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αναβάθμιση του Στροβόλου, καθώς και του τρόπου ζωής των πολιτών του.

8.3. Ανάπτυξη Σχεδιασμού

Η ανάπτυξη του αθλητικού σχεδιασμού στο Δήμο Στροβόλου θα πρέπει να απορρέει μέσα από τους στόχους που έχει θέσει.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των στόχων αυτών και κατ' επέκταση την λειτουργία των αθλητικών προγραμμάτων είναι:

- οργάνωση και ανάπτυξη αθλητικών προγραμμάτων
- οικονομικοί πόροι
- αθλητικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός
- αξιολόγηση και επιλογή του υπαλληλικού προσωπικού
- προβολή και διαφήμιση του προγράμματος
- πρόβλεψη της συνέχειας και της εξέλιξης του προγράμματος

8.3.1. Οργάνωση και ανάπτυξη αθλητικών προγραμμάτων:

Ο σχεδιασμός και η οργάνωση των αθλητικών προγραμμάτων βασίζεται σε συγκεκριμένους στόχους που έχει θέσει ένας οργανισμός και μπορεί να καθοδηγηθεί μέσα από δύο άξονες:

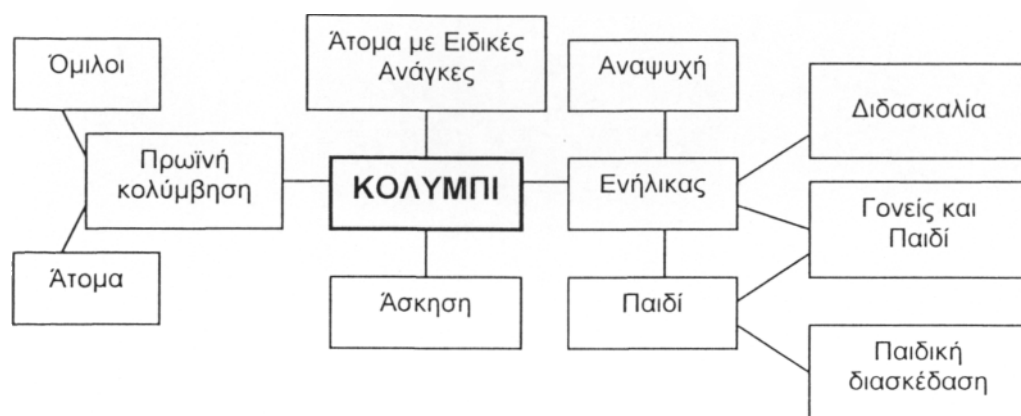
- καθοδήγηση με βάση το αθλητικό "προϊόν" (άθλημα)
- καθοδήγηση με βάση τον "πελάτη" (αθλούμενο)

Καθοδήγηση με βάση το αθλητικό "προϊόν" (άθλημα):

Στην περίπτωση αυτή το άθλημα το οποίο προσφέρεται μπορεί να σχεδιαστεί και να αναπτυχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να προσφέρει ποικιλία αθλητικών προγραμμάτων με συγκεκριμένους στόχους σύμφωνα πάντα με τις ανάγκες του κοινού.

Για παράδειγμα εάν το αθλητικό προϊόν είναι το κολύμπι, αυτό μπορεί να αναπτυχθεί και να προσφέρει προγράμματα όπως φαίνεται πιο κάτω. (βλ. σχ. 2)

(Σχεδιάγραμμα 2)

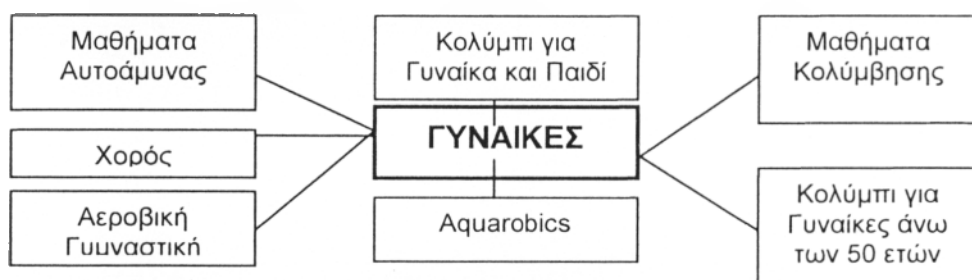

Καθοδήγηση με βάση τον πελάτη (αθλούμενο):

Στην περίπτωση αυτή ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη αθλητικών προγραμμάτων βασίζεται στο ταίριασμα των αναγκών του πελάτη με τα “προϊόντα” που μπορεί να προσφέρει ο οργανισμός σύμφωνα με τις εγκαταστάσεις που διαθέτει.

Για παράδειγμα εάν ο πελάτης είναι οι γυναίκες και διατίθεται πισίνα, αίθουσα χορού και αίθουσα γυμναστικής τότε προσφέρονται προγράμματα όπως φαίνεται στο πιο κάτω. (βλ. σχ. 3)

(Σχεδιάγραμμα 3)

Ο σχεδιασμός των προγραμμάτων που μπορούν να αναπτυχθούν στον Δήμο Στροβόλου θα καθοδηγηθεί με βάση τον δεύτερο άξονα δηλ. με βάση τον πελάτη (αθλούμενο).

8.3.2. Οικονομικοί πόροι:

Η εφαρμογή οποιουδήποτε αθλητικού προγράμματος εξαρτάται κατά κύριο λόγο από τα κόστη της λειτουργίας του.

Για τον υπολογισμό του συνολικού κόστους ενός αθλητικού προγράμματος λαμβάνονται υπόψη τα πιο κάτω:

- το κόστος εργοδότησης γυμναστή/ προπονητή
- το κόστος εγκατάστασης – χώρου, φωτισμού και θέρμανσης
- το κόστος του εξοπλισμού – αθλητικού υλικού
- το κόστος προώθησης και διαφήμισης του προγράμματος
- το κόστος εφαρμογής και διαχείρισης – οργάνωσης
- οποιαδήποτε άλλα επιπρόσθετα κόστη π.χ καθαριότητα, ασφάλεια κλπ.

Το επίπεδο του κόστους που θα προκύψει εξαρτάται από ένα αριθμό άλλων παραγόντων όπως:

- τη διάρκεια του αθλητικού προγράμματος, ανά μάθημα (π.χ 1 ή 1:30 ώρες) και τον αριθμό των συνολικών μαθημάτων (π.χ 10 ή 12 μήνες)
- τις απαιτήσεις μιας δραστηριότητας (π.χ μέγιστος αριθμός αθλούμενων ανά προπονητή, αριθμός αθλούμενων σε σχέση με το χώρο που διατίθεται)
- για το κόστος του προπονητή λαμβάνονται υπόψη παράγοντες όπως κατά πόσο ο προπονητής είναι αυτοεργοδοτούμενος ή μέρος του υπαλληλικού προσωπικού του οργανισμού, το επίπεδο του προπονητή κλπ.

Μόλις ο οργανισμός καθορίσει το κόστος λειτουργίας ενός προγράμματος τότε θα πρέπει να υπολογίσει κατά πόσο θα χρεώσει τον πελάτη και τι ποσό θα είναι αυτό. Η απόφαση αυτή βασίζεται στην πολιτική που έχει θέσει ο οργανισμός για τη λειτουργία τέτοιων προγραμμάτων. Σε γενικές γραμμές ένας οργανισμός έχει τρεις επιλογές:

- I. Το πρόγραμμα να λειτουργήσει προς όφελος μιας συγκεκριμένης ομάδας ατόμων, με το κόστος να καλύπτεται από τον οργανισμό ή ένα μεγάλο μέρος αυτού, επιτρέποντας στους πελάτες να συμμετάσχουν με χαμηλό κόστος.
- II. Το συνολικό κόστος της λειτουργίας του προγράμματος καλύπτεται από τον πελάτη, χωρίς ο οργανισμός να επωφελείται οποιουδήποτε οικονομικού κέρδους.
- III. Οι δυνάμεις της προσφοράς και της ζήτησης επιτρέπουν την προσθήκη του κέρδους στην τιμή που χρεώνεται ο πελάτης, έτσι ο οργανισμός καλύπτει τα έξοδα του και επωφελείται οικονομικού κέρδους.

Πέρα από την πολιτική που έχει θέσει ο οργανισμός, στην απόφαση του για το ποια επιλογή από τις πιο πάνω θα ακολουθήσει θα πρέπει να λάβει υπόψη τα πιο κάτω:

- Που στοχεύει το συγκεκριμένο αθλητικό πρόγραμμα, π.χ ποια ομάδα ατόμων
- Τι δυνατότητα έχει η ομάδα αυτή να πληρώνει
- Τι θέση έχει η δραστηριότητα αυτή στην αγορά, π.χ τι μπορούν μελλοντικοί πελάτες να πληρώνουν
- Την πιθανότητα χρηματοδότησης του προγράμματος από άλλες οικονομικές πηγές, αντί της χρέωσης του πελάτη, π.χ οικονομική βοήθεια από άλλους οργανισμούς, χρηματοδότηση από εμπορικές εταιρίες.

8.3.3. Αθλητικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός:

Η καταλληλότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων – χώρων και του αθλητικού εξοπλισμού είναι δυο επίσης καθοριστικοί παράγοντες που κρίνουν την ομαλή λειτουργία ενός αθλητικού προγράμματος, και την ασφάλεια των αθλούμενων.

Η καταλληλότητα των εγκαταστάσεων – χώρου μπορεί να εξεταστεί μελετώντας μια σειρά παραγόντων, όπου ανάλογα με την κάθε περίπτωση διαφοροποιείται και ο βαθμός σημαντικότητάς τους. Αυτοί είναι:

- > Υπάρχει διαθέσιμος χώρος για τη λειτουργία του προγράμματος για την ώρα και για τη διάρκεια που θα χρειαστεί;
- > Είναι το μέγεθος που θα χρειάζεται;
  - ✓ για τον αριθμό των ανθρώπων που αναμένεται
  - ✓ για τον τύπο του αθλητικού προγράμματος που προγραμματίζεται
- > Οι οπτικοακουστικές ανάγκες για τη λειτουργία του προγράμματος είναι επαρκής;
- > Υπάρχουν υπηρεσίες καντίνας/ κυλικίου για τους πελάτες;
- > Υπάρχει ευκολία πρόσβασης των αθλούμενων στον αθλητικό χώρο;
  - ✓ ευκολία στάθμευσης αυτοκινήτου
  - ✓ δημόσια μεταφορικά μέσα – συχνότητα
- > Υπάρχει επαρκής αριθμός αποδυτηρίων και αποχωρητηρίων;
- > Υπάρχει ο ανάλογος φωτισμός, θέρμανση, ασφάλεια για τη λειτουργία του προγράμματος;

Εφόσον έχει κριθεί η καταλληλότητα του χώρου, είναι αναγκαίο να εξεταστεί κατά πόσο υπάρχει ο ανάλογος εξοπλισμός για τη λειτουργία του προγράμματος, σύμφωνα με τους αθλούμενους.

Στην Κύπρο η έλλειψη αθλητικών χώρων πρέπει να συνοδευτεί με την αλληλοκατανόηση των ενδιαφερομένων αναφορικά με τη χρήση των αθλητικών χώρων, ώστε να επιτευχθεί η συνύπαρξη των υποχρεώσεων του Αγωνιστικού Αθλητισμού με τα δικαιώματα του Μαζικού Αθλητισμού.

Η Μαζική Άθληση στη χώρα μας μπορεί να πραγματοποιηθεί σε:

- Κρατικά ή Δημοτικά Γυμναστήρια
- Σχολικούς Αθλητικούς χώρους
- Υπαίθριους μη οργανωμένους χώρους
- Παιδικές χαρές
- Ιδιωτικούς αθλητικούς χώρους εάν υπάρχουν καλές δημόσιες σχέσεις

8.3.4. Αξιολόγηση και επιλογή του υπαλληλικού προσωπικού

Κατά μεγάλο βαθμό η επιτυχία ενός προγράμματος εξαρτάται από το επίπεδο, εμπειρία και προσωπικότητα του καθηγητή φυσικής αγωγής/ γυμναστή. Γι' αυτό ο καθορισμός κριτηρίων με τον οποίο θα αξιολογηθούν οι πιθανοί γυμναστές είναι σημαντικός.

Η αξιολόγηση ενός γυμναστή μπορεί να βασιστεί στις πιο κάτω κατευθύνσεις:

- ο Καθορισμός του επιπέδου του γυμναστή για τη συγκεκριμένη αθλητική δραστηριότητα

Ο γυμναστής που διαθέτει τα επίσημα τυπικά προσόντα (έχει στην κατοχή του δίπλωμα αναγνωρισμένο από το κράτος) προσφέρει επιπλέον ωφελήματα στο πρόγραμμα όπως:

- πείθει ένα τρίτο παράγοντα (κράτος, αθλητικές αρχές) ότι είναι ικανός να προπονήσει κάποια καθορισμένα επίπεδα
- με τα προσόντα του προσφέρει την αίσθηση της ασφάλειας στους αθλούμενους, και έτσι ενισχύει την προώθηση του προγράμματος
- είναι ο πλέον κατάλληλα καταρτισμένος ειδικός, έτσι προσφέρει στο πρόγραμμα την καλύτερη δυνατή εικόνα

- ο Προπονητική εμπειρία

Η όσο το δυνατόν περισσότερη προπονητική εμπειρία σίγουρα είναι ένα επιπλέον προσόν που διασφαλίζει την επιτυχία του προγράμματος. Ο γυμναστής που διαθέτει πρόσφατη προπονητική εμπειρία θα είναι καταρτισμένος με τις τελευταίες διδακτικές προπονητικές μεθόδους.

- ο Ικανότητες που θα πρέπει να διακατέχουν έναν γυμναστή

Επιγραμματικά μερικές από τις ικανότητες που διακατέχουν έναν καλό γυμναστή συνοψίζονται πιο κάτω:

- Ευαισθησία και ικανότητα υγιούς επικοινωνίας
- Συνεργασία και εμπυχωτική ικανότητα
- Καλός ομιλητής
- Καλός ακροατής
- Ικανότητα να προσαρμόζει το εκπαιδευτικό/ προπονητικό του πρόγραμμα στις ανάγκες των αθλούμενων
- Καλή ψυχοσύνθεση/ ιδιοσυγκρασία
- Να έχει δημιουργική φαντασία
- Να παρακολουθεί τις εξελίξεις της επιστήμης του

8.3.5. Προβολή και διαφήμιση του προγράμματος

Ένα αθλητικό πρόγραμμα πρέπει να είναι καλά σχεδιασμένο, σε βάθος μελετημένο όσο αφορά τις ανάγκες της ομάδας ατόμων που θα προσφερθεί, και καλά οργανωμένο σε σχέση με τις απαραίτητες οικονομικές και άλλες ανάγκες – αλλά στο τέλος θα αποτύχει αν δεν έχει την προβολή και διαφήμιση στους ανθρώπους που στοχεύει με το σωστό τρόπο.

Η προβολή και διαφήμιση του προγράμματος είναι το μέσο πληροφόρησης των πιθανών πελατών για τον τύπο του προγράμματος που προσφέρεται.

Οι πληροφορίες που θα δοθούν μέσω του διαφημιστικού υλικού θα πρέπει να περιλαμβάνουν ξεκάθαρα, με απλότητα αλλά και φαντασία (πρωτοτυπία), ικανοποιητικές λεπτομέρειες που να επιτρέπουν στον πελάτη να αξιολογήσει την καταλληλότητα του προγράμματος. Τέτοιες πληροφορίες περιλαμβάνουν:

- Τόπο, μέρα, ώρα, κόστος
- Τίτλο που να συνοψίζει το βασικό μήνυμα του προγράμματος π.χ αερόβια γυμναστική για γυναίκες
- Διευκρίνιση του επιπέδου του προγράμματος και της εμπειρίας που χρειάζεται από τον πελάτη/ αθλούμενο για συμμετοχή
- Πληροφορίες για την ειδικευση/ εμπειρία του προπονητή
- Τον κύριο στόχο του προγράμματος π.χ απόκτηση νέων επιδεξιοτήτων, απόκτηση καλής φυσικής κατάστασης, αναψυχή, γνωριμία με φίλους κλπ.

Υπάρχουν διάφορα μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προβολή του προγράμματος, τα οποία σε κάποιους οργανισμούς μπορούν να έχουν εφαρμογή και σε κάποιους όχι. Τα κυριότερα από αυτά τα οποία μπορούν να έχουν εφαρμογή ανάλογα με την κάθε περίπτωση είναι:

- Προσωπική επικοινωνία π.χ προσωπικές επαφές του υπεύθυνου του προγράμματος ή των προπονητών με άτομα ή ομάδες ατόμων που στοχεύει το πρόγραμμα
- Διαφήμιση μέσω του τύπου, ραδιοφώνου και τηλεόρασης με άρθρα, συνεντεύξεις, διαφημιστικά φιλμάκια (σποτ)
- Δημόσιες σχέσεις με προσχεδιασμένη προσπάθεια που να διατηρεί την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ του οργανισμού και του κοινού, μέσω διαλέξεων – ομιλιών – ανακοινώσεων σε χώρους εργασίας, δημοτικά σχολεία κλπ
- Αφίσες και ανακοινώσεις
- Ταχυδρομική επικοινωνία αποστέλλοντας διαφημιστικό υλικό
- Εκθέσεις με πρακτική εφαρμογή μέρους του προγράμματος

Τέλος σημαντικό είναι να επισημανθεί ότι ο τρόπος προβολής και διαφήμισης των αθλητικών προγραμμάτων θα είναι επιτυχείς μόνο όταν δοθεί στους κατάλληλους ανθρώπους και χώρους και σε ικανοποιητικό χρόνο.

8.3.6. Πρόβλεψη της συνέχειας και εξέλιξης του Προγράμματος

Κάθε πρόγραμμα οφείλει να προβλέπει διαχρονικά συγκεκριμένους σταθμούς εξέλιξης και να ανιχνεύει τα πιθανά προβλήματα και τους τρόπους αντιμετώπισής τους.

Κλειδί της περαιτέρω ανάπτυξης και βελτίωσης του προγράμματος είναι η αξιολόγηση του βαθμού επιτυχίας του. Η αξιολόγηση μπορεί να πραγματοποιηθεί με διάφορους τρόπους σε τακτά χρονικά διαστήματα. Αυτό γιατί μερικές πτυχές του προγράμματος μπορεί να χρειάζονται βελτίωση ενώ το πρόγραμμα βρίσκεται σε λειτουργία (π.χ αγορά περισσότερου αθλητικού υλικού).

Η αξιολόγηση του προγράμματος μπορεί να περιλαμβάνει:

- ο Αξιολόγηση του πελάτη/ αθλούμενου

Είναι σημαντικό να βεβαιώνεται ότι ο αθλούμενος που συμμετέχει στο πρόγραμμα έχει την ευκαιρία να εκφράσει την άποψη του για τις υπηρεσίες που του προσφέρονται. Η αξιολόγηση πρέπει να είναι δομημένη έτσι ώστε η συλλογή των πληροφοριών να μπορεί να επεξεργαστεί για περαιτέρω σχεδιασμό και εφαρμογή. Ο καλύτερος τρόπος συλλογής των πληροφοριών αυτών είναι το ερωτηματολόγιο το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει ερωτήσεις που να ζητούν τις απόψεις των αθλουμένων για:

- ✓ Την αξία των χρημάτων σε σχέση με το πρόγραμμα που προσφέρεται
- ✓ Τα επίπεδα των αθλητικών εγκαταστάσεων/ χώρων συμπεριλαμβανομένου τα αποδυτήρια, αθλητικό εξοπλισμό κλπ
- ✓ Απόψεις για την ποιότητα του προπονητή
- ✓ Απόψεις για την ποιότητα άλλου υπαλληλικού προσωπικού εάν υπάρχει
- ✓ Το βαθμό που το πρόγραμμα ικανοποιεί τις προσδοκίες των αθλουμένων π.χ αν η πληροφόρηση που είχε δοθεί αρχικά περιέγραφε με ακρίβια την πραγματικότητα
- ✓ Πως ενημερώθηκαν για το πρόγραμμα

- ο Αξιολόγηση από το υπαλληλικό προσωπικό

Η αξιολόγηση από το προσωπικό είναι εξίσου σημαντική για την επιτυχία του προγράμματος και μπορεί να περιλαμβάνει στοιχεία όπως:

- ✓ Κατά πόσο οι αθλούμενοι εξέφρασαν οποιεσδήποτε απόψεις σχετικά με το πρόγραμμα
- ✓ Κατά πόσο το πρόγραμμα προσέλκυσε την ομάδα των ατόμων που στόχευε
- ✓ Τι μέτρα μπορούν να παρθούν για τη βελτίωση κάποιων πτυχών του προγράμματος

ο Οικονομική αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των οικονομικών δεδομένων του προγράμματος θα επιτρέψει στον οργανισμό να καθορίσει τα πραγματικά έξοδα/ έσοδα έναντι των προϋπολογιζόμενων. Η οικονομική αξιολόγηση θα πρέπει να δίνει απάντηση σε ερωτήματα όπως:

- ✓ Κατά πόσο η οικονομική πολιτική που ακολουθήθηκε ήταν λειτουργική
- ✓ Εάν τα πραγματικά κόστη διαφέρουν από αυτά που είχαν αρχικά προϋπολογιστεί, τότε να ερευνηθεί για το που οφείλεται η διαφορά αυτή.

8.4. Οργάνωση και ανάπτυξη προγράμματος Μαζικής Αθλησης

Η λειτουργία των αθλητικών προγραμμάτων για να ικανοποιεί τις ανάγκες του κοινού στο άμεσο μέλλον θα πρέπει να στοχεύει σε συγκεκριμένες ομάδες ατόμων οι οποίες μπορεί να είναι:

- Αθλητισμός και Παιδί
- Αθλητισμός και Γυναίκα
- Αθλητισμός και Άνδρας
- Αθλητισμός και Τρίτη Ηλικία (άνω των 50 ετών)
- Αθλητισμός για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες

Για κάθε ομάδα ατόμων μπορεί να λειτουργήσει ένα μεγάλο εύρος προγραμμάτων. Συγκεκριμένα, στο άμεσο μέλλον, για την κάθε ομάδα ατόμων θα μπορούσαν να λειτουργήσουν:

Αθλητισμός και Παιδί

Η λειτουργία των προγραμμάτων για το παιδί θα μπορούσε να λάβει υπόψη και να διαχωριστεί με βάση την ηλικία του παιδιού. Σε νηπιακή και σε παιδική. Αναλυτικά:

Νηπιακή ηλικία:

Τα βασικότερα χαρακτηριστικά της ηλικίας αυτής είναι:

1. ο ελαττωμένος συντονισμός και η ισορροπία του, που για μη ασκούμενα παιδιά συνεχίζεται και στην περίοδο της σχολικής ηλικίας.
2. οι κινήσεις γίνονται χωρίς σιγουριά και δεν μπορούν να ελεγχθούν, λόγω της νευρομυϊκής συνεργασίας που προχωρά αργά και βελτιώνεται με την άσκηση.
3. ο ρυθμός και η τελειότητα στην κίνηση ωριμάζουν με την κινητική αγωγή, με την πάροδο της ηλικίας.
4. η ζωηρή κινητικότητα εκδηλώνεται στο παιχνίδι.

Στη χώρα μας η άσκηση του σώματος σε αυτή την ηλικία είναι σχεδόν ανύπαρκτη, παρόλο που τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα υποστηρίζουν ότι η κίνηση στη ζωή του νηπίου επηρεάζει την αυτοπεποίθηση και γενικά τη συγκρότηση της προσωπικότητας του.

Για την ηλικία αυτή θα μπορούσαν να λειτουργήσουν:

1. προγράμματα ενημέρωσης των γονέων σε μορφή διαλέξεων ή σεμιναρίων.
2. πρόσληψη καθηγητή Φυσικής Αγωγής και η είσοδος του σε νηπιαγωγία της περιοχής του Στροβόλου.
3. γυμναστική σε παιδιά νηπιαγωγίου από καθηγητή Φυσικής Αγωγής σε χώρο του Δήμου.

Για τη γυμναστική στη νηπιακή ηλικία δε χρειάζεται εξειδικευμένος αθλητικός εξοπλισμός και μπορεί να λειτουργήσει σε απλή μορφή με στρώματα, μπάλες, τροχούς και κασετόφωνο.

Παιδική ηλικία:

Η καλλιέργεια του αθλητισμού στην παιδική ηλικία προσβλέπει στην υγιή σωματική ανάπτυξη του παιδιού καθώς και στην ανάπτυξη της αυτοέκφρασης, ψυχαγωγίας και κοινωνικοποίησης του.

Στην ηλικία αυτή (6-12 ετών) η αθλητική δραστηριότητα/ γυμναστική μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα από μουσικοχορευτική κίνηση, ορθοσωμικές ασκήσεις, παιχνίδια και ασκήσεις για βελτίωση φυσικών ικανοτήτων (π.χ άλμα, δύναμη, ευλυγισία, αντοχή, ταχύτητα), συναγωνιστικά παιχνίδια και αθλήματα, συζητήσεις για θέματα υγείας και αθλητισμού.

Για την ηλικία αυτή θα μπορούσαν να λειτουργήσουν γενικά και εξειδικευμένα αθλητικά προγράμματα:

Γενικά προγράμματα

Καθηγητές Φυσικής Αγωγής διδάσκουν με βάση κάποιο προγραμματισμό μέρος των πιο κάτω αθλημάτων, σε συνδυασμό με άλλα παιχνίδια και μουσικοχορευτική κίνηση.

π.χ Σεπτ., Οκτ., Νοεμ.: χειροσφαίριση, ποδόσφαιρο, μουσικοχορευτική κίνηση
Δεκ., Ιαν., Φεβ.: καλαθόσφαιρα, πετόσφαιρα, κλασσικός αθλητισμός
Μαρ., Απρ., Μαΐο : κλασσικός αθλητισμός, τέννις

Εξειδικευμένα προγράμματα

Καθηγητές Φυσικής Αγωγής θα μπορούσαν να διδάσκουν ολόχρονα ένα μόνο άθλημα όπως:

- καλαθόσφαιρα
- χειροσφαίριση
- ποδόσφαιρο
- κλασσικό αθλητισμό
- τζούντο
- πετόσφαιρα

- ποδηλασία
- τέννις

Με τα εξειδικευμένα προγράμματα μπορεί να βοηθηθεί και ο Σωματειακός Αθλητισμός με ενίσχυση των προγραμμάτων ανάπτυξης που λειτουργεί.

Επίσης μπορεί ο Δήμος να ενθαρρύνει και τη δημιουργία νέων σωματείων στην περιοχή του.

Τα αθλητικά αυτά προγράμματα μπορούν να λειτουργήσουν είτε στο αθλητικό κέντρο του Δήμου Στροβόλου, είτε στις αυλές των δημοτικών σχολείων.

Απαραίτητα στοιχεία για την αποτελεσματική λειτουργία τους είναι:

- ο καθηγητής Φυσικής Αγωγής.
- το ανάλογο αθλητικό υλικό, σύμφωνα με την αθλητική δραστηριότητα που καλλιεργείται.

Καταλληλότερες ώρες λειτουργίας τέτοιων προγραμμάτων είναι οι απογευματινές, παρόλο που η αξιοποίηση του καθηγητή Φυσικής Αγωγής μπορεί να γίνει και τα πρωινά με την είσοδο του στα δημοτικά σχολεία του Δήμου Στροβόλου, προς ενίσχυση και βοήθεια στο έργο του δασκάλου, φυσικά πάντα με την άδεια του Υπουργείου Παιδείας.

Αθλητικά προγράμματα σε αυτή την ηλικία θα μπορούσαν να λειτουργήσουν και την καλοκαιρινή περίοδο, σε μορφή καλοκαιρινού σχολείου.

Αθλητισμός και Μέση Ηλικία

Τα αθλητικά προγράμματα στη Μέση Ηλικία σκοπό έχουν:

1. Να συμβάλουν στην ανάκαμψη του επερχόμενου γήρατος με την:
  - Βελτίωση της φυσικής κατάστασης του ατόμου
  - Την ψυχολογική τόνωση και πνευματική δραστηριοποίηση
  - Την κοινωνική επαφή
2. Να αναβαθμίσουν τις δυνατότητες του αθλούμενου για θετική αντιμετώπιση των επαγγελματικών και κοινωνικών υποχρεώσεων του με την:
  - Αναζωογόνηση του για αντιμετώπιση της καθημερινότητας
  - Τη σωματική επάρκεια του για πλήρη δυνατότητα προσφοράς στο επαγγελματικό και κοινωνικό περιβάλλον
  - Την παροχή γνώσεων σε θέματα φυσικής αγωγής και υγείας
3. Δημιουργία συνθηκών αυτογύμνασης
4. Συμβολή στην παραγωγικότητα και την οικονομία του κράτους με την άνοδο της βιολογικής στάθμης των πολιτών

Ο προγραμματισμός της Μέσης Ηλικίας μπορεί να διαχωριστεί ανάλογα με το φύλο (άνδρες – γυναίκες) και την ηλικία.

Οι διάφορες μορφές άσκησης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι:

- > Αθλοπαιδιές με την απλούστευση κανόνων
- > Τζόγκινγκ
- > Γυμναστική και κινητικά παιχνίδια
- > Κολύμπι
- > Χορός
- > Περίπατος
- > Αεροβική γυμναστική (αερόμπικ)
- > Βάρη

Τα προγράμματα αυτά θα μπορούσαν να λειτουργήσουν στο αθλητικό κέντρο του Δήμου Στροβόλου, σε αίθουσες δημοτικών σχολείων, ή σε ανερχόμενο γυμναστήριο.

Αθλητισμός και Τρίτη Ηλικία

Η λειτουργία αθλητικών προγραμμάτων στην Τρίτη Ηλικία στόχο έχει:

1. Να διατηρήσει την κινητική και σωματική επάρκεια στο μέτρο του δυνατού
2. Να επιβραδύνει το γήρας και να συμβάλει στην αποκατάσταση διάφορων γεροντικών παθήσεων
3. Να επιτύχει ψυχολογική ισορροπία και προσαρμογή μέσω συναισθηματικής τόνωσης με τη δημιουργία καινούργιων επαφών και σχέσεων, καθώς και καινούργιων ενδιαφερόντων και στόχων
4. Να προωθήσει τη γνώση με πληροφόρηση σε θέματα υγείας, διατροφής και κινητικής συμπεριφοράς της ηλικίας τους.

Οι δραστηριότητες που θα μπορούσαν να αναπτυχθούν στο Δήμο σε αυτή την ηλικία περιλαμβάνουν:

- > Βάδην ή τζόγκινγκ ανάλογα με την ηλικία
- > Περίπατοι και οργανωμένες εκδρομές
- > Παιχνίδια που αφορούν την βελτίωση της αισθητικο – κινητικής ικανότητας

Οι δραστηριότητες αυτές μπορούν να καλλιεργηθούν είτε με την καθοδήγηση του καθηγητή Φυσικής Αγωγής είτε του φυσικοθεραπευτή.

8.5. Πρακτική εφαρμογή

Πέραν πάσης αμφιβολίας, η προώθηση του μαζικού αθλητισμού, θα πρέπει να αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα κάθε σύγχρονης δημοτικής αρχής.

Είναι ένας θεσμός που ταυτίζει πολιτισμό, αθλητισμό, εκπαίδευση και ψυχαγωγία. Άλλωστε η άσκηση με την συστηματική καθοδήγηση αποτελεί μια ουσιαστική κοινωνική επένδυση. Βελτιώνει την ποιότητα ζωής του ανθρώπου, ενώ συμβάλλει και στην πρόληψη εκφυλιστικών τάσεων, στην ανάπτυξη

διαπροσωπικών σχέσεων και σε μια καλύτερη σχέση ανθρώπου και φυσικού περιβάλλοντος.

Ο μαζικός αθλητισμός φυσικά δεν παράγει πρωταθλητές. Προσφέρει όμως πολλά στην κατεύθυνση της σωστής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου ειδικά εμάς τους νέους. Παράλληλα, μέσω του μαζικού αθλητισμού αναδεικνύεται και η άλλη όψη του αθλητισμού, που είναι η άθληση για όλους χωρίς συναγωνιστική μορφή και η καλλιέργεια αθλητικού χαρακτήρα και αθλητικής συνείδησης.

Ο Δήμος Στροβόλου βάσει των στόχων του λειτούργησε Αθλητικό Σχεδιασμό Μαζικής Άθλησης σε δοκιμαστικό στάδιο με προοπτικές ανάπτυξης για τα επόμενα χρόνια. Χαρακτηριστικό πρόγραμμα μαζικής άθλησης αποτελεί η αντισφαίριση. Το πρόγραμμα αυτό λειτουργεί σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού. Ο Δήμος παραχωρεί τα γήπεδα αντισφαίρισης και ο ΚΟΑ τους εκπαιδευτές οι οποίοι είναι πτυχιούχοι της Γυμναστικής Ακαδημίας.

Το άθλημα της αντισφαίρισης έχει αγκαλιαστεί σήμερα από ευρύτερες ομάδες δημοτών, ιδιαίτερα νέων παιδιών. Το πρόγραμμα λειτούργησε το 1999 και αρχικά ενεργοποίησε γύρω στα 600-900 άτομα.

Ο Δήμος προσέλαβε έναν υπεύθυνο λειτουργό/ συντονιστή του σχεδιασμού και τέσσερις καθηγητές Φυσικής Αγωγής.

Ο λειτουργός του σχεδιασμού είναι υπεύθυνος για:

- Την οργάνωση καθορισμένων αθλητικών προγραμμάτων με συγκεκριμένους στόχους
- Την προβολή του προγράμματος
- Την καθοδήγηση και αξιολόγηση των καθηγητών Φυσικής Αγωγής
- Την οικονομική διαχείριση του προγράμματος
- Την αξιολόγηση του προγράμματος
- Οτιδήποτε αφορά την ομαλή λειτουργία του Σχεδιασμού

Ο καθηγητής Φυσικής Αγωγής είναι υπεύθυνος για:

- Την εφαρμογή και ανάπτυξη του προγράμματος στα κέντρα άθλησης
- Τη στενή συνεργασία με το λειτουργό του σχεδιασμού για την εφαρμογή και προβολή του προγράμματος
- Τη συμμετοχή στις εκδηλώσεις του προγράμματος
- Την ετοιμασία μηνιαίων και τριμηνιαίων εκθέσεων
- Οτιδήποτε αφορά την ομαλή εφαρμογή και λειτουργία του προγράμματος

Οι δύο από τους καθηγητές Φυσικής Αγωγής εργάζονται 25 ώρες την εβδομάδα και διατηρούν από 10 τμήματα ο κάθε ένας. Τις υπόλοιπες 5 ώρες της εβδομάδας τις αφιερώνουν στην οργάνωση και προβολή του προγράμματος σύμφωνα με τις οδηγίες του λειτουργού του σχεδιασμού. Οι άλλοι δύο καθηγητές Φυσικής Αγωγής εργάζονται 15 ώρες την εβδομάδα και διατηρούν από 5 τμήματα ο κάθε ένας. Τις υπόλοιπες ώρες επίσης τις αφιερώνουν στην οργάνωση και προβολή του προγράμματος.

Η οικονομική πολιτική του Δήμου Στροβόλου ήταν όπως το πρόγραμμα, να λειτουργούσε προς όφελος της κοινότητας, με ένα μεγάλο μέρος του κόστους το οποίο να το κάλυπτε ο ίδιος ο Δήμος, επιτρέποντας έτσι στους δημότες να συμμετέχαν με χαμηλότερο κόστος. Η χρέωση προς το δημότη αρχικά κυμαινόταν από 5ΛΚ μέχρι 10ΛΚ το τρίμηνο, ανάλογα με το πρόγραμμα που θα προσφερόταν.

Τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του προγράμματος το κόστος του Δήμου Στροβόλου ανήλθε σε 10,000ΛΚ το οποίο και καλύφθηκε από κρατικές και ιδιωτικές επιχορηγήσεις.

<u>Έξοδα:</u>	ΛΚ	ΛΚ
Μισθοί υπαλληλικού προσωπικού.....	14,000	
Αθλητικό υλικό/ εξοπλισμός.....	3,000	
Προβολή Προγράμματος.....	2,000	
Διάφορα.....	<u>1,000</u>	20,000
<u>Έσοδα:</u>		
Συμμετοχή μελών.....	10,000	<u>10,000</u>
<u>Κόστος:</u>		10,000

8.6. Συμπέρασμα

Προσπάθεια του Δήμου Στροβόλου μέσω του σχεδιασμού και ανάπτυξης του προγράμματος μαζικής άθλησης, είναι να ευαισθητοποιήσει τους δημότες του για τη σημασία και τα ωφελήματα της άσκησης στην υγεία του ατόμου, προσφέροντας ευκαιρίες για άθληση σε όσο το δυνατό περισσότερους πολίτες.

Για την ανάπτυξη των προγραμμάτων άθλησης στο Στρόβολο, ο Δήμος επιδίωξε:

- Να συνεργαστεί με το Υπουργείο Παιδείας, διάφορους αθλητικούς φορείς, συνδέσμους γονέων και άλλα οργανωμένα σύνολα.
- Να ενημερώσει το κοινό σε θέματα υγείας και άθλησης με την έκδοση ενημερωτικού δελτίου και να διεξάγει σεμινάρια και συμπόσια.
- Να αναβαθμίσει τις ήδη υπάρχουσες αθλητικές εγκαταστάσεις και χώρους του.
- Να δημιουργήσει και άλλους αθλητικούς χώρους και εγκαταστάσεις με προοπτική νέου είδους άθλησης όπως κολυμβητήριο.
- Να πληροφορήσει και να ενημερώσει το κοινό για τις αθλητικές εγκαταστάσεις και χώρους που υπάρχουν στο Δήμο καθώς και για τα αθλητικά προγράμματα που λειτουργούν.

Όσον αφορά τη δημιουργία νέων αθλητικών χώρων, ο Δήμος προγραμματίζει με βάση το πενταετές σχέδιο ανάπτυξης τη δημιουργία ανοικτών χώρων άθλησης. Επίσης προγραμματίζεται η δημιουργία ενός μίνι γηπέδου ποδοσφαίρου τύπου "σάλας 5x5", όπως και η τοποθέτηση στα ήδη υπάρχοντα πάρκα με στεφάνια για καλαθόσφαιρα, φιλέ για πετόσφαιρα και χειροσφαίριση κ.α.

Η σκέψη για να δημιουργηθεί κολυμβητήριο στα όρια του Δήμου προς το παρόν παραμένει απραγματοποίητη και ο λόγος επειδή δεν προσφέρεται χώρος που να είναι ιδανικός για την κατασκευή του.

Γενικά Συμπεράσματα

Ο αθλητισμός είναι, στην ευρύτερη του έννοια, μια κοινωνική λειτουργία στην οποία εμπλέκεται ο λαός και στην οποία η πολιτεία προσδίδει ξεχωριστή σημασία.

Γι' αυτό η Τοπική Αυτοδιοίκηση, καταβάλλει σοβαρή προσπάθεια, έτσι που ο ρόλος της να καταστεί ουσιαστικός και η συμβολή της, σημαντική εξύψωση και προαγωγή του αθλητισμού.

Η κύρια ενασχόληση των Δήμων της Κύπρου, πρέπει να είναι ο μαζικός αθλητισμός. Σήμερα την ευθύνη για την ανάπτυξη του προγράμματος "Αθλητισμός για Όλους" έχει ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού. Ο Δήμοι σε συνεργασία με τον ΚΟΑ, χρειάζεται να μελετήσουν σε βάθος και με ιδιαίτερη προσοχή το ενδεχόμενο της ανάληψης της ευθύνης για τη λειτουργία του προγράμματος. Ζητήματα στα οποία χρειάζεται να δοθεί ιδιαίτερη σημασία είναι η οργάνωση, η εξεύρεση των αναγκαίων χώρων και οι οικονομικές απαιτήσεις του προγράμματος.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει άμεσα με την δημιουργία προγραμμάτων άσκησης σε διάφορες πληθυσμιακές ομάδες. Είναι ίσως ο αρμόδιος φορέας που σε συνεργασία με τους κατάλληλους φορείς μπορεί να προσφέρει κίνητρα άσκησης σε όλες τις πληθυσμιακές ομάδες έτσι ώστε να δημιουργήσει συνθήκες για μια καλύτερη ποιότητα ζωής.

Μέσα από αρκετές έρευνες σχετικές με την αξιολόγηση των προγραμμάτων άσκησης και υγείας από την Τ.Α διαπιστώνονται θετικά στοιχεία τόσο για τους ίδιους τους δημότες όσο και για τον Δήμο. Συγκεκριμένα τα προγράμματα άσκησης συμβάλλουν στην βελτίωση υγείας των δημοτών, στην καλύτερη ποιότητα ζωής, δημιουργούν καλύτερη αντίληψη για τις υπηρεσίες και την προσφορά του δημοτικού οργανισμού και του δημοτικού συμβουλίου όπως επίσης και στην οικονομική πρόοδο του Δήμου αφού μέσω των προγραμμάτων αυτών οι Δήμοι μπορούν να εξασφαλίσουν επιδοτήσεις.

Η προσφορά κοινωνικών υπηρεσιών όπως είναι η αθλητική αναψυχή, η υγεία, η εκπαίδευση και άλλα, πρέπει να γίνεται πρωταρχικά από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Δεν μπορούμε να περιμένουμε τους ιδιωτικούς και εμπορικούς οργανισμούς να καλύψουν μια τόσο μεγάλη αναγκαιότητα. Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις είναι χρήσιμες και πρέπει να διαδραματίζουν το ρόλο τους. Οι δημοτικές αρχές όμως πρέπει να έχουν τον πρωταρχικό ρόλο στην προσφορά της αθλητικής αναψυχής σε όλους τους δημότες, παρέχοντας τους ευκαιρίες να μοιράζονται τα κοινά ενδιαφέροντα αθλητικής αναψυχής τους, δημοκρατικά πάντα μέσα από εμπειρίες ελεύθερου χρόνου.

Ο αθλητισμός είναι τομέας που μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του ατόμου. Η ανταλλαγή προβληματισμού πάνω σε αθλητικά θέματα θα ωφελήσει τα μέγιστα το Δήμο Στροβόλου στην καθιέρωση και ανάπτυξη της αθλητικής του πολιτικής, αλλά και τους δημότες Στροβόλου που θα απολαμβάνουν τα ωφελήματα αυτής της πολιτικής.

Ο Δήμος Στροβόλου και ιδιαίτερα η Επιτροπή Αθλητισμού και Νεολαίας χρειάζεται να καταβάλουν προσπάθειες για τη μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση των δημοτών του Στροβόλου με γνώσεις και ενδιαφέρον για τον αθλητισμό. Είναι πολύ σημαντικό θέμα η επιμόρφωση των δημοτών για το ρόλο που διαδραματίζει ο αθλητισμός στον τομέα της συντήρησης της υγείας αλλά και στη διαμόρφωση ολοκληρωμένης προσωπικότητας του ατόμου, όπως επίσης και σαν αντιστάθμισμα της έλξης προς τα ναρκωτικά και το αλκοόλ. Ο Δήμος χρειάζεται να αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση με τη διεξαγωγή σεμιναρίων, την έκδοση ενημερωτικού υλικού κ.α.

Θεωρώ ότι η υλοποίηση του επιτυχές προγράμματος μαζικής άθλησης με το παράδειγμα της αντισφαίρισης από το Δήμο Στροβόλου, δημιουργεί προοπτικές, δίνοντας το κίνητρο και για άλλους Δήμους της Κύπρου να οργανώσουν και να υλοποιήσουν προγράμματα μαζικής άθλησης.

Ας μην ξεχνάμε λοιπόν, ότι η καλή υγεία αποτελεί ένα από τα πολυτιμότερα αγαθά για τον άνθρωπο και γι' αυτό δεν πρέπει να την αφήνουμε στην τύχη. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να την διαφυλάξουμε και να την βελτιώσουμε. Η σύγχρονη ιατρική έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι για να διατηρήσουμε άριστη την υγεία μας χρειάζεται συστηματική άσκηση, καλή διατροφή και προληπτική μέριμνα για αντιμετώπιση των διαφόρων κινδύνων που απειλούν την υγεία μας όπως για παράδειγμα το κάπνισμα, τα ναρκωτικά, το αλκοόλ, το στρες κ.α.

Εμείς με τη σειρά μας, θα πρέπει να καταλάβουμε την αξία της προσφοράς που έχει η συστηματική άσκηση για τον ανθρώπινο οργανισμό, ούτως ώστε να γίνει «βίωμα και τρόπος ζωής για τον καθένα μας».

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Λεύκωμα ΚΟΑ (Ιούνιος 1986)
2. ΚΥΠΡΟΣ - Έκδοση Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών (Λευκωσία 2000)
3. Αυθίνοσ 1998
4. The book, Home Game by Ken Dryden and Roy Macgregor
5. Υλικό από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού
6. Υλικό από το Αρχείο του Δήμου Στροβόλου
7. Ιστοσελίδες:
www.strovolos.org.cy
www.sport-koa.org.cy

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ ΝΟΜΟΣ 153(Ι) ΤΟΥ 2001

Άρθρο 45

(1) Το συμβούλιον δύναται, από καιρού εις καιρόν, να διορίζει εκ των μελών του συμβουλίου ή εξ άλλων προσώπων τοιαύτας άλλας επιτροπές είτε ειδικάς είτε γενικές και συνισταμένας εκ τοιούτου αριθμού προσώπων ως το συμβούλιον ήθελε θεωρήσει προσήκοντα, δι' οιονδήποτε σκοπόν, ο οποίος κατά την γνώμην του συμβουλίου θα ετύγχανε καλύτερας ρυθμίσεως ή διαχειρίσεως διά μιας επιτροπής:

Νοείται ότι κατά τον διορισμό των τοιούτων επιτροπών θα επιλέγωνται, κατά το δυνατόν, σύμβουλοι ανήκοντες εις όλα τα αυτοτελή κόμματα, συνασπισμούς κομμάτων, συνδυασμούς ανεξαρτήτων και ανεξάρτητοι κατ' αναλογίαν, εφ' όσον τούτο είναι δυνατόν, προς την αριθμητικήν αυτών αντιπροσωπευσιν εις το συμβούλιο.

(3) Αι πράξεις και εργασίαι οιασδήποτε τοιαύτης επιτροπής υποβάλλονται εις το συμβούλιον δι' έγκρισιν.

Άρθρο 46

(1) Ο Δήμαρχος είναι η εκτελεστική αρχή του Δήμου και εκπροσωπεί τον Δήμον εις πάσας τας επισήμους σχέσεις και

γ) προεδρεύει των συνεδριάσεων του συμβουλίου, της διαχειριστικής επιτροπής ή των επιτροπών αυτού των οποίων αποτελεί μέλος ή εις τας οποίας παρευρίσκεται

δ) εκτελεί τας αποφάσεις του συμβουλίου

ε) προϊσταται όλων των υπηρεσιών του δήμου τας οποίας καθοδηγεί, κατευθύνει και ελέγχει.

Άρθρο 85

(2ιβ) Να διοργανώση, συμμετέχη εις την διοργάνωσιν ή επίβλεψιν, ενθαρρύνη ή καθ' οιονδήποτε άλλον τρόπον προωθή την πνευματική, καλλιτεχικήν, πολιτιστικήν, μορφωτικήν, αθλητικήν και οιαδήποτε άλλην παρόμοιαν δραστηριότητα ή εκδήλωσιν, συμπεριλαμβανομένης της ιδρύσεως και λειτουργίας θεάτρων, μουσείων, βιβλιοθηκών, ορχήστρας, χορωδίας, αθλητικών εγκαταστάσεων, πινακοθηκών και μουσικών αιθουσών, και επιβραβεύσεως οιασδήποτε προσώπων, σωματείων ή ιδρυμάτων διακρινομένων εις οιαδήποτε των ανωτέρω δραστηριοτήτων ή εκδηλώσεων και προωθήσεως γενικών των δημοσίων σχέσεων.

ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ 1969-1996

Άρθρο 3

Ιδρύεται οργανισμός υπό την επωνυμία «Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού», όστις αποτελεί νομικόν πρόσωπον κεκτημένον απάσας τας ιδιότητας νομικού προσώπου που διέπεται υπό του παρόντος Νόμου.

Άρθρο 4

(1) Ο οργανισμός είναι η ανωτάτη αθλητική αρχή της Δημοκρατίας και διοικείται, τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου, υπό Διοικητικού Συμβουλίου

αποτελούμενου εξ ενός Προέδρου, ενός Αντιπροέδρου και επτά ετέρων μελών διοριζομένων υπό του Υπουργικού Συμβουλίου, τηρουμένου του εδαφίου.

Άρθρο 5

(1) Σκοπός του Οργανισμού είναι η προαγωγή της εξωσχολικής σωματικής αγωγής και του εν γένει αθλητισμού της νήσου, η καλλιέργεια και ανάπτυξις του Ολυμπιακού ιδεώδους και του φιλάθλου πνεύματος παρά τώ λαώ η εντός του πλαισίου των υφισταμένων σχέσεων μετά εξωκυπριακών αρχών και οργανώσεων αθλητική προβολή της νήσου εις το εξωτερικόν και η εν συνεργασία μετά της θέσεως αυτής εις την διεθνή αθλητικήν κίνησιν.

(2β) Καλλιέργη, διαδίδη, αναπτύσση και οργανώνη τον μαζικό αθλητισμόν ή τον Αθλητισμό για Όλους και καθορίζη τους φορείς τους και τας αρμοδιότητας αυτών.

(2ε) οργανώνη και θέτη εις λειτουργίαν κέντρα αθλητικά και γυμναστικά προς χρήσιν υπό του κοινού.

(2στ) κατασκευάζη στάδια και εξευρίσκη, δημιουργή και οργανώνη χώρους προς άσκησιν αθλητών και αθλητικών ομάδων και παραχωρή προς χρήσιν τα στάδια και τους χώρους εις κοινότηας, αθλητικής ομοσπονδίας ή αθλητικά σωματεία δια τους σκοπούς τούτους.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

- Ποιος έχει την υπευθυνότητα των προγραμμάτων Μαζικής Άθλησης στην Κύπρο;
- Πότε ιδρύθηκε ο ΚΟΑ, πως διοικείται, ποιος ο σκοπός ίδρυσής του και ποιες οι δραστηριότητες που έχει;
- Το πρόγραμμα ΑγΟ τι στόχο έχει, σε ποιους απευθύνεται, η λειτουργία του στην Κύπρο έχει απήχηση, τι οφέλη παρέχει σε αυτούς που το χρησιμοποιούν;
- Εισακούεται για ένα προτεινόμενο μοντέλο με βάση την κοινότητα. Θα αποφέρει άραγε αρκετά οφέλη στους πολίτες;
- Υπάρχουν ομοσπονδίες αναπήρων στην Κύπρο, αν ναι πόσες είναι και ποιες. Οι αθλητικές εγκαταστάσεις είναι προσβάσιμες για τους ανάπηρους;
- Που βρίσκεται το Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο του Στροβόλου, πότε λειτούργησε, πόσο κόστισε;
- Υπάρχει πρόγραμμα Μαζικού Αθλητισμού στον Στρόβολο;

Παράλληλα με την Πρακτική Εξάσκηση αποκόμισα αρκετό υλικό ρωτώντας το υπαλληλικό προσωπικό του Δήμου Στροβόλου.